JELEN – LÉT

FELVIDÉKI MAGYAROK

2020 / II. Elektronikus folyóirat

Készítette a Szövetség a Közös Célokért a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

TRIANON 100

100 OLDALON

100 ÉV

Tisztelt Olvasóink. A Felvidéki Magyarok 2020/2. számával 36. alkalommal jelenik meg elektronikus folyóiratunk. Idei első lapszámunk tematikus kiadvány, egyetlen témával foglalkozunk, a 100 évvel ezelőtt aláírt trianoni békediktátummal, illetve annak okaival és következményeivel.

Tesszük ezt 100 oldalon. a kiadvány első felében (az 51. oldalig) publicisztikai írásokat közlünk, utána hat oldalon (52–57) korabeli újságokkal elevenítjük fel a trianoni trauműt, majd a trianoni centenárium felvidéki galériája következik.

Sokáig úgy tűnt, a koronavírus-járvány a trianoni diktátum 100. évfordulójára emlékező rendezvényeket a négy fal közé száműzi. Nem így történt: a Felvidék minden szegletében egy pillanatra megállt az idő, szinte kivétel nélkül valamennyi magyar civil és politikai szervezet megemlékezett a száz esztendővel ezelőtt ránk kényszerített szégyenteljes „békeszerződésről".

Ami ennél fontosabb: világszerte magyarok millióinak szívében gyúlt meg június 4-án az emlékezés lángja (képletesen, és a világ több mint 70 országában szó szerint is), nem feledvén a rajtunk esett sérelmet, de azt sem, hogy minden pokoljárás ellenére ma is itt vagyunk, élünk, és követeljük továbbra is helyünket a nap alatt.

Elektronikus folyóiratunk a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jelent meg.
Olvasóinknak hasznos időtöltést kívánunk.

Igazságot Magyarországnak!

A szerkesztők

Az alagút bejárata a múlt, a kijárat a jövő

Száz év távlatából a Nagy Háború következményei

SZERZŐ: **DURAY MIKLÓS**
(Felvidék.ma, 2020.06.04.)

Magyarországgal a Nagy-Trianon-palotában 1920. június 4-én 16 óra 30 perckor aláírt nemzetközi jogi dokumentum érvénybe lépése után a magyarok joggal kiáltották: Vesszen Trianon! Nem, nem, soha! Hiszen az európai politikában a versilles-i békerendszernek ez a fejezete példátlan volt. Szétvert egy fejlődőképes történelmi országot, öt részre szaggatott egy 12 milliós nemzetet és gazdátlanná tette Európa legszervesebb földrajzi és geológiai egységét.

Száz év nagy idő, az érzelmek módosulnak, a tények nem, ezért, ha egy magyar operaénekes a századik évfordulón így kezdené a reggeli hanggyakorlatát: Tria-none-nina-none-nina-Non, ezt skálázná végig három-négy oktávon, lehet, hogy párbeszédképessé válnának a szomszédok is, akiket elsősorban a mindenkori jelenük érdekel, noha a múlt megértése és a jelen elemző értelmezése nélkül a jövő, az ő jövőjük is nagyon zavarosnak látszik, főleg a globális világfelfogás, vagy inkább diktátum vetületében.

Sajnos, ezt a száz évvel ezelőtti eseményt nem lehet a tudomány eszközeivel értékelni, még ha a történelmi helyzetet lehet is. Az esemény a politika halmazába tartozik és erről tudjuk, hogy semmi köze a tudományhoz, hacsak nem a hatalmi érdekekhez – a politikaelmélet más megítélésbe tartozik. Az akkor hivatkozott etnikai szempontok sem tartoztak a politikatudomány körébe.

Ha lett volna ilyen vonatkozása, akkor 3,4 millió magyart nem csatoltak volna más államok uralmába. Erre már 1927-ben rájöttek a brit politikusok, például lord Rothermere. Többek között annak okán is, hogy mintegy 400 ezer magyarnak kellett elmenekülnie lakóhelyéről, szülőföldjéről, akiknek egy része még az 1930-as években is vagonlakó volt. Az más kérdés, hogy a megcsonkított ország összes új szomszédállamához miért csatoltak magyarok által

lakott területeket – ez célzatos volt, nehogy egyetértsenek véletlenül valamiben. **Erre is érvényes: véletlenek nincsenek. A véletlent tervezni kell.**

Sajátos az ehhez némileg hasonlítható közel-keleti térség. Ott vonalzóval húzták meg a britek 1922-ben a történelmi államnak nem nevezhető Oszmán Birodalom felosztásakor az új államhatárokat, arra azonban ügyeltek, hogy Palesztina egyben maradjon, pedig az újkorban a Magyar Királyság legalább annyira volt szerves terület, mint Krisztus idején Palesztina.

Ez azért is sajátosan értelmezhető, mert a 13. század végén egyedüliként a Magyar Királyság fogadott be Európa-szerte üldözött zsidókat, akik valaha éppen onnan menekültek el és a 15. században a szintén Nyugat-Európából, a halomra gyilkolás elől menekülő cigányokat is Magyarország fogadta be.

Mint ahogyan évszázadokon keresztül, a középkor végéig Magyarország volt az egyetlen befogadó szuverén ország Európában és itt született meg a világ első autonómiatörvénye is szászok, kunok, jászok identitását védelmezve. És egyetlen történelmi országot sem daraboltak fel úgy, mint a történelmi Magyar Királyságot – hűek maradtunk a sajátossághoz.

Mondom ezt én: német, francia, szláv, zsidó, hugenotta, katolikus, kálvinista evangélikus, és ki tudja még milyen gyökerekből származó felvidéki magyar a történelmi Magyar Királyság megsemmisítése után száz évvel. Talán utolsó hungarusz származékként.

Mint ahogy az is sajátos, hogy a 19. évszázadban átalakuló európai hatalmi szemlélet a klasszikus birodalmi felfogástól a befolyási övezetek kialakítására törekvő modern hatalmi politika irányába, Trianon okán hozott létre egy furcsa egyveleget. A modern békecsinálók a saját befolyási övezetük kialakítása érdekében az új érdekterületükön támogatták a klasszikus birodalmi, sőt neoabszolutista politika elemeinek a bevezetését mind az új államhatárok kialakításakor, mind az új államokon belüli állampolitikák megfogalmazásában, kiváltképp az államnemzet politikagyakorlásában – lásd: csehszlovák nemzet, jugoszláv nemzet.

Két különleges sajátosságot kell említenünk, ami az elmúlt száz évben szinte mindenütt fennmaradt. Az egyik a „kisebbség" fogalma, a másik a lakosságtelepítés. Az utóbbi a megszerzett területek etnikai összetételének átalakítását jelenti.

A **kisebbség fogalmát** 1918 előtti hagyományos értelmezésben azokra a kis politikai csoportokra értették, amelyek kiszorultak a hatalom gyakorlásából, illetve nem juthattak kormányzati helyzetbe. A versailles-i békerendszer kialakulásától pedig az elcsatolt magyarokra vonatkoztatták, ami kimondatlanul is azt jelentette, hogy őket tervezetten ki kell szorítani a hatalomgyakorlásból. Igaz, hogy mára tartalmilag bővült a kisebbség jelentése, de ez az akkori indítékon nem változtat, azért sem, mert a tartalmi bővülése nem cáfolja az akkori szándékot.

Az 1990-ben bekövetkezett politikai rendszerváltozás után ugyan egy-két esetben kerülhetett magyar politikai párt kormányzati pozícióba, például Szlovákiában és Romániában, de ennek az volt a feltétele, hogy szorítsa háttérbe az általa képviselt magyar közösségi érdeket.

Ez önmagában nem azt jelenti, hogy helytelen volt a kormányban való részvétel, de milyen áron és kinek származott belőle haszna – a mihasznáknak.

A lakosságtelepítés többtételes és sokösszetevőjű eseménysorozat 1918-tól számítva napjainkig, kezdve az új állampolgári jogok megtagadásától, a megélhetési lehetőségek elvesztésén át a kitoloncolásig, kitelepítésig, széttelepítésig az alapjogok elvesztéséig. Ez utóbbiakban főleg Csehszlovákia jeleskedett. Napjainkban a szülőföld elhagyása inkább önkéntes döntésnek tekinthető, de a háttérben mindig a kényszerűség, így a nemzeti identitás megtartása, az anyanyelven való oktatás hiánya vagy a nehezen elviselhető szociális körülmények állnak. Ezeket a háttérkényszereket a mindenkori államhatalom alakítja ki – az 1918-at követően felépült utódállamok kormányai, illetve az akkor kialakult helyzetnek a következményei. Az elmúlt száz évben az egész Kárpát-medencére vonatkoztatva ez közel ötmillió magyarnak a más államba kerülését, illetve szülőföldjéről való elköltözését, elmenekülését jelentette. Ez több mint a nemzet egyharmada.

Mint ahogy az is sajátos, hogy a háromnegyed évszázaddal ezelőtt, 1944 és 1948 között Csehszlovákiában a magyarok kollektív bűnösségét kimondó politikai döntésre alapozva meghozott jogfosztó rendeleteket máig érvényesnek tekintik és lehet rájuk hivatkozni jogi döntésekben, akár vagyonjogi esetekben, akár Esterházy János nyilvánvaló bűntelensége kinyilvánításának elutasításakor. Remélt boldoggá avatása erre lehetne az igazi válasz.

Ha végiggondoljuk ezt az elmúlt terhes és szörnyűségekkel teli száz évet, a megmaradásért folytatott küzdelmeket, a kudarcokat, egyetlen apró fény villan fel előttünk, az Antall József nevéhez köthető Visegrádi Együttműködés, ami ugyancsak nem mentes az elgondolkodtató fordulatoktól. Románia nem volt hajlandó részt venni ebben az együttműködésben. Szlovákia kormánya, amely ezt az együttműködést még Václav Havel Csehszlovákiájától örökölte, pedig 2002-ben, annak ellenére, hogy annak tagja volt az akkori Magyar Koalíció Pártja is, Csehország és Lengyelország baloldali kormányával összefogva kezdeményezést nyújtott be Magyarország kormánya ellen a Velencei Bizottságnál a határon túl élő magyarokról elfogadott törvény miatt. Nem voltak eredményesek, de eredménytelenek sem. Ennek ellenére vagy talán emiatt is a visegrádi eszme követése a legbiztatóbb kísérlet 1335 óta ebben a térségben, mert csak az együttműködés – még ha nem bármi áron is – az egyetlen lehetőség Trianon politikai felülírására. Trianon a múlt, az együttműködés a jövő.

…ez az alagút többsávú kijárata.

Száz éve feszítették keresztre, de a magyar él és élni akar!

Szerző: **Babucs Zoltán**
(Felvidék.ma, 2020.06.04.)

A Felvidek.ma magyar portálon évek óta igyekszem számot adni a gyászos trianoni békediktátum évfordulóján, amely egy évtizede a nemzeti összetartozás napja és emiatt sokan június 4-én nem megemlékezést, hanem ünnepséget tartanak, odáig jutottunk, hogy szétszakítottságunk felett vigasságot rendezünk. Ez pedig baj, méghozzá nagy, ami ellen minden magyar embernek tennie kell.

A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány megbízásából a trianoni békediktátum századik évfordulójára több reklám is készült. Méghozzá profi módon, magyar szóval, de idegen szívvel és fals üzenettel, s bizony több sebből véreznek.

Láthatjuk a televízióban, olvashatjuk az óriásplakáton vagy az újságokban az üzenetet: „Összetartozunk, összetartozunk." Ez igaz. De miért csak múlt és jelen időben? Mi lesz a jövőre nézve? Akkor már nem fogunk összetartozni?

Aztán itt van a két rövidfilm. Az elsőben, vélhetően 1920 tavaszán – hiszen a fákon még nincsenek levelek – két, tíz év körüli kisfiú rúgja a labdát faluhelyen, városi viseletben, városi sportot űzve, amikor a település közepén kettéhasad a föld, szimbolizálva a békediktátumot. Majd hirtelen napjainkba ugrunk, mintha nem történt volna nálunk más a XX. században – úgymint az országépítés és országgyarapítás Horthy Miklós kormányzó alatt, a II. világháború pokla, az 1947. február 10-i párizsi béke, a kitelepítések időszaka, a nemzetellenes kommunista terror, 1956, a kádári langymeleg állóvíz évtizedei, vagy a félresiklott rendszerváltozás –, a két lurkóból már öregapó lett, de unokáik örömére lelkesen hódolnak sportszenvedélyüknek. Az öregek úgy nyolcvan év körüliek lehetnek, de ha a „történet" szerint 1920-ban tízévesek voltak, akkor 2020-ban minimum száztíz évesen kell a labda után futniuk.

A másik reklámban a nagypapa születésnapjára igyekeznek a külhoni magyar rokonok. Ami

még rendben is lenne, de amikor olvassuk a feliratokat, mintha kést szúrnának a szívünkbe. Az első tőrdöfés: Marosvásárhely, Románia. A második: Beregszász, Ukrajna. A harmadik: Párkány, Szlovákia. A negyedik: Szabadka, Szerbia. És hol vannak a mai Horvátország, Szlovénia és Ausztria területén élő magyarok? Talán nem így lenne helyes? Marosvásárhely, Erdély. Beregszász, Kárpátalja, Párkány, Felvidék. Szabadka, Délvidék. E tekintetben a magyar közmédia, az írott és elektronikus sajtó is elmarasztalható, mert amikor egy-egy elszakított országrész valamelyik városáról, falujáról tudósítanak, nem a történelmi megnevezéseket használják, amelyekkel tudat alatt a felnövekvő generációk magyar identitását is erősíthetnék. Mert egyáltalán nem mindegy, hogy a gyermek odahaza és az iskolában miket hall, tanul az elszakított magyar nemzet- és országrészekről. Sosem fogja magáénak érezni Párkányt, Ungvárt, Kézdivásárhelyt, Zombort vagy Kismartont, ha folyton a szlovákiai Párkányról, az ukrajnai Ungvárról, a romániai Kézdivásárhelyről, a szerbiai Zomborról vagy az ausztriai Kismartonról hall és olvas.

Létezik aláírás gyűjtési kezdeményezés a trianoni békediktátum semmissé tétele érdekében, de sajnos az annál sokkal súlyosabb, 1947. február 10-én aláírt párizsi békeszerződés van érvényben, amely Trianont is alulmúlja. Ezt kellene nemzetközi fórumok elé vinni, hiszen az elmúlt három évtizedben szomszédos államok sora – Csehszlovákia, Jugoszlávia, a Szovjetunió – tűnt el a történelem süllyesztőjében, s minden fórumon követelni kell, hogy a nemzeti önrendelkezés jogát megkaphassák elszakított nemzetrészeink.

Történelmi bűnt követtünk el, nem tettünk katonai lépéseket, de még elszakított véreinkért sem álltunk ki a nemzetközi politika síkján. Minden elvett országrészünkben egy – és nem több – magyar pártot kellene támogatni, és száműzni szótárunkból a kisebbség titulust, hiszen bár szám szerint kisebbségben vannak magyar testvéreink a Felvidéken, Kárpátalján, Erdélyben, a Délvidéken és az Őrvidéken, de ennek ellenére az egy, és oszthatatlan magyar nemzethez tartoznak és mint ilyenek, őshonos magyar nemzetrészek!

Istennek hála, évek óta sikeresen halad a szellemi nemzetegyesítés folyamata. Ez igaz. De mi van Beke István és Szűcs Zoltán ügyével? Mi van a székely autonómiával? Mi van a székely zászlóval és az úz-völgyi hősi temetővel? Mi van a felvidéki magyar állampolgársággal? Mi van a kárpátaljai magyarok szabad nyelvhasználatával?

Tudjuk, voltak kormányzati, politikai lépések, de a „mosolydiplomácia" és a hangzatos kijelentések mellett az elszakított magyar nemzetrészek sorsának jobbra fordulása még nem történt meg.

Az egy évtizede regnáló nemzeti kormány rendkívül nagy nemzetközi és belpolitikai ellenszélben teszi a dolgát, s örömteli, hogy vannak eredményei. Igyekszik a gazdaságot magyar kézbe venni, nyolcvan évvel a győri program után megindult – végre! – a magyar hadsereg-

fejlesztés, útját álljuk a migráns özönnek, vagyis ismét Európa védőbástyája vagyunk, amiért persze semmi köszönet nem jár.

Karitatív szervezetek, a Rákóczi Szövetség, a Magyar Patrióták Közössége erején felüli, áldozatkész nemzetmentő munkát végez, és sikerrel indult be a magyar cserediák program is.

Hatalmas áttörést jelentett a valóban magyar szemléletmódot tükröző **Nemzeti Alaptanterv** elfogadása, amely szintén kiverte a „zöld kommunistáknál" a biztosítékot. Ezzel azonban alaposan elkéstünk, mert

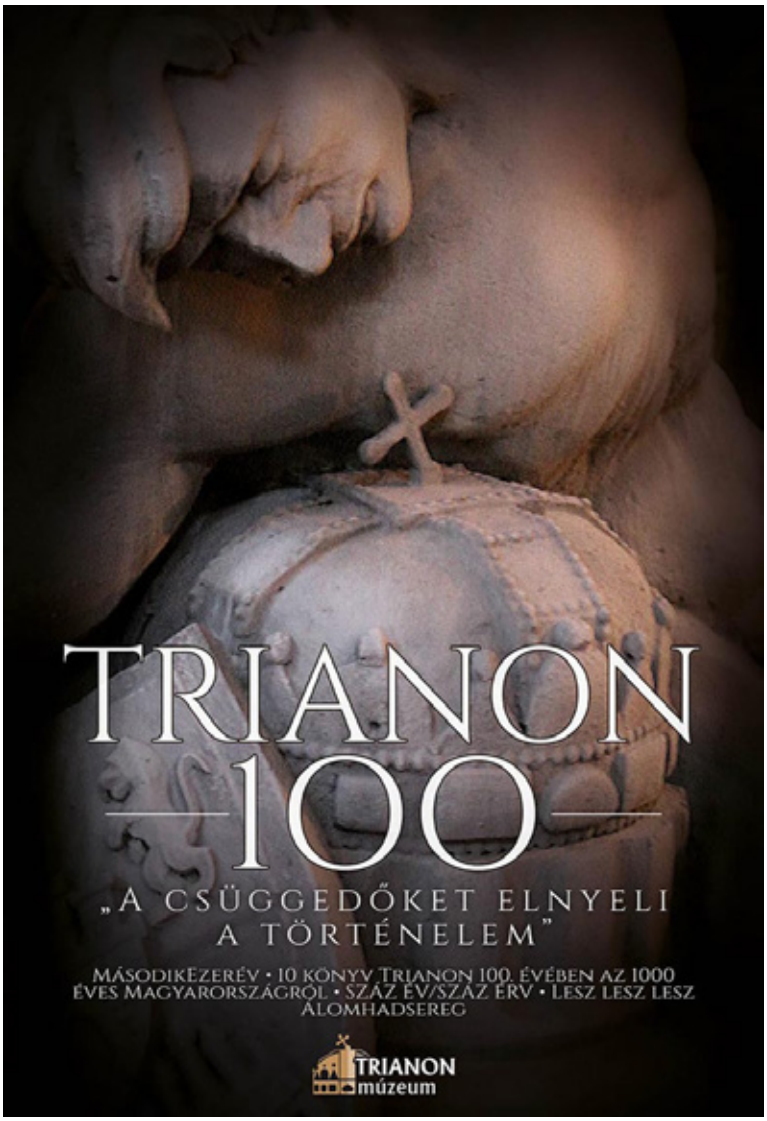

Forrás: trianonmuzeum.hu/

2010 óta felnőtt egy korosztály, amely elveszett a nemzet számára, s ezen fiataloknak legfőbb éltető eleme a momentumnak élés, a féktelen tivornyázás, nosztalgiával tekintenek a gulyáskommunizmus idejére, a nemzet pedig nem más számukra, mint idejétmúlt, kiüresedett fogalom, hiszen az Európai Unió is azt szajkózza, hogy a nemzetállamok kora lejárt. Sajnos ezt igazolja az is, hogy a 2000 után születettek többsége úgy véli, Trianon már múlt idő. Pedig egyáltalán nem az! Trianon meghatározza mindennapjainkat, bennünk van sajgó lelki sebként, amelyet időről-időre feltépnek és sóval szórnak be szomszédaink, hogy ne feledkezzünk meg 1920-as nagy területszerző „dicsőségükről".

Évek óta működik, és támadások kereszttüzében áll a balliberálisok által giccsesnek titulált, mégis rengeteg látogatót vonzó Szabó Pál Csaba által megálmodott várpalotai **Trianon Múzeum**, amelynek Budapesten lenne a helye. Felállt a **Magyarságkutató Intézet**, amely tavaly óta többet tett a magyarságért, mint az elefántcsonttoronyban kuporgó, az íróasztalfióknak dolgozó Magyar Tudományos Akadémia évtizedek óta. Hatalmas ellenszélben tényked nek a

Magyarságkutató Intézet munkatársai, legfőbb bírálóik többnyire az akadémia háttérintézményeiből kerülnek ki.

Ha már akadémia, akkor említsük meg az évek óta közpénzen működő Trianon 100 MTA-Lendület nevű, MTA történészekből álló kutatócsoportot. A külföldi, szakmai kapcsolatépítő útjaik és beltenyészetnek szóló, zártkörű konferenciákon, kiadványokon és szakcikkeken kívül ugyan mit tettek annak érdekében, hogy az átlag magyar ember többet tudjon meg Trianonról?

Forrás: trianonmuzeum.hu/

Olyan vélemények is napvilágot láttak, miszerint 1920. június 4-én megszületett az önálló magyar államiság, vagyis ezt lenne célszerű ünnepelnünk, s az is remek dolog, hogy önmagunkkal vagyunk határosak! Más pedig arról értekezett, hogy örüljünk Trianonnak, mert megszabadultunk a nemzetiségektől, de ami még fontosabb, a gazdaságilag elmaradott térségektől, mint például a Székelyföldtől!

A Nemzeti Hauszmann Program keretében megújul a Várnegyed, régi fényében pompázik a Ludovika Akadémia patinás épülete, ismét áll a Nemzeti Vértanúk Emlékműve – a balliberálisok pedig ezek ellen folyamatosan ágálnak, természetesen brüsszeli hátszéllel. A nemzetben gondolkodó, konzervatív magyarokban él a remény, hogy a Trianon századik évfordulójára elkészült, kőbe vésett városaink, falvaink emlékműve mellett a budapesti Szabadság térre ismét visszakerül az 1945-ben eldózerolt Ereklyés Országzászló, hogy a félárbócra engedett, angyalos-középcímeres magyar trikolór minden nap emlékeztessen bennünket arra, hogy 1920-ban és 1947-ben mit veszítettünk, s nekünk feladatunk és Istentől hivatásunk van a Kárpátok koszorújában.

Beletörődtünk volna a sorsunkba, és úgy véljük, nem „lészen csillagfordulás megint"? Száz év alatt feladtuk eleink álmait? Ezért küzdött a magyar külpolitika, ezért rebegték nagyszüleink naponta a Magyar Hiszekegyet? Ezért folyt a második világégés alatt patakokban a drága magyar vér?

Nem vagyok az összeesküvés-elméletek híve, de a vak is látja, hogy a XXI. század első éveitől egy új világháború zajlik, de nem hagyományos eszközökkel. Az európai nemzetállamok felszámolása a cél, amelyet harmadik világbeli „menekültekkel" árasztanak el, megtagadják a kontinens keresztény gyökereit és most ránk szabadították a koronavírust.

„Derék" szomszédaink pedig bőszen ülnek a tőlünk rabolt területeken, naponta megalázzák az ott élő nemzettestvéreinket, a románok megünnepeltetik Trianont, s jót röhögnek a markukba, hogy a járványhelyzetre hivatkozva csak pár, kisebb eseményen lehet megemlékezni a száz éve történt gyalázatra.

Érvényben vannak a **Beneš-dekrétumok, üldözik a székely zászlót és a magyar szót, ellopják nemzeti hőseinket – és teszik mindezeket száz évvel Trianon után, Európa közepén, miközben egy részükkel azonos politikai és katonai szövetségben vagyunk!**

Nálunk odahaza a konyhában a Házi áldás mellett ott található a Magyar Hiszekegy, ebédlőnk falán pedig a Kogutowicz Manó-féle régi Magyarország térképe. Ott sorakoznak katonai felmenőim képei is az 1848-as olajnyomatokkal együtt. Egy régi világ emlékei, amelyek nap mint nap emlékeztetnek arra, hogy mit veszítettünk, s miért kell küzdenünk. Ezt kapják útravalóul a gyermekeim is. Legkisebb fiam már most tudja, hogy hol van Székelyföld, ahol a nagyszülei laknak, s amikor hazafelé menet áthaladunk az ortodox, félkész katedrálisokkal és román zászlókkal teletűzdelt erdélyi településeken, maga mondja, hogy ezt az „olán kutyák" azért csinálják, hogy mutassák, Erdély az övék.

Látni kellett volna nagyobb gyermekeim elképedését, amikor először jártak Székelyföldön és a Felvidéken, ahogy lenyűgözte őket nem csak a táj szépsége, ezeréves épített örökségünk, hanem az is, hogy mindenki, akivel csak találkoztunk, magyarul beszél!

Fontosak ezek a benyomások, mint ahogy az ottani magyar közösségek embert próbáló munkálkodásai, gondoljunk csak a népzene, népviselet és a katonai hagyományőrzés és istenhit és szülőföldhöz való ragaszkodás megtartó erejére. Végtelenül tisztelem és becsülöm őket, akik másodrangú állampolgárként naponta vívják szélmalom harcukat, míg az anyanemzet többsége mostoha gyermekként tekint rájuk, leszlovákozva, leukránozva, lerománozva vagy leszerbezve őket.

Beke Istiék, a EMI-ifjak, a székely katonai hagyományőrzők, a Credo Versénekl Együttes

Kárpátalján, Dániel Erzsi Nánán, Berényi Nellike és cserkészei, a vörössipkás katonai hagyományőrzők Szőgyénben, Melecski Lajos és Danczi József Érsekújváron, Molnár Attila csenkei barantásaival, Szamák Zsuzsánna és Méry János Somorján, avagy a magyar gyökereire rátalált Falath Zsuzsa Pozsonyban.

Ők mind az elszakított nemzetrészek igazáért tesznek, s az anyaországnak fel kellene végre ébrednie évtizedes tespedtségéből, visszatalálnia Istenhez, és újra nemzeti egységet alkotnia politikai, társadalmi hovatartozástól függetlenül, úgy ahogy Trianon után történt, amikor **Horthy Miklós** kormányzó és munkatársai tetszhalott állapotából élesztették újra a magyarságot.

Trianon századik évfordulóján, ha a „reklámokat" és „ünnepi megemlékezéseket" vesszük figyelembe, balliberális uralom esetén azokat túl soknak vélnénk, de nemzeti kormányunk lévén, mindezek kevésnek bizonyulnak.

Nekem, valamint a magyar nemzetben gondolkodóknak június 4. nem a nemzeti összetartozás, hanem a nemzeti szétszakítás napja. Vagyunk még pár millióan, akik e gyásznapon is valljuk a Kolozsvárott, 1940. szeptember 15-én elhangzott kormányzói beszéd örök érvényű sorait:

Szerkesztőségi megjegyzés: A cikk szerzőjének nevéhez fűződik a két évvel ezelőtt megjelent A Felvidék és Kárpátalja hazatérésének emlékalbuma is.

„Gondolatban ma itt van minden magyar. Őszinte, mélyen átérzett szeretettel gondolunk azokra a testvéreinkre, akik most nem tértek vissza az ősi honba. Kérem őket, tartsanak ki és folytassák békés munkájukat. Sorsuk felett őrködünk."

Ezt fogják tudatni mindenkivel az ezeréves határokon belül a 2020. június 4-én délután fél ötkor megkonduló harangok, de mást is üzennek: Bízzatok a Fennvalóban, fogjatok össze, mert „magyarok voltunk, vagyunk, leszünk"!

(A szerző hadtörténész)

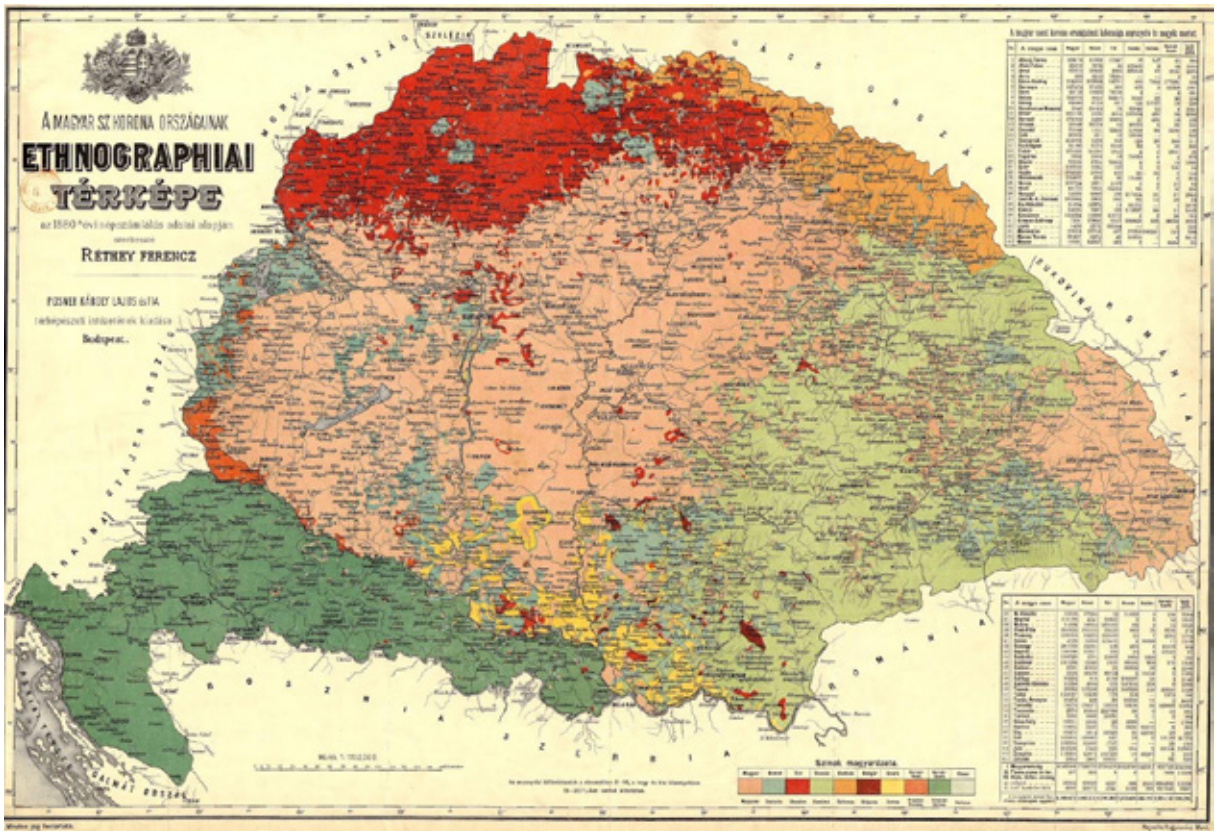

Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása és a trianoni békeszerződés

VERITAS-est – online formában

Szerző: **Cservenka Judit** (Felvidék.ma, 2020.05.09.)

A Trianonhoz vezető útról március közepére tervezett a VERITAS Történetkutató Intézet egy kétnapos, az Országházban, illetve az intézet székházában tartott konferenciát, mintegy nyitányaként a térben és időben is szerteágazó téma további megvitatásainak. Mint szomorúan tapasztaltuk, erre már nem kerülhetett sor, de a százéves évfordulót karanténban sem szabad elfelejteni, így a sorozat első vitájára – sok más tudományos és kulturális eseményhez hasonlóan – az online térben került sor.

Noha a témát moderáló **Ujváry Gábor** intézetvezető, és a két résztvevő: **ifjabb Bertényi Iván** történész, a Bécsi Magyar Történeti Intézet igazgatója, valamint **Gali Máté,** a VERITAS tudományos munkatársa más-más helyszínről szólaltak meg, a közvetítésben nem jelentek meg az online-eszmecserék gyakori technikai akadozásai.

Szükség is volt a jó tempóra, hiszen **Ujváry Gábor** az előzményektől, az 1867-es kiegyezés-

től indította a vitát, ügyelve arra, hogy a több mint fél évszázadot átívelő téma legfontosabb mozzanatai beleférjenek az egyórás időtartamba. Első kérdésére, hogy voltak-e jelei az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlásának, **ifj. Bertényi Iván** azt válaszolta, hogy a magyar uralkodói elit tudatában volt annak, hogy a Magyar Királyság területi integritása, és azon belül a magyar irányítás nem öröktől való és nem örökké létező adottság. Sokan jelentettek rá veszélyt, ezekkel szemben a Habsburgokkal való kiegyezésben látott biztonságot.

Amint az I. világháború kitörésével szembekerült egymással Oroszország és a Monarchia, megjelent Magyarország területi integritásának veszélye is.

Gali Máté ehhez hozzátette, hogy a nemzetiségi veszélyt a 19. század utolsó harmadában már jól érezte a magyar vezető réteg, ezért volt fontos a horvátokkal való kiegyezés, amit id. Andrássy Gula hozott létre, viszont éppen ő volt a fő ellenzője annak, hogy a dualizmust trializmussá alakítsák. Ezzel a csehek ellenszenvét vívta ki.

Az is fontos tény, hogy az utolsó népszámlálás adatai 1910-ből kimutatják, hogy az 51 milliós Monarchiát mintegy tucatnyi nemzetiség alkotta, de egyik sem volt abszolút többségben. A 23%-os németség volt a legnagyobb, őket követte 20%-kal a magyar. Korábban, a rendiség korában a nemzetiségnél nagyobb súlyú volt a vallási vagy a társadalmi hovatartozás, de a modern nacionalizmus megjelenésével a nyelv, a kultúra már húzóerőt jelentett, például a Nagyszebenben megjelenő Tribuna című román lap jelmondata az volt, hogy minden román számára Bukarestben kel fel a nap.

Bertényi szerint Trianon után már észrevesszük a nemzetiségi elszakadásra törekvés apró jeleit, de akkor a háború előtt elképzelhetetlen volt, hogy egy ekkora birodalmat szét lehessen robbantani. Mitől változott meg a helyzet a háborúban? Veszély esetén először mindenki összezár.

A háború kitörésekor a nemzetiségek hitet tettek a Monarchia mellett, valójában kivárásra játszottak, hogy a háború kimenetele mennyire segíti vagy sem saját törekvéseiket. Ennek érdekében mindenki több vasat tartott a tűzben. Tisza azért is ellenezte a háborúba lépést – mondta Gali – mert nem akarta Szerbia legyőzésével megnövelni a szláv súlyt a birodalmon belül.

Hogyan alakult a nagyhatalmak álláspontja Magyarország területi egységével kapcsolatban? – volt a következő kérdéskör.

A történészek egyetértettek abban, hogy a háború előtt a briteknek és a franciáknak nem a Monarchiával volt bajuk, különösen nem Magyarországgal, csupán a német gazdasági és hatalmi törekvésekkel. Az volt az érdekük, hogy a Monarchia mint jelentős középbirodalom álljon Németország és Oroszország között. Az 1917-es orosz forradalommal megszűnt ez

a szerepe, az ellenség oldalán harcolt, de abban még nem voltak biztosak, hogy szét kell-e szedni, vagy föderalizálni és demokratizálni.

Mindenesetre a háború folyamán különböző titkos ígéreteket tettek az olaszoknak és a románoknak területi igényeik kielégítésére, ha szembefordulnak a Monarchiával. Ezekkel az ígéretekkel nem sokat törődtek volna, ha maga a Monarchia elszakad a németektől, és különbékét köt az antanttal, amire IV. Károly trónra lépése után volt esély.

Utólag könnyű mondani, hogy ezt kellett volna tenni, de egyrészt nem lehetett csak úgy elszakadni a németektől a különböző frontokon, másrészt 1918 tavaszáig még arra is volt esély, hogy a németek nyernek. A márciusi nagy német offenzíva ezt a látszatot keltette, de aztán nyáron az amerikai csapatok meg tudták állítani a német előrenyomulást. Addig azonban pengeélen állt minden.

Újváry Gábor az év fontos politikai eseményére terelte a vitát: Wilson amerikai elnök híres 14 pontból álló beszédére, amelyben a háború utáni világ vízióját hirdeti meg, az elveket, amelyekért az Egyesült Államok belépett a háborúba 1917-ben. Ennek 10. pontja vonatkozik a Monarchiára.

EXCLUSIVE TELEGRAPHIC SERVICE IN SAN LUIS OBISPO COUNTY OF UNITED PRESS NEWS ASSN. TABLOID FOR BUSY PEOPLE

SAN LUIS OBISPO DAILY TELEGRAM

17TH YEAR—No. 183. SUNDAY, OCTOBER 6, 1918. PRICE 5 CENTS

GERMANY ASKS PEACE EXTRA

EXTRA ON WILSON'S 14 POINTS

Thousands Gather for Celebration When News of Peace Move Comes

WILSON THE MAN OF HOUR

Fourteen Terms of Peace to Go Down in History as a Second Declaration of Independence, Say Diplomats.

NO PEACE TALK UNTIL GERMAN TROOPS LEAVE FRANCE, BELGIUM, RUSSIA

WASHINGTON, Oct. 6.—There will be no peace talk until German troops leave Belgium, France and Russia. This is the answer that officials and diplomats make today to reports that Germany is sending a request for peace negotiations.

That Prince Max would propose a cessation of hostilities was expected, and ask for a discussion of war aims raised by President Wilson.

Germany's greatest peace offensive is on the way, according to all views here.

Seeing her doom in the field of battle she is now entering into a string of clever peace maneuvers in the hope that she can stave off the fate that is ahead of her.

Military officials warn against any feeling that the end of the war is at hand.

AMSTERDAM, Oct. 6.—Prince Maximilian of Baden, the new German chancellor, announced in the Reichstag that he is communicating his request for peace negotiations to President Wilson through Switzerland, according to dispatches received here today.

LONDON, Oct. 6.—What newspaper comment has been heard so far regarding the latest peace move by the Central Powers is a flat declination to even consider the proposal. Dispatches reaching here show that Germany has offered to negotiate peace on a basis of President Wilson's terms laid down in his speeches, but has failed to make any concession that would prove acceptable to the allies.

Kép: honvedelem.hu

Bertényi Iván szerint amikor arról szól, hogy a Monarchiában élő nemzetek szabad fejlődését kell garantálni, nem derül ki egyértelműen, hogy ez nemzeti autonómiákat jelent egy államban, vagy önálló államok alakulását. 1918 tavaszán még az első változatra gondoltak, de mikor a nyári fordulat után a központi hatalmakon érződik a kimerültség, és mivel a Monarchia nem kötött különbékét, a szövetség gyengébb felét kezdik támadni propagandával és az itt élő nemzetiségeknek önálló államalapításra tett ígéretekkel. A wilsoni pontokat attól kezdve így értelmezik.

A háború menete kirajzolja a forgatókönyvet: a Habsburg birodalom halálra van ítélve.

Gali Máté a folytatást, az őszi helyzetet elemezve rámutatott, hogy Károlyi Mihály szeptemberben még nemzetiségi vezetőkkel tárgyal a megoldásról. Tudta, hogy a horvátokat el kell engedni, de a nemzetiségi igények kielégítésével területi autonómiák rendszerévé képzelte átalakítani az államot, mint ahogy Jászi Oszkár még novemberben is a románokkal folytatott tárgyaláson egy svájci típusú állam elképzelését vázolta. Károlyi a wilsoni békében hitt, azt eleve elfogadta, s úgy gondolta, hogy hiteltelenné tenné a kiegyezéses politikát, ha heves ellenállást fejtenének ki az antanttal szemben. Tehát hagyni kell a területfoglalásokat, mert majd a béketárgyalásokon igazságosan helyükre kerülnek a dolgok.

1919 januárjában összeült a békekonferencia, és márciusra – már a Tanácsköztársaság kikiáltása előtt – eldőlt a magyar határok sorsa, kivéve az Ausztriával közös határt.

A franciák követelték a legkeményebben a Monarchia és a történelmi Magyarország szétszedését, az angolok és az amerikaiak megpróbáltak etnikailag valamivel igazságosabb határokat rajzolni, de az amerikai delegáció hazautazott, és a francia szándék győzött.

Tehát a politikai érvek mellett a gazdasági és stratégiai érvek felülírták az etnikai tényeket – összegezte Ujváry Gábor, és hangsúlyozta, hogy a közvélekedéssel szemben a Tanácsköztársaság idejére már csak egyetlen magyar területi döntés esett: Burgenland elvesztése.

Ne mentsük fel azért a Tanácsköztársaságot! – mondta Bertényi Iván –, mert nem mindegy, hogy a békedelegáció mikor jutott ki Párizsba. Az osztrák kijutott 1919-ben, a magyar csak 1920 januárjában. A „dicsőséges 133 nap" késlekedés az osztrákhoz képest, s főként a némethez képest. Azt ne képzeljük, hogy ha nincs kommunizmus, akkor megmarad a történelmi Magyarország, az már elment 1918 nyarán, de ha ott vagyunk a békekonferencián időben, talán néhány részletkérdésben lehetett volna eredményt elérni: esetleg Csallóköz, a sátoraljaújhelyi vasút, Arad, Szatmárnémeti megmarad.

Kun Béláék rendszere zárójelbe tette a nemzeti kérdést, mert abból indult ki, hogy jön a nagy proletárforradalom Bécsben, Berlinben, Münchenben mindenütt, és „az egész imperialista békekötősdit" el fogja söpörni.

Gali Máté hozzátette, hogy Kun Béla a bécsi Neue Freie Pressében nyilatkozta, hogy „mi nem állunk a területi integritás talaján", Kassán pedig kifejtette, hogy nem a csehszlovákok, hanem az elnyomó burzsoázia ellen harcol, nem érdekli, kinek mi a nemzetisége.

De a legnagyobb probléma az, hogy 1920 januárjáig nem volt, aki képviselje a magyar ügyet Párizsban, szemben a csehekkel, akiktől Beneš már a háború alatt ott előszobázott, vagy a románokkal, akik Mária királynét is bevetették, hogy előnyösebb feltételeket csikarjon ki.

Tehát mire a magyar küldöttség a konferencia elé kerül, Apponyi Albert több nyelven elmondott beszéde, vagy Teleki Pál „vörös térképe" nem javított pozícióinkon.

A konferencia – csatlakozott az elhangzottakhoz Bertényi – egy évvel az összeülés után már nem szívesen foglalkozott jelentéktelen kérdésekkel. A brit Lloyd George és az olasz is a Csallóközt szerette volna visszaadatni, de már csak legyintettek, tudván, hogy a békekonferencia nem küldene csapatokat, és aki a terület birtokában van, annak előnye van. Pedig a békekonferenciára a magyar elit legkiválóbb koponyái mentek, Apponyi nemcsak kora egyik legműveltebb, de az interparlamentáris unióban végzett tevékenysége révén nemzetközileg a legismertebb magyar politikus, aki képes volt több nyelven elmondani érveit. Több húron is játszott, egyrészt a terület földrajzi, gazdasági egységét hangsúlyozta, másrészt biztosította a konferenciát arról, hogy az igazságos, népszavazáson alapuló változást el tudná fogadni a nemzet. Tehát a területi integritás és a kompromisszumra való hajlandóság együtt volt a beszédben.

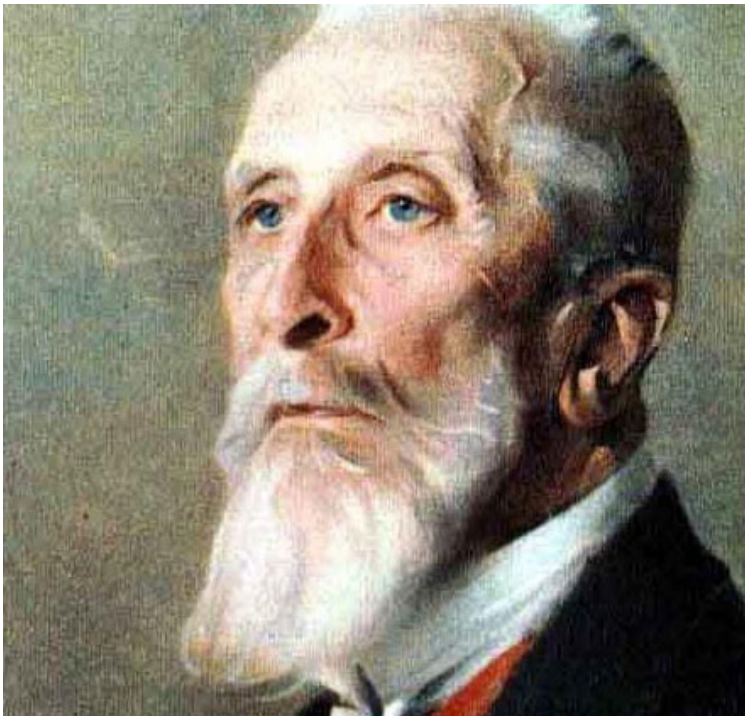

Gróf Apponyi Albert (kép: cultura.hu)

Apponyi híres szónoklatának érveit használták mindig a két háború között a különböző tárgyalásokon – tette hozzá Ujváry Gábor intézetvezető, az est moderátora, aki végül felhívta a figyelmet arra, hogy csaknem minden megjelent kiadványuk olvasható a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár honlapján.

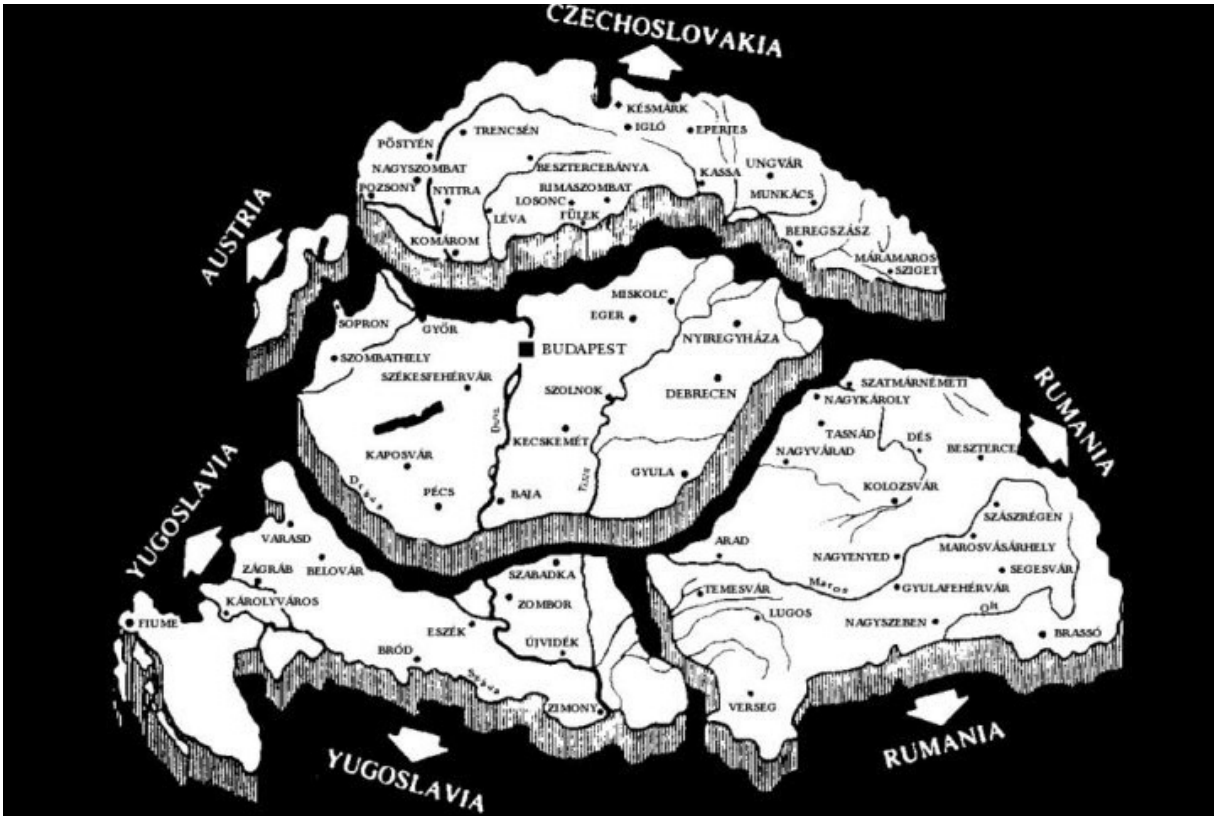

A fájdalmas évforduló közeledtén...

Szerző: **Dániel Erzsébet** (Felvidék.ma, 2020.05.24.)

Aki magyar, az akarva, akaratlanul a közelgő századik évfordulóra gondol mostanában. Lehet ezt nevezni magyarkodásnak, irredentizmusnak, állandó múltba tekintésnek, sovinizmusnak, nacionalizmusnak, de biztos vagyok benne, hogy aki e jelzőket ránk aggatja, annak csak a jelen a fontos, de az is lehet, hogy semmit sem tud, vagy nem akar tudni a múltról. Elődeinkről, szüleinkről, nagyszüleinkről, akik száz évvel ezelőtt szinte bizonyosan nagyobb lelki tragédiát éltek meg a napjainkban e számunkra felfoghatatlan módon kezelt járványnál.

Pedig ha tiszteljük elődeinket, ha emlékük felvillan emlékezetünkben, abban az életünk részeként erre is kellene gondolni. A megannyi szenvedésre, küzdésre, de leginkább arra, hogy mindabból a bajból, tragédiákból hogyan tudtak talpra állni, hinni, remélni a teljesen átláthatatlan jövőben. Nekik nem volt vagyonuk, luxussal felszerelt lakásuk, életmódjuk, csak megélhetési lehetőségük a kis vagyonkájukból, a földjükből, amiért megdolgoztak. De volt hitünk, nemzettudatuk, és család sorsáért viselt óriási felelősségük, erkölcsi tartásuk. És tették mindezt értünk, utódokért, ezért vagyunk itt ma is. Most már nekünk van feladatunk. S éppen ezért nem szabad feledni a múltat, ismerni kell, hogy mi is átadhassuk a gyermekeinknek, unokáinknak a hagyatékot, az emberi értéket.

Erre is emlékeztet a Trianon, ez a száz év! Emlékezünk, emlékeztetünk, mert ezt nem tanították velünk, s ma sem tanítják. Ennek az emlékezésnek nem kell siratásnak lennie, de Juhász Gyula gondolait idézve:

"Nem kell beszélni róla sohasem,
De mindig, mindig gondoljunk reá.

Mert nem lehet feledni, nem, soha,
Amíg magyar lesz és emlékezet,
Jog és igazság, becsület, remény,
Hogy volt nekünk egy országunk e földön,
Melyet magyar erő szerzett vitézül,
S magyar szív és ész tartott meg bizony.
Egy ezer évnek vére, könnye és
Verejtékes munkája adta meg
Szent jussunkat e drága hagyatékhoz."

A hagyaték pedig kötelez, Mert azért vagyunk a világon, hogy örökséget hagyjunk mi is utódainknak.

Lélekben már az előző években készültünk az évfordulóra. Emlékművekkel, rendezvényekkel, kiadványokkal, filmekkel, s minden korosztálynak idézve (nem siratva), emlékezve (nem ünnepelve) – de valahol az összetartozás jelét adva a Kárpát- medencében élő minden testvérünknek, hogy egy vérből valók vagyunk.

Álmunkban sem gondoltuk volna, hogy ezt (s mindazt, amivel egymást erősítettük volna), meghiúsítja egy világjárvány, az egymástól való elzárás megakadályoz a találkozásban. Meg merem kockáztatni, nagyobb lelki trauma ez, mint egy gazdasági válság. Mert a kettő nagyon egymás függvénye (na persze a pénz a döntő, s a munkalehetőség). De egy megfélemlített, pánikkal teli, magára hagyott lélek sosem tudja önmagát egyedül talpra állítani, főleg ha hitehagyott, reményvesztett emberként él az embertelen világban.

Fájó szívvel gondolok azokra a Kárpát-medencében élő barátokra, testvérekre, akikkel megölelhettük volna egymást, s valahol ebben benne lett volna az öröm is, hogy még vagyunk, összetartozunk, erősítjük egymást.

Nemhogy ez megtörténhetett volna, de családtagjainkat sem ölelhetjük magunkhoz már hónapok óta, akik pár 10-100 km-re vannak egymástól, s ezzel kapcsolatban is Trianon réme ugrik be egy pillanatra.

Persze minden felelős közeg, társadalmi intézet, testvértelepülések, melyek komolyan gon-

dolták a kapcsolatokat, iskolák és civilek megpróbálják a tragikus időszakban a technika csodájával összekapcsolni az embereket, ifjakat és véneket, szinte hihetetlen az emberi elme kreativitása, ha a lélek, a szív vezérli.

Emlékezünk, emlékezzünk! A lehetőségekhez mérten, a szabályok betartásával is van lehetőség bőven, falakon belül és falakon kívül. S főleg a lelkekben!

S ebben segítenek nagy költőink is. Juhász Gyula sorai is ezt sugallják:

"Nem kell beszélni róla sohasem,
De mindig, mindig gondoljunk reá.
Trianon gyászos napján, magyarok,
Testvéreim, ti szerencsétlen, átkos,
Rossz csillagok alatt virrasztva járók,
Ó, nézzetek egymás szemébe nyíltan
S őszintén, s a nagy, nagy sír fölött
Ma fogjatok kezet, s esküdjetek
Némán, csupán a szív veréseivel
S a jövendő hitével egy nagy esküt,
Mely az örök életre kötelez,
A munkát és a küzdést hirdeti,
És elvisz a boldog föltámadásra."

Vörösmarty Mihály pedig az 1854-ben írt versével volt elkeseredésében is bizakodó a jövővel kapcsolatban:

"Háború van most a nagy világban,
Isten sírja reszket a szent honban.
Húzd, ki tudja meddig húzhatod,
Mikor lesz a nyűtt vonóbul bot,
Szív és pohár tele búval, borral,
Húzd rá cigány, ne gondolj a gonddal.

Húzd, de mégse, – hagyj békét a húrnak,
Lesz még egyszer ünnep a világon,
Majd ha elfárad a vész haragja,
S a viszály elvérzik a csatákon,
Akkor húzd meg újra lelkesedve,
Isteneknek teljék benne kedve."

Június 4-én szóljanak a harangok! Emlékezünk! Emlékezzünk!

Kalondai elsőáldozók a II. világháború idején (Fotó: Papp Sándor archívuma)

Trianoni magány

Szerző: **Papp Sándor** (Felvidék.ma, 2020.05.22.)

Egyedül maradtunk. Teljesen. Pedig olyan sokan voltunk valamikor. A város főterén, aztán a falu kultúrházában. Lelkesen, nagy terveket szőve: földreform, úrbéres erdők, saját önkormányzat és határnyitás. Olyan szépen indult minden, mert sokan voltunk, magyarok.

Micsoda fintora a sorsnak, hogy megint zsákfalu lettünk a koronavírus-járvány miatt. Most alig van forgalom, kicsit jól is esne ez a csend, ha nem lenne ennyire síri… Csak itt-ott hallani a gyerekzsivajt a focipályán, vagy az ófaluban, de már nem magyarul. Szlovákul. Csak szlovákul.

Az újranyitott kocsmateraszon az aktuális öregek még meg-megszólalnak palócul, de már csak egymás között. Ha letelepszik (vagy inkább betelepszik?) közéjük egy a másik fajtából, akkor váltanak, szlovákra, automatikusan.

Igazából nem izgat senkit a határzár, csak a kocsmárost, mert elesett a mély torkú „magyarok" pénzétől. Igen-igen, mert ők „a magyarok". Mi meg… hát szlovákok, nem?! Hiszen Szlovákiában élünk. Alkalmazkodunk.

Persze anno jó volt, amikor együtt énekelték a szomszéd „magyarokkal" meg Attilával a koncerten, hogy *„ment a hűtlen nehéz fejjel… érzi, hálátlan lett sorsa, keserű könnye arcát mossa… hogy a magyar múltat soha ki nem tépheti szívéből".* Csak hát Attila üzenete igazából nem ért célba a hűtleneknél.

Hűtlenek? Nem is tudják, hogy azok. Élet sodorta embermassza mozaikdarabjai. Nem is értik, nem is érzik, hogy elvesztettek valamit. Ők csak alkalmazkodtak, ez a „dolguk", az alkalmazkodás. Váltottak, na és?! Nem is fáj annyira, „cso?".

Tetszettünk volna megmenteni őket! De mi ezt nem tettük.

Nem értük éltünk, hanem belőlük. Nem, nem a szlovák falta fel őket, hanem mi. Magyarevő szörnyetegek vagyunk! Mindezért nincs isteni megbocsátás.

Végignézek a völgy fölé magasodó dombról, látom a falvainkat, amelyekben 2020-ban a gyermekkorú lakosság esetében a magyar gyermekek aránya 5% körül mozog. A Losonc vonzáskörzetébe tartozó 15 kis palóc faluról írom mindezt. Még egyszer: a 0-18 éves korosztályban 5% a magyarok aránya!

Ülök a dombtetőn, az idegeneknek eladott akácfaerdőnk ontja illatos virágait a völgy felé, minden olyan szép. Csend van. Síri csend.

Egyedül ülök a csendben, csak Trianon ül a vállamon. Száz tonna elviselhetetlen Trianon.

A faluban egy kutya csahol. A kutyát még érdekli valami, de felénk már a kutya se néz.

Az élőlánc egyik pillanata 2019-ben (Fotó: Papp Sándor)

Utóirat: Azt mondod, ez egy túl sötét gondolatfüzér? Akkor leírom harmadszor is: A Losonc vonzáskörzetébe tartozó 15 kis palóc falu 0-18 évesek korosztályában a magyarok aránya 5%.

Értitek?! Meghaltunk! Majd írjatok szép gyászbeszédeket rólunk!

Trianonnal a nemzet gerincét nem sikerült megtörni

Szerző: **Kalmár Ferenc** (Felvidék.ma)

Magyar nemzettársaimhoz, honfitársaimhoz fordulva szívesen élek a lehetőséggel, hogy üzenhetek a jövőnek. Magyarként teszem ezt, mégpedig erdélyi gyökerekkel rendelkező magyarként.

Most, Trianon 100. évfordulóján elgondolkozom a nemzet elmúlt 100 évén, de természetesen mindenki végiggondolja ilyenkor azt is, hogy ez a nemzeti tragédia, mely Muhival és Moháccsal egy lapon említhető, hogyan érintette közvetlenül vagy közvetve családjainkat. Száz évvel ezelőtt az akkori győztesek közül sokan azt remélték, hogy a magyarság mára asszimilálódik a környező nemzetekbe, évezredes kultúránkat és nagyszerű, világraszóló teljesítményeinket pedig könnyűszerrel magukévá tehetik. Hál' Istennek, nem így lett.

A nemzet gerincét nem sikerült megtörni. Ma is létezünk, fejlődünk és a Kárpát-medencében még mindig többséget alkotunk. Sőt, az elmúlt száz évben olyan politikai, tudományos, kulturális és sportteljesítményeket tettünk a világ asztalára, melyek talán felül is múlják az előző évszázadok eredményeit. Büszkék lehetünk az elmúlt 100 évben szerzett Nobel-díjakra, zenei óriásainkra, valamint a majdnem kétszáz aranyéremre, melyeket sportolóink az olimpiai játékokon szereztek. Büszkék lehetünk arra, hogy még így megfogyatkozva is, magyar virtusunkkal, szabadságszerető népként olyan 56-os forradalmat tudtak elődeink megvívni, mely végzetes sebet ejtett a kommunista rendszeren. Szembe mertünk szállni a világ egyik legnagyobb, ha nem az akkori legnagyobb és legerősebb hadseregével. Büszkék lehetünk teljesítményünkre, mely bármely nemzettel történő összehasonlításban is megállja a helyét.

Mindezek ellenére veszélyeztetett nemzet vagyunk. Továbbra is vannak utódállamok, melyek csak szóban barátiak, de valójában a gyengítésünkre és végső felszámolásunkra törekednek. **Ezért, amikor a jövőre gondolok és a jövő nemzedékekre, első kérésem feléjük az, hogy feltétlenül őrizzék meg magyarságukat, magyar önazonosságukat, bárhol is éljenek a Kárpát-medencében vagy a világban, bármilyen más többségi kulturális környezetben.**

Meg kell, hogy őrizzék és tovább virágoztassák, gyarapítsák Magyarországot. Legyenek erősek és őrködjenek, hogy gyermekeik is továbbvigyék a magyarság éltető lángját. Vannak köztünk, akik szeretik bírálni, kritizálni saját nemzetüket. Üzenem nekik, hogy nincs jó és rossz nemzet. Minden nemzetben vannak jó és rossz tulajdonságok. Én azt a magatartási elvet örököltem édesapámtól, hogy aki a nemzetét és vallását elhagyja, az nem ember. Aki Isten akaratából és kegyelméből magyarnak született, vállalnia kell mind az ebből fakadó jót, mind a szükséges küzdelmet, harcot, nehézségeket és kiállást is.

Tetszik, vagy nem tetszik, jó vagy rossz az életünk, ez a miénk. Itt vagyunk itthon. E földön nincs, más hely ahol, itthon lennénk. Bárhol legyünk is a világban, ez az a hely, ahova mindig hazajöhetünk. **Ne hagyják a Kárpát-medence anyaországon kívüli területein lévő kulturális örökségünket sem ellopni, hiszen ezt elődeink teremtették és a magyar kulturális örökséghez tartozik akkor is, ha most mások dicsekednek vele, úgy, mintha a sajátjuk volna.**

Nemzetünk megmaradásának egyik nélkülözhetetlen záloga a vallás. Sose feledjék, hogy keresztények vagyunk. Európa akkor tudta megoldani a problémáit, ha visszatért a keresztény gyökerekhez, ebből merítve erőt és bölcsességet. Isten velünk van, hiszen másképp nem történhetett volna, hogy a magyarság legnagyobb búcsújáró helye ma is a Kárpát-medence legkeletibb részén van. Olyan történelmi egyházi személyiségek születtek és tevékenykedtek a nemzetért, mint Márton Áron vagy Tőkés László. **Kérem, magyar utódainkat, legyenek szolidárisak egymással. Nemzeti közösségünk a múltban is csak összefogva tudta elérni eredményeit. A széthúzás pusztuláshoz, nemzetvesztéshez vezet. Ennek következménye, hogy mások fognak uralkodni felettünk.**

Ne feledjék: a szolidaritás egymás segítését is jelenti.

Összegezve: okuljanak a múlt hibáiból, legyenek büszkék magyarságukra, tartsák meg nemzeti önazonosságukat, maradjanak meg keresztényeknek, legyenek egymással szolidárisak, szeressék, erősítsék és gyarapítsák családjaikat és hazánkat: Magyarországot és a Kárpát-medencét.

Isten áldja utódainkat, a magyar nemzetet, Magyarországot!

A szerző Magyarország szomszédságpolitikájának fejlesztéséért felelős miniszteri biztosa.

Száz év remény

Gondolatok A nemzeti összetartozás évében

Szerző: **Hrubík Béla** (Felvidék.ma, 2020.05.28.)

Sok víz folyt le azóta az Ipolyon, azon a kis, fűzfákkal benőtt, kanyargós és szeszélyes folyón, mely életem szerves részévé vált, s meghatározta gyermekkorom minden élményét, amióta megszülettem. De nemcsak a víz folyt, hanem lassan az életem, életünk évei is felmorzsolódnak, felőrlődnek az időben, könyörtelenül.

Anyai nagymamám, aki 1907-ben, a Magyar Királyságban született, nem gondolta volna, hogy élete meghatározó részét nem ennek az államalakulatnak a fennhatósága alatt fogja leélni.

Bár soha nem hagyta el kicsiny faluját, annak még kisebb házát, a Magyar Királyságon kívül még hat államalakulat hagyta bélyegét életének megannyi dokumentumán.

Bélyegzők sora kavarog a személyi igazolványokon át, a kitelepítési papírokon keresztül, a két világháborúban kiállított ötnyelvű marhalevelek tömkelegén, melyekről oly sokszor tűntek el az anyanyelvbe oltott betűk.

Az első világháború békediktátumai után hajózható folyóvá emelt Ipoly, „mintha szívemből folyt volna tova", most is békésen folydogál a Palócföld rétjeibe vájt medrében, a világ legszebb mezőin keresztül, ahol a pillangók úgy keringenek, mint a szelíd nyár üzenete egy csendes estén, ahogyan Krúdy írta egykoron.

Sok vizet vitt el, és még többet hozott. Aki elvett, az néha vissza is adott, aki megáztatott, meg is szárított. Az élet már csak ilyen.

Ami itt maradt az évek folyamán, azok mi vagyunk, a maradék nemzet maradék magyarjai, akik konokul, hittel és reménnyel várjuk, talán jobbat hoz az új esztendő. Hozhat?

Nagyszüleimtől és szüleimtől nem örököltem vagyont, ami ma pénzben kifejezhető lenne, de örököltem valami sokkal többet. **Hitet, emberséget, ragaszkodást a szülőföldhöz, szeretetet és reményt.**

Csupa olyan dolog, amivel a XXI. század degenerált, liberális elitje nem tudna mit kezdeni. Én viszont tudok. **Nehéz, súlyos örökség, de nekem ez minden útravalóm**, ruhám, köpönyegem, cipőm. Koldustarisznyám, kovászom, elemózsiás szatyrom. Minden mozdulatban, lépésben ezt viszem, hordozom a szívemben.

Hallom nagyapám néma jajszavát, ami az utolsó puskagolyóval halt el valahol Oroszországban, a II. világháború poklában. Az emlékeimben csak anyám ablakban gyújtott gyertyáinak fényében tűnik fel.

Bár az arcát még képen sem láttam soha, az emléke kis házunk ablakában égett belém, mindörökre, kitörölhetetlenül. Tőle a hitet kaptam, mert hit nélkül azt nem lehetett volna végigcsinálni. **Hit nélkül az ember nem hal meg a hazájáért!**

Ő az én hősöm volt és maradt, egy drága nagyapa, aki sohasem simította meg az arcom, de minden szellő az ő kezével simogat azóta is.

Emberséget árván felnőtt édesapámtól láttam, ahogyan a családért való küzdelemben és munkában soha nem fáradt el, de mindig ember tudott maradni, minden időben. Arany fiamnak hívott, és ősz fejjel értettem meg, mi az, **ami arannyá teszi az embert. A lélek ragyogása.**

Valójában az ő arany lelke színezett engem is arannyá. Az ő fényével próbálok világítani, égni ma is. Nagyon hiányzik! Mint édesanyám, aki a mindenem volt, nemcsak mint anya.

Akitől az anyanyelvet az anyatejjel kaptam, ezt a zengő, merengő csodát, ami megérintette a lelkem minden zegzugát, rabul ejtett, s beköltözött az életembe.

Tőle **szeretni tanultam**, ahogyan csak ember szerethet, s ragaszkodni ehhez a megalázott, végletekig kizsigerelt és kifosztott szülőföldhöz.

Tamási Áronnal vallotta, „az ember a szíve mélyén örökké oda való, ahol született."

Emléke átszövi minden sejtemet, olyan, mintha a nap simogatna az alkonyatba hullás előtt, lágyan, bíborszínű köntösben.

Közel száz évet megélt, szikár, vajákos nagymamám **a reményt hagyta örökül** nekem.

A reményt, hogy száz év kitaszítottság után sincs vége, soha sincs vége, amíg élsz. Minden megélt perc, amit kaptál a nagyszülőktől, szülőktől, ajándék. Az élet ajándéka, melyet eltékozolni vétek, elherdálni bűn.

Így lettem, lettünk mi a remény rabjai!

Átszáguldott rajtunk a történelem. Száz év megtaníthatja az embert gyűlölni, de fel is emelheti magához, mint az Isten, hogy megmutassa igazi arcát, a szeretetet.

A családom öt generációja éli immár meg a kisebbségi létét, de emberek maradtunk, magyarok maradtunk.

A hitünket el nem veszítettük, őseinknek vérrel és verejtékkel, hazátlanul és magányukban megtartott örökét meg nem tagadtuk. El nem futottunk, harcainkat megharcoltuk, a reményt, hogy haza csak ott van, ahol e földre tett le a sors, a lelkünkbe véstük.

Isten előtt fejet hajtva, hitünket felmagasztalva valljuk, hogy áldozatvállalás és felelősségtudat nélkül sehol sem lennénk. Ez legyen az üzenet a digitális világ kondenzcsíkok által szegélyezett felnövekvő nemzedéke felé.

Legyetek hűségesek azokhoz, akikből nőttetek, mint az Ipoly parti füzek, a fák, melyek itt is, ott is otthon vannak, mint a folyó vájta medrek, mint az ezüstnyárfák rezgései a tűző, tikkasztó nyári napon.

Ne tegyen a keserűség béklyót a cselekedeteinkre, ne a fájdalmat, az – ami lehetett volna – ígéretét sirassuk afelett, ami elmúlt, hanem **békességet, vigasztalást adjon a tudat, hogy vagyunk és még itt vagyunk.**

Maradjunk hűek nemzetünkhöz, mert minden emlékezés, minden hajszálgyökér ide köt minket. Ebből nőttünk, mint a fák, s porunk itt fog nyugodni, ebben a földben, hiába jön baltások hada.

És adjon az Isten még víg napokat, s az Ipoly, „mintha szívemből folyt volna tova", legyen az itt élőknek még ezer évig otthona!

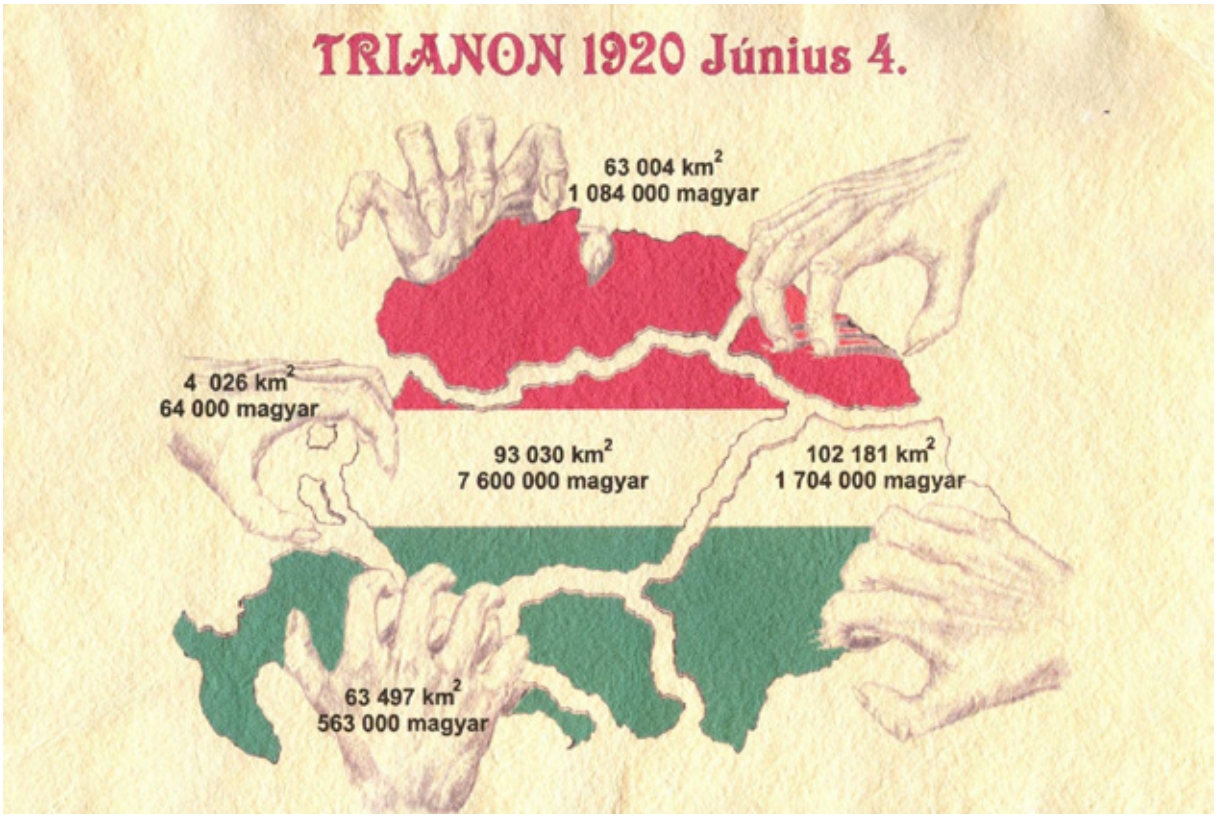

Üzenet a végekről – Hazát hív a harangszó

Szerző: **Mihály Molnár László** (Felvidék.ma, 2020.05.26.)

Trianonban árvaházzá tették a Szent Korona országát, a Kárpát-medencét. Felnégyelték, kifosztották, meggyalázták. Gyermekeit gonosz mostohák kezére bízták: Felvidéken, Kárpátalján, Erdélyben és Délvidéken.

A területbitorló mostohák egyre idegesebbek és türelmetlenebbek, mert nem bírnak átnevelni, nem tudnak édesanyánktól elidegeníteni. Mert tudjuk: nem vagyunk árvák, és édesanyánk él. Őt nem tagadjuk meg. Ahogyan ő sem mondott le rólunk, nem tagadott meg minket soha.

Mi is hazára, otthonra, gondoskodó édesanyára vágyunk.
Immár egy évszázada erőszakos elszakítottságban. Szülőföldünkön hontalanul. Ennyi a bűnünk. Már ha ezt bűnnek lehet nevezni, mert számunkra megtartó erő és remény. Aki ezt nem éli, annak nem fáj, és nem érzi.

S aki nem érzi, nem is érti sorsunk keresztútját. Azoknak mondom hát, hogy legalább tudjanak róla. Legalább itt, Európa kellős közepén!
Hazát hív a harangszó

Ünnep vagy gyásznap?

Helye és ideje van a szántásnak és vetésnek, és ideje a szüretnek, betakarításnak. Helye és ideje van a munkának és pihenésnek, az ünnepnek és életörömnek. De helye és ideje van az emlékezésnek, az elcsendesedésnek és gyásznak is.

Ám akasztott ember házában kötelet nem emlegetünk, és a halotti torban csak a részegek és ügyefogyottak dáridóznak. A húsvét a feltámadás ünnepe, az örömhíré: a vasárnap. De a keresztrefeszítés napján, nagypénteken csendben, böjtölve, gyászban emlékezünk és fohászkodunk.

Így van ez rendjén! Emberi törvény ez, mert megtartó tapasztalatból táplálkozó és az isteni rendbe ágyazott hagyomány!

Nem véletlenül tették kötelező ünneppé a bolsevik megszállók és helyi bérenceik a leigázás véres évfordulóját. A harsány ricsajozás bizony az agymosás és a hagyományrontás módszere, hogy szennyes hordalékával elhomályosítsa a jövő felé forduló és múltunkat elemző emlékezést.

Emberi és magyar jövőképünktől akartak (s akarnak még ma is) megfosztani. A morbid hatalmak és rendszerek betegesen ragaszkodnak az ilyen megalázáshoz. Mert vajon melyik szülő rendezne ünnepséget gyermeke halálának vagy elrablásának évfordulóján?! És vajon hogyan nézne az ki, ha az aradi kivégzések napján, október 13-án ünnepelnénk a magyar szabadságot, vagy a mohácsi tömegsír fölött ropnánk a táncot a függetlenség örömére?!

Muhi puszta, Mohács, Nagymajtény, Segesvár, Világos, Arad, 301-es parcella… – csupa sorscsapás, tragédia, gyász, éberségre és bölcsességre figyelmeztető veszteség, helytállásra ösztönző történelmi tény és tapasztalat. Nem ünnep! Nem is eltántorító szomorkodás, hanem gyászkeretes évforduló! Gyásznap! Hitet erősítő emlékezés.

Amint a népünk és országunk feldarabolásának, szétszakíttatásunknak és keresztre feszítésének napja, a június 4-ei trianoni döntés is az. A 100. évfordulón pedig ez sokszorosan igaz.

Legyen majd ünnep a feltámadás!

Tegyük ünneppé történelmi igazságtétellel! Az igazságtalanság törvénybe foglalt deklarálásával, a jóvátétel követelésének kinyilatkoztatásával!

Minden más napunkat pedig tegyük ünneppé az összetartozás óhajával és érzésével! De június 4-e gyásznap mindaddig, míg a diktátumot semmissé nem nyilvánítják, amíg el nem ismerik, hogy nemzetközi bűntény volt, a magyar nemzet felszámolásának kísérlete, egy népirtás szándékának deklarálása!

Szóljanak a harangok! Hazát hív a harangszó!

A szerző szepsi író, költő, akinek Trianon 100. évfordulója alkalmából tanulmánykötete és vers összeállítása jelenik meg ***Hazát hív a harangszó*** *címmel, melynek végleges változata majd a MAGYAR ELEKTRONIKUS KÖNYVTÁRBAN FOG megjelenni.*

Egy korábbi felvételen Porkopp Mária Pogány Erzsébettel, a Szövetség a Közös Célokért igazgatójával (Fotó: Szerencsés István/Felvidék.ma, archív)

Prokopp Mária trianoni üzenete

Írta: Dániel Erzsébet (Felvidék.ma, 2020.06.03.)

Prokopp Mária neve Pozsonytól Ágcsernyőig nem ismeretlen a felvidéki magyarság körében. A művészettörténész, egyetemi tanár az egyetemes magyarság és a békés együttélés szószólója volt mindig.

Sokan tudják, hogy napi szinten velünk él, aggódik a sorsunkért, megmaradásunkért, és kora ellenére optimista reményekkel telve ontja ötleteit, nyújtja segítő kezét felénk, akár egyházi berkekben, műépítészetben, kultúrában, legszebb történelmi műemlékeink védelmében szólal meg előadásaiban, szerte a honban otthon és a Felvidéken.

Ezek egyik legszebb példája, hogy 2017-ben Pogány Erzsikével együttműködésben Királyfiakarcsán megvalósult Rieger Tibor szobrászművész Magyarok Nagyasszonya című alkotása. Prokopp Mária mint a szoborbizottság védnöki testületének tagja segítette a mű megvalósítását.

Zsűritagként a hazai Kincskereső országos vetélkedőjét segítette több éven keresztül. Napjainkban is számtalan csoportot vezetett magyar történelmi helyekre, főleg a Szepesség legszebb tájaival, váraival, műemlékeivel ismertette meg az érdeklődőket, a történelmi városok, várak, csodáit tárta fel turisták százainak, egyedi és rendkívüli szaktudásával, ismereteivel.

Prokopp Mária most a trianoni évforduló kapcsán is szólt nemcsak a honfitársaihoz, hanem a Kárpát-medencei magyarsághoz, és más nemzetiségűekhez is.

Az alábbi üzenetet küldte portálunkra:

Nyílt levél a világban ma élő, magukat bármilyen nemzetiségű polgárnak nevező, de Kárpát-medencei gyökerekkel rendelkező embertársainkhoz! Arra buzdítok minden embert ma a világban és itthon, tárja föl családja múltját, állítsa össze családfáját, legalább a dédszülőkig.

Jelölje be a térképen, hogy hol született és hol élt, hol dolgozott az őse. Ki fog derülni, hogy sokunknak a gyökerei a Kárpát-medencébe vezetnek!

A négy nagyszülő és a nyolc dédszülő és azok lakhelyei, munkahelyei behálózzák a Kárpát-medence nagy részét! S rajzoljuk be az 1920. június 4-én megrajzolt politikai határokat. Kiderül, hogy eleink hungaricusok voltak, akik szerették egymást!

Tehát az ereinkben rokon vér folyik. Tudatosítsuk magunkban, hogy testvérek vagyunk. Ennek felismerése a mi felelősségünk. Az 1920-as határokat nem a ma élő emberek alakították, akármilyen érzülettel is viseltetnek irántuk.

Saját boldogságunk érdekében fogjuk meg egymás kezét, szeressük egymást! Mert a gyűlölet emészti fizikai és a lelki egészségünket, stresszt vált ki, rákot okoz, ami öli az embert!

József Attila „trianoni versét" sokáig a cenzúra rejtegette. Az idén Dráfi Mátyás színművészünk is elmondta, ennek 2020. június 4-én kb. 50 ezres nézettsége volt a közösségi médiában. (Oriskó Norbert fotómontázsa)

A trianoni faló

Szerző: **Papp Sándor**
(Felvidék.ma, 2020.06.02.)

Hamarosan június 4., de addig még lezajlik egy történelmi találkozó a Felvidéken.

Anyám mesélte könnyek között, hogy az általuk jól tartott, szeretett cselédjük, Jankó bácsi volt az 1945 után, aki elintézte, hogy kitelepítsék a családját (anyám akkor kislány volt) rabszolgamunkára Csehországba, és a gazdag magyar paraszt minden vagyonát megkaphassa Jankó bácsi. Nos, igen, így is lehet vagyonhoz jutni. Elvenni a másét. Vagyonát, nyelvét, tisztességét, méltóságát, állampolgárságát. Ebben élünk 100 éve.

Évente egyre jobban búsulunk emiatt, egyre kevesebben. Ma egy „egyszerű" szlovák miniszterelnök, fogadja a felvidéki magyar elit 100 tagját a pozsonyi várban Trianon előestéjén.

Az a hír járja, hogy őszintén akar beszélni velünk a jövőről, a mi közös jövőnkről. Szeretjük mi magyarok sokszor hangoztatni a kulturális fölényünket a buta Jankó bácsikkal szemben, csakhogy jelenleg Jankó bácsi örököse a nyerő, mert a mi házunkban ül, és most még azt sem hagyja, hogy egy jót búslakodjunk 4-én…

Megint a más teremtette helyzetben vagyunk, pedig megvolt a lehetőségünk arra, hogy mi tematizáljuk a közbeszédet, és akkor máris más lenne a leányzó fekvése, ugyanis ha egy erőt mutató félmilliós közösség összefogását látva hívja meg a képviseletünket Matovič, akkor elmondhatnánk, hogy lám, tiszteli az erőnket.

Az viszont biztató, hogy a meghívottak között nem lesznek ott a „politická vólya"-függők, és az örök hajbókolók. Éppen most, amikor esetleg (úgy hírlik) lesz politikai akarat…

Az a 100 meghívott, kiválasztott magyar vajon meg tudja ma este fordítani a történetet és helyzetet tud-e teremteni a pozsonyi várban?

Nagy a tét. Megfelelni önnön méltóságunknak. Kezet adni, de nem üres kézzel távozni.

Az MKP átadta a kormányfőnek „A magyar nemzeti közösség memorandumát”

Felvidék.ma, 2020.06.02.

Igor Matovič miniszterelnök száz felvidéki magyar közéleti személyiséget hívott meg arra a találkozóra, melyre a pozsonyi várban került sor. Az MKP memorandumot fogalmazott meg, melyet ez alkalomból adtak át a kormányfőnek.

A Magyar Közösség Pártja küldöttsége nem megy üres kézzel a szlovák miniszterelnök által, a trianoni békediktátum 100. évfordulója kapcsán szervezett találkozóra – olvasható a szerkesztőségünkhöz eljuttatott közleményben, melyhez csatolták „A magyar nemzeti közösség memoranduma” című dokumentumot. Ebben 10 pontban foglalták össze azokat a javaslatokat, amelyek a párt szerint biztosíthatják a felvidéki magyarság megmaradását és gyarapodását saját szülőföldjén.

Az MKP küldöttsége és – a magyarul és szlovákul is írt – memorandum aláírói (Fotó: MKP)

De mit adott nekünk Igor Matovič?

Szerző: **Szűcs Dániel**, Felvidék.ma. 2020. 06.02.

Volt ma ez a találkozó a pozsonyi várban. A szlovák miniszterelnök meghívott rá száz felvidéki magyar közéleti személyiséget. A többségük el is ment, s a többségüket a kisebbség egy része virtuálisan, a közösségi média segítségével keresztre is feszítette, miután karóba húzta és kerékbe törte. Mert ugye már a meghívó megkapása is felér egy nemzetárulással. A kisebbség egy másik része meg pontosan ugyanettől úgy alélt el, mintha egy levendula-

mező kellős közepén felejtette volna magát egy szellős nyári délután. Micsoda szép gesztus, micsoda szép szőrös békejobb…

Nem tudom kinek van igaza, hazám kivégzési kísérletének 100. évfordulója előtt két nappal nem is különösebben érdekel az a szellemi önkielégítés, ami a ma esti pozsonyi várbeli szeánsz apropóján pro és kontra lefolyt a virtuális térben.

Egyvalamire mégis hadd hívjam fel a figyelmet, amely szempont nem feltétlenül szerepelt kiemelt helyen az „érvkészletekben".

Tudniillik ma történelmi pillanatnak lehettünk tanúi. Eddig ugyanis szlovák polgártársaink 99,99 százaléka semmit vagy alig hallott Trianonról.

Eddig mindenki úgy tudta, bölcsődétől az Akadémiáig, hogy Szlovákia az őskortól jogfolytonos szuverén állam, melybe néha a hátranyilazó, lószagú magyarok belerongyoltak. Most meg jön a szlovák miniszterelnök, és szájmaszkon át is jól hallhatóan bedobja a (szlovák) köztudatba a szót: Trianon. És hogy ez bizony nekünk, magyaroknak fáj. És azt is, hogy miért. Mikszáth, Márai, meg a többiek…

Félreértés ne essék: egyetlen négyzetcentimétert sem fogunk visszakapni abból, amit elloptak tőlünk. Nem lesznek holnaptól a Pálfiovcik Pálffyak. És ha már oly jól megszoktuk a kollektív bűnösséget, maradjunk is meg ebben békességben. De ha más nem is, a köztudatban, de legalábbis a hivatalos krónikákban immáron Szlovákiában is megjelent Trianon, s annak egy másik olvasata, a miénk – is. Nem tudom, mit kezdünk vele, egyáltalán van-e, aki tud és akar is kezdeni vele valamit.

Mindenesetre egyet bátran ki merek jelenteni: Igor Matovič ma egész biztos, hogy korrektebbül, tisztességesebben viszonyult a mi legnagyobb nemzeti tragédiánkhoz, mint Magyarország miniszterelnökei a kétezres évek közepén. Kezdve az Erdély elcsatolására koccintótól a szemkilövetőig.

Kezdetnek ez egyelőre nem rossz, ahhoz képest, hogy kaphattunk volna ajándékba egy, Danko kapitány zászlajánál is magasabbra törő Trianon-emlékművet valamelyik kedves déli városkánk főterére, nemzeti ünneppel egybekötve.

Hogy mi ebben mégis a legszomorúbb, s az elmúlt 100 évet tekintve a legtragikusabb? Hogy mindehhez az egészhez nekünk semmi közünk, semmi behatásunk. Csak kapjuk. A hideget is, meg a meleget is – meg a meghívót is…

Fotó: Hideghéthy Andrea/Felvidék.ma

Dalban mondták el

Hazám, hazám – 20 zenekar és énekes fogott össze, hogy közösen előadják a dalt

Forrás: MTVA -2020.06.04. / A nemzeti összetartozás napján a magyar közmédia összes csatornáján, internetes felületén megemlékeznek a magyar történelem legtragikusabb napjáról. Több mint 20 zenekar és énekes fogott össze, hogy közösen előadják a Hazám, hazám című dalt. Az összeállításban Bocskor Bíborka, Csík János, Dancs Annamari, Dér Heni, Ferenczi György, Földes Eszter, Keresztes Ildikó, Majorosi Marianna, Makó Péter, Mező Misi, Miklósa Erika, Molnár Ferenc „Caramel", Molnár Levente, Novák Péter, Nyerges Attila, Pál István „Szalonna", Serbán Attila, Szarka Tamás, Szvorák Katalin, Takács Nikolas és Tátrai Tibor énekel. A videoklip az összetartozást szimbolizálja és megemlékezik a trianoni békediktátum 100. évfordulójáról. A szövegét szinte az egész magyar nyelvterületről gyűjtött népdalokból, katonadalokból válogatták össze.

Jöjjön a fény

2020. június 4-én egy hosszú pillanatra mindenhol megállt az élet a Kárpát-medencében, hiszen a magyarság a gyászos trianoni diktátum aláírásának 100. évfordulójára emlékezik. A koronavírus-járvány miatti intézkedések arra késztettek bennünket, hogy rendhagyó módon, virtuális műsorfolyammal emlékezzünk a gyászos évfordulóra és az elmúlt 100 évünkre.

Az emlékműsor a Magyar Közösség Pártja kezdeményezésére a Pro Média Alapítvány által

működtetett Ma7 médiacsalád szervezésében készült el. Társszervezők voltak a Rákóczi Szövetség, a Szövetség a Közös Célokért, a Pázmaneum Társulás és a Via Nova. Az emlékműsor számot vet a múlttal, de a jelen kulturális értékeit is bemutatja és a jövőbe is tekint, vagyis a történelem, a hagyomány és a politikum egyaránt helyet kapott a több mint 7 órás műsorfolyamban, ahol közel 60 programpont követte egymást.

A műsor kezdetén elhangzott Kövér Lászlónak, a magyar Országgyűlés elnökének a felvidéki magyarokhoz intézett üzenete, majd Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár mondta el gondolatait.

A nemzeti összetartozás napjára a Felvidék három jeles énekese, Derzsi György, Kovács Koppány és Vadkerti Imre Jöjjön a fény címmel írt egy dalt. A reményt adó szerzemény azzal a szándékkal született, hogy közösségünk egyik meghatározó dalává, mintegy új himnuszává váljon. (forrás: az MKP közleménye)

* * *

Kézfogás

Szarka Tamás felvidéki Kossuth-díjas zenész új videóklipet készített Trianon 100. évfordulójára, a magyar összetartozás himnuszáról, azaz a Kézfogás c. daláról. (forrás: https://youtu.be/JEbtjVW-vMY)

A színház nyelvén

(Írta: Oriskó Norbert) Csáky Pál felvidéki politikus, író a száz évvel ezelőtt történtekre írt színpadi játékait a kamerák előtt a Kossuth-díjas Boráros Imre, Petrécs Anna, illetve a Jászai Mari-díjas Dráfi Mátyás felvidéki színművészek adták elő.

A Boráros-házaspár által előadott *Lélek-katedrális: a szülőföld* c. darab az 1919-es pozsonyi sortűz áldozatainak emlékére íródott, Dráfi Mátyás pedig a *Vita a nemzetért* c. írást mondte el, amely mai szemmel mond ítéletet a 100 évvel ezelőtti trianoni békediktátumról, illetve azok létrehozóiról. Dráfi Trianon 100. évfordulóján József Attila híres – és sokáig betiltott – versét, a *Nem, nem, sohá*t is elmondta.

„Ez az a szép, új béketeremtés, Wilson úr? Erről álmodott, tényleg? Ezért szállt be a maga nagy Amerikája az európai küzdelmekbe, hogy a rablást, az erőszakot szentesítse? (...) Hazugság, csalás az egész!! Hiszen mi is, akkor még a Monarchia, de a németek is azért kértünk fegyverszünetet és azért akartunk tárgyalni, mert beláttuk, hogy a háborúba belefáradt Európa ügyeit a tárgyalóasztaloknál kellene elintézznünk. Igen, mi túlléptünk a saját árnyékunkon, levontuk a következtetéseket és tárgyalásokat kértünk, vállalva a múlt hibái miatti hátrányokat is! De (szaggatottan) tár-gyal-ni akartunk, nem az önök diktátumait meghallgatni. Erre önök elénk is és a németek elé is egy papírt löktek oda, egy diktátumot!

Mi ez, uraim? Igazságos rendezés helyett a dögkeselyűk kora? Azért, mert mindenki halálosan fáradt a négy év pokol után, azért, mert nincs annyi emberi és lelki tartalékunk, s nincsenek olyan vezetőink, mint a törököknek, akik harcoltak, évekig küzdöttek az önök szűklátókörűsége ellen? S a végén győztek!?

Vádolom önöket! Vádolom az isteni és emberi parancsok megtagadása miatt! Száz éve a nyers erő birtokában döntöttek, de kérem, ezt ne nevezzék békekötésnek. Igazságosnak, tisztességesnek meg főleg ne! Mert azóta a történelem megmutatta, hogy ez a filozófia, ez a világlátás, a nyers erő, a rablás, a hazudozás mindenek fölé emelése milyen mélységekbe taszítja az embert! S mennyi új szenvedést vált ki világszerte!

Önöknek az emberiség szemétdombján van a helyük!

(Részlet Csáky Pál *Vita a nemzetért* c. írásából)

Apponyi Albert gróf nyughelyének településén, Éberhardon ülésezett a Csemadok elnöksége

Csemadok: a kisebbségi kérdést a nemzeti közösségek önrendelkezésének megadásával lehet megoldani

A Csemadok Országos Elnökségének Nyilatkozata (2020.06.04.)

A Szlovákiai Magyar Társadalmi és Közművelődési Szövetség – Csemadok Országos Elnöksége június 1-jén Éberhardon megtartott ülésén az 1. világháborút lezáró békediktátum aláírásának 100. évfordulója kapcsán az alábbi nyilatkozatot fogadta el.

A békediktátum következményeként a Magyar Királyság elveszítette területének kétharmadát, magyar nemzetiségű lakosságának egyharmadát, ezzel a háborúban vesztes államok közül a legnagyobb kárt szenvedte el, anélkül, hogy ez az ország lett volna a háború kirobbantója.

Bárdos Gyula, a Csemadok országos elnöke megkoszorúzza Apponyi Albert síremlékét (Fotó: Görföl Jenő)

A békediktátum igazságtalansága következtében kirobbant második világháború utáni jogfosztottság, lakosságcsere és kitelepítések, a kollektív bűnösség mai napig érvényben lévő elve tovább rontott az utódállamokban élő közösségek helyzetén, és az azóta eltelt időszakban ez a helyzet csak nagyon lassan javult.

A Csemadok megalakulása óta következetesen kiállt a Csehszlovákiában, majd a Szlovák Köztársaságban élő magyar nemzeti közösség nyelvi, kulturális, oktatási jogaiért, önazonosságának erősítéséért, a szülőföldön maradásáért. Ezt teszi ma is, amivel **hozzájárul a többségi nemzet és az itt élő számbeli nemzeti és nyelvi kisebbség békés egymás mellett éléséhez.**

Az Európai Unióhoz való csatlakozás után joggal bíztunk abban, hogy az unióba belépő államok jogi garanciákat adnak a területükön élő magyar nemzeti közösségek megmaradásához. Ez sajnos a mai napig nem történt meg.

Valljuk, hogy a kisebbségi kérdést a XXI. század Európájában emberi módon meg lehet oldani a nemzeti közösségek önrendelkezésének megadásával.

Fejet hajtva azok előtt, akik életükkel, munkásságukkal megtartották a nemzetet és felelősséget érezve a jövő generációi iránt, kijelentjük: **minden embernek és közösségnek joga van nemzeti önazonosságának megőrzéséhez**, mert ez az egyetlen út, amely jövőnk, megmaradásunk érdekében elfogadható.

Semjén Zsolt: A kettős állampolgárság a Trianonra ma adható reális válasz

Felvidék.ma / Demokrata, 2020.05.26.

Semjén Zsolt / Fotó: MTI

A koronavírus-járvány elleni védekezést értékelték és megemlékeztek a kedvezményes honosítás szabályainak tíz évvel ezelőtti elfogadásáról az Országgyűlésben.

Semjén Zsolt (KDNP) elmondta, hogy a tíz évvel ezelőtt elfogadott kedvezményes honosítási törvénynek köszönhetően a Kárpát-medencében 940 ezren tettek állampolgársági esküt, míg a diaszpórában 160 ezren kapták meg a magyar állampolgárságot, azaz 1,1 millióan váltak „nemzettársainkból honfitársainkká".

Elmondta, a kifejezett közigazgatási magyarellenességtől, illetve a 2004. decemberi „lelki Trianont" okozó népszavazástól jutottak el idáig.

Megjegyezte, meg kellett küzdeniük néhány kevésbé baráti utódállam ezerféle támadásával, ellenséges titkosszolgálatok dezinformációs aknamunkájával, amiben néhány itteni újságíró is dicstelen szerepet játszott.

Kitért arra, hogy megtízszerezték a külhoni magyarok költségvetési támogatását. Paradigmatikus jelentőségűnek nevezte a határon túlra menő, hatalmas összegű gazdaságfejlesztési expanziót.

„Száz évig hátrány volt, ha valaki magyar, legfőbb ideje, hogy végre előny legyen" – mondta.

Így összegezve: ez együtt – az asszimiláció megállításának, sőt megfordításának az esélye – a Trianonra ma adható reális válasz. Az életben sok minden múlandó, a honosítás műve maga a történelem – fogalmazott.

Jogvédő nyilatkozat a szégyenteljes trianoni békediktátum centenáriumán

Forrás: A Kisebbségi Jogvédő Intézet munkatársainak nyilatkozata, 2020.06.04.

Csóti György, az Intézet igazgatója

Johann Gottfried von Herder német történetfilozófus 1791-ben azt jósolta, a magyarok hamarosan eltűnnek a német, szláv, román tengerben. Trianon után száz esztendővel üzenjük Herdernek, itt vagyunk, egyre erősebben, minden korábbinál összetartóbban, sikeresen ellenállunk a megsemmisítésünkre törekvő erőknek. Igaz, a gyalázatos békediktátummal elveszített területeken élet-halál harcot folytatunk a jogállami kereteken belül, de nem adjuk fel soha!

Magyarország képletesen önmagával határos. Minden erőszakos és békésebb kísérlet ellenére ma is több millió magyar él a szomszédos utódállamokban. Jövőjük csak azáltal biztosítható szülőföldjükön, ha megvalósul területükön is az európai gyakorlatnak megfelelő tényleges és teljes körű autonómia, személyi elvű, kulturális és területi önrendelkezés az adott országon belül. Szlovákiában, Ukrajnában és Romániában ennek még nincs meg a realitása, de addig nem lesz zavartalan társadalmi béke, politikai stabilitás és gazdasági prosperitás a Kárpát-medencében, sőt egész Közép-Európában, amíg a magyaroknak is biztosítva lesznek a kollektív jogok, mint Európa szerencsésebb őshonos nemzeti közösségeinek.

Az autonómia eléréséig minden eszközzel biztosítani kell magyar nemzettársainknak az európai megélhetést és a jogbiztonságot szülőföldjükön. Ez utóbbi megvalósításán dolgozik nyolc éve fáradhatatlanul a Kisebbségi Jogvédő Intézet.

Célkitűzésünk: a magyar ember emelt fővel járhasson ősei földjén, ne érhesse bántódás magyarsága, vagy vélhetően magyarsága miatt. Szülőföldjükön a számbeli többségben lévő nemzet politikai erői tartsák be az országukban érvényben lévő, még ha igen gyenge is, kisebbségvédelmi jogszabályokat, valamint kormányaik által aláírt és parlamentjük révén ratifikált, erre vonatkozó nemzetközi megállapodásokat. **Intézetünk alapvetése: minden magyar felelős minden magyarért!**

A KJI jelenleg 19 állandó jogsegélyszolgálati helyet működtet körben a Kárpát-medencében, több tucat peres eljárást támogatunk szakmailag és anyagilag az elcsatolt területeken működő ügyvéd partnereink segítségével.

Minden régióban fellépünk az idegengyűlöletet szító magyarellenes megnyilvánulásokkal szemben, beleértve a tettlegességig fajuló eseteket.

A **Felvidéken** harcolunk többek között a Beneš-dekrétumok kárvallottjainak kárpótlásáért minden vonatkozásban, a kettős állampolgársági törvény által sújtott honfitársaink szlovák alkotmány által is garantált jogainak helyreállításáért, a nyelvtörvény által biztosított minimális szintű kétnyelvűség betartásáért.

Kárpátalján elkötelezetten küzdünk a diszkriminatív oktatási törvény és a brutálisan ukránosító nyelvtörvény okozta károk enyhítéséért, és a magunk szerény eszközeivel segítjük a magyar kormány e törvények visszavonására irányuló törekvéseit.

Erdélyben, a Partiumban és a Kelet-Bánságban helyi partnereinkkel együttműködve igyekszünk érvényt szerezni a kétnyelvűség törvény által biztosított lehetőségeinek érvényesítéséért, a restitució során tapasztalt súlyos és sorozatos diszkrimináció felszámolásáért, elsősorban az ilyen károkat szenvedett magánszemélyek, csoportok és intézmények jogi támogatásával, országon belüli sikertelenség esetén az ügyek nemzetközi fórumok elé vitelével. Évek óta pereskedünk román és magyar ügyvédek segítségével a két székely politikai fogoly, Beke István és Szőcs Zoltán igazságáért. Folyamatosan bíróság elé visszük, változó sikerrel, a nemzeti szimbólumok használatáért megbüntetett honfitársaink és közösségi intézményeik ügyét.

A **Vajdaságnak** nevezett bácskai, nyugat-bánsági és kelet-szerémségi területeken jóval kevesebb dolgunk van, mert itt legalább elismerik az őshonos nemzeti közösségek autonómiához való jogát. A törvények betartásával azonban itt is gondok vannak. Súlyos diszkrimináció tapasztalható a restitúció során, itt is sokszor érvényben hagyják a nemzetközileg elutasított kollektív háborús bűnösség elve alapján hozott döntéseket, hátrányban részesítik a nem ortodox egyházakat, sok esetben nem tartják be a kétnyelvűség szabályait, nemzetközi előírásokat megszegve, betelepítésekkel felborítják a magyarlakta településeken az etnikai viszonyokat. Intézetünk jogi eszközökkel igyekszik felszámolni az említett visszaéléseket.
Drávaszögben és a Muravidéken alig van gondunk, mert itt a magyarok alkotmányosan elismerten államalkotó tényezők.

A nyugati magyar vármegyékből Trianonban lecsípett, ma **Burgenland**nak nevezett területen igény sincs segítségünkre, bár az ott élő tízezres nagyságrendű magyar kollektív jogait nem ismerik el, de jólétben élnek, és nem bántják őket nemzeti hovatartozásuk miatt.

A Kárpát-medencébe állandóan befelé folynak a vizek, a Duna nyugatról belépve délen hagyja el országunkat, számos folyó a Kárpátok hegyláncáról zúdul be a magyar alföldre évezredek óta. Úgy, ahogy évszázadok óta özönlöttek be hozzánk idegen népek, hol jobb élet reményében, hol menedéket keresve.

Ebből kiindulva üzenünk szlovák, ukrán, román, szerb, horvát, szlovén és osztrák barátainknak Wass Albert versével:
„… elfut a víz, és csak a kő marad, de a kő marad."

Kövér László: A jövőt illetően hinni kell az isteni örök igazságban

MTI / 2020.06.03.

Az Országgyűlés elnöke szerint a mostani évfordulón a trianoni döntést követő egy évszázad teljesítményére kell koncentrálni – mondta Kövér László a *Magyar Nemzet*ben megjelent interjúban.

Kövér László (Fotó: MTI/Máthé Zoltán)

Kiemelte: a trianoni országvesztés egyértelműen a magyar történelem egyik legnagyobb tragédiája. Rámutatott: először vérrel, utána az ország kétharmadával fizettünk amiatt, hogy komolyan vettük, miszerint mi vagyunk a keresztény Nyugat védőbástyája.

A mostani évfordulón a trianoni döntést követő egy évszázad teljesítményére kell koncentrálni – hangsúlyozta. Arra, hogy egy halálraítélt ország és nemzet nemcsak él, hanem a szétszakított részek külön-külön és együttesen is olyan teljesítményt tettek le a világ és azon belül Európa asztalára, amely jogos büszkeséggel tölthet el bennünket. ***A jövőt illetően pedig hinni kell az egy isteni örök igazságban*** – fogalmazott.

A szomszédos országokkal összefüggésben rámutatott: a magyar nemzet az elmúlt száz évben tanulási folyamaton ment keresztül. A magyar értelmiség már Trianont megelőzően is tisztában volt vele és hangot is adott annak a véleményének, hogy egy közös hazában élünk, szűkebb értelemben a Kárpát-medencében, tágabb értelemben egész Közép-Európában. Ezt a sorsközösséget figyelmen kívül hagyva csak egymás tragédiáit idézhetjük elő, a másikkal szembeni káröröm pedig múlékony. Mi ezt beláttuk, és egy új korszakot akarunk nyitni a XXI. században, ami az „együtt sírunk, együtt nevetünk" életfelfogására épül fel. Egyre nyilvánvalóbb, hogy nem egymástól, hanem a mindannyiunk nemzeti önazonosságát és szuverenitását eltörölni akaró erőktől van félnivalónk – fejtette ki.

A területi autonómiára vonatkozó felvetésre elmondta: a nyugat-európai államok a történelem során mindig hol kisebb, hol mélyebb lenézéssel tekintettek Közép-Európára. Ezért nem

gondolják, hogy ami jár a baszkoknak, a Belgiumban élő németeknek vagy a Finnországhoz tartozó alandi svédeknek, az jár a határon túli magyaroknak – mutatott rá. Hozzátette: amikor az említett autonómiákat létrehozták, még nem volt divat nyugaton a nemzeti lét tagadása. Kifejtette: az Európai Unió lakosságának tizede, 50 millió ember él ősei szülőföldjén kisebbségben, de ennek ellenére Brüsszelben az ő problémáik, igényeik háttérbe szorulnak a „nemi eltévelyedés" immár megszámlálhatatlan változatának elfogadtatásáért egyszerre agresszív és alattomos kampányt folytató mozgalmak, vagy az illegális bevándorlók ügye mögött, akikkel szemben már kritikát sem lehet megfogalmazni. Értékelése szerint mindez érthető, ha figyelembe veszik, hogy – ellentétben a nemzeti közösségekkel – ezek az úgynevezett kisebbségek kiváló eszközök az európai kultúra lebontásában, amely előfeltétele a célzott birodalmi központosításnak.

A honosításról szóló törvény tíz évvel ezelőtti elfogadását úgy értékelte, hogy az óriási lökést adott a nemzet határokon felüli újraegyesítésének. Sikerült elfogadtatni az utódállamok egy részének politikai elitjével is a magyar döntést, amely elősegíti a Kárpát-medence és Közép-Európa egységes gazdasági és kulturális térségként történő újjászervezését – mondta. Hozzáfűzte: ráadásul nem igazolta azokat az aggodalmakat, hogy a kettős állampolgárság miatt kivándorlási hullám indulna meg a magyarlakta területekről. Ellenkezőleg, jelentősen megerősítette a határon túl élők identitását, erkölcsi erejét.

Kitért arra is, hogy a magyar baloldal – immár több mint száz éve – újra és újra rátámad a saját nemzetére. Trianonban sem így szabták volna meg a határainkat, ha 1918-1919-ben a magyar baloldal nem árulja el a nemzetet – mondta. A mai balliberális politikusokban nincs meg a nemzet iráni elkötelezettség. Szili Katalin MSZP-ből való távozásával a nemzeti gondolat képviselete a baloldalon lezártnak tekinthető – tette hozzá. (...)

Karácsony Gergely kezdeményezését, amelyben egyperces megállásra kérte a fővárost a diktátum aláírása időpontjában, nem tartja őszintének. Értékelése szerint a baloldal politikusainak egy kisebb része szégyelli, és nem szívesen hirdeti a nemzettel kapcsolatos álláspontját. Más részük politikai számításból próbálja bizonyos kérdésekben nemzetinek beállítani saját magát, ám a döntő pillanatban mindig kilóg a „balliberális lóláb". Mint mondta, Karácsony Gergelyt is ebbe a csoportba sorolja. A harmadik részt a „megveszekedett nemzetgyűlölők", Gyurcsány Ferencék és a momentumos élcsapat alkotja, akik gyakorlatilag tőrőlmetszett utódai az 1919-es bolsevistáknak.

A járvány elleni védekezés során tanúsított ellenzéki magatartásról szólva párhuzamot vont azzal, amit az 1919-es baloldal művelt a két világháború között a Trianonban megcsonkított, halálraítélt Magyarországgal. Szerinte ugyanaz a logika: az Orbán-kormány megbuktatásáért az ország tönkretétele, sárba tiprása, az uniós források elvétele sem drága a mai ellenzéknek és nemzetközi támogatóinak – minél rosszabb a magyar embereknek, annál többen fordulhatnak szembe a kormánnyal.

A trianoni békediktátum Európa legnagyobb létszámú őshonos nemzeti kisebbségét hozta létre

Sajtóközlemény -2020.06.04.

A trianoni békediktátum aláírásának 100. évfordulóján a nemzeti összetartozás napjára a Fidesz és a KDNP nemzeti listájának európai parlamenti képviselői is emlékeznek.

100 éve írták alá a trianoni békeszerződést. A magyarellenes és igazságtalan trianoni döntés áldozata lett minden honfitársunk: azok a milliók, akik a határon kívül rekedtek, és azok is, akik az anyaországban maradtak.

A trianoni békediktátum létrehozta Európa legnagyobb létszámú őshonos nemzeti kisebbségét, a Kárpát-medencei határon túli magyar nemzeti közösségeket.

A Trianon óta eltelt száz év bizonyossá tette, hogy a határok változhattak és az államok átalakulhattak, de **a nemzeti identitás és az anyanyelv maradandó**.

A történelmi évfordulón a nemzeti összetartozás napjára emlékeznek a Fidesz és a KDNP európai parlamenti képviselői.

Megkérdőjelezhetetlen történelmi tény, hogy az első világháború utáni békekötések következményeként közel 3,3 millió magyar a szülőföldjével együtt egy tollvonással más államok fennhatósága alá került.

Az ezer esztendeje európai szülőföldjén élő magyarságot Trianonban megfosztották nemzeti önrendelkezési jogának gyakorlásától.

Szomorú és elfogadhatatlan, hogy Trianon után száz esztendővel sem telik el hosszabb időszak úgy, hogy a határon túli magyar közösségeket a többségi társadalom részéről **ne érné durva fizikai vagy politikai támadás a saját országaikban**. De az évszázados nemzeti ül-

döztetés nemhogy eltüntetné, hanem éppen ellenkezőleg, **erősíti a magyar nemzeti közösség összetartozását a határ minden oldalán**.

Nagyszerű példája ennek a nemzeti régiók támogatására irányuló európai polgári kezdeményezés aláírásgyűjtésének véghajrája, amikor nemrégiben a már-már lehetetlennek látszó küldetést sikerült teljesíteni: egy hét leforgása alatt több százezer támogató aláírás gyűlt össze szerte a Kárpát-medencéből, átlépve ezzel a szükséges egymilliós küszöböt. Együtt dobbant újra sok százezer magyar szív.

A magyar nemzet tagjai, bármelyik pontján éljenek is a világnak, összetartoznak.

Az elmúlt tíz évben Magyarország Kormánya nemzeti elkötelezettségét, a külhoni magyar nemzeti közösségek hagyományainak, anyanyelvének, kultúrájának védelme iránti elköteleződését tettekkel bizonyította. Sok évtizeddel a területek trianoni elcsatolása után olyan nemzeti kormány alakult, amely egyértelművé tette, a határokon átívelő nemzeti újraegyesítést úgy kívánja megvalósítani, hogy ezzel párhuzamosan a jószomszédi kapcsolatok is erősödjenek. Kiváló példa és fontos üzenet Európa számára a Szerbia, Szlovénia, Szlovákia és Magyarország közötti szoros együttműködés.

A Fidesz és a KDNP európai parlamenti képviselői Magyarország európai uniós tagságának első pillanatától az Európai Parlamentben is szorosan együtt dolgoznak a határon túli magyarság politikai pártjaival.

Ennek is köszönhetően a magyar néppárti delegáció 15 fővel a képviselőcsoport harmadik legerősebb küldöttsége. Minden nehézség, értetlenség és gáncsoskodás mellett is a közös politikai képviselet egyre nagyobb tiszteletet és elismerést kap. A Fidesz és a KDNP európai parlamenti választási listájának az összeállítása is a nemzetegyesítést szimbolizálja, hiszen a tudatos nemzetpolitikai törekvésnek köszönhetően született meg 2014-ben a Fidesz és a KDNP nemzeti listája is. Így az Európai Unión kívüli országok magyarságának, a szerbiai, vajdasági és az ukrajnai, kárpátaljai magyar nemzeti közösségeknek is van EP-képviselője.

Mi, a Fidesz és a KDNP nemzeti listájának európai parlamenti képviselői egyik legfontosabb feladatunknak tekintjük az őshonos nemzeti kisebbségek védelmét, a külhoni magyar nemzeti közösségek érdekeinek képviseletét. A magyarság összetartó erejének a gyarapításáért dolgozunk, hiszen a 21. században is ez az egyik legfontosabb alkotóeleme a közös, reményteljes jövőnknek. Száz éve Trianonban igazságtalanul bántak el velünk, magyarokkal; eljött az ideje, hogy Európa belássa, az összmagyarság boldogulása közös európai érdek.

Brüsszel, 2020. június 4.

Áder János: Magyarország sosem élt területi követelésekkel, még akkor sem, amikor a történelem lehetőséget kínált

MTI, 2020.06.04.

A magyar nemzet nemcsak volt, de lesz is – mondta Áder János államfő a trianoni békeszerződés aláírásának századik évfordulóján, az Országgyűlés emlékülésén.

Áder János (Fotó: MTI/Illyés Tibor)

„Száz év elteltével, két világháború után, Trianontól és gazdasági válságoktól gyötörten, egy több mint négy évtizedes kommunista-szocialista vargabetű után, egy levert forradalmat követően, többször is az államcsőd szélére jutva itt vagyunk, élünk" – hangoztatta az államfő.

A köztársasági elnök kijelentette: senki nem vitathatja el tőlünk a jogot, hogy azért dolgozzunk, hogy a nemzet lelki határai változatlanok maradjanak, ha már a nemzet földrajzi határai megváltoztak.

Száz évvel ezelőtt Magyarország gyászolt, emlékeztetett Áder János, hiszen **egyetlen magyar sem tudta feldolgozni a veszteséget,** a megaláztatást, a törvénnyé tett törvénytelenséget. Azt, hogy az ország elveszítette területének kétharmadát, népessége pedig 18 millióról 7 és fél millióra zsugorodott.

Több mint 3 millió magyar került a határon kívülre, Románia egyedül nagyobb területhez jutott, mint amekkora Magyarországnak megmaradt.

„Gabonatermő területeink jelentős része, erdeink 90 százaléka, vasúthálózatunk kétharma-

da a szomszédos országokhoz került" – vette számba a veszteségeket az államfő, hozzátéve: **Trianon az ország gazdasági gyarapodását törte derékba.**

Elkerülhető lett volna a világháború? Ki miért felelős? Miért lett a trianoni döntés Magyarország számára mérhetetlenül igazságtalan? – sorolta az államfő azokat a kérdéseket, amelyeket már a negyedik generáció tesz fel.

Tisza István akkori miniszterelnök eleinte ellenezte a hadba lépést – emlékeztetett – de Bécs meggyőzte, majd négyévnyi háborúskodás után Magyarország vesztes félként nem kerülhette el a súlyos büntetést, hiszen a semleges országokat csak területi igények elismerése árán lehetett hadba léptetni.

Magyarország a területének 67 százalékát és lakosságának 60 százalékát veszítette el, a szintén vesztes Németország csupán a területének 13 és a lakosságának 4 százalékát – ismertette Áder János, ami azt mutatja, hogy **a népek önrendelkezésére vonatkozó wilsoni elveket csak Magyarország kárára alkalmazták.**

Magyarország sorsáról nem 1920-ban döntöttek, hanem sokkal korábban, „sunyi háttértárgyalásokon".

„Felkészületlen politikusok, politikai kalandorok, önjelölt próféták, fizetett ügynökök, elfogult, részben korrumpált szakértők, magyargyűlölettel fertőzött újságírók közös munkája mindaz, amit ma trianoni diktátumnak hívunk" – fogalmazott.

Trianon pedig sem békét nem hozott, sem a térség fejlődését nem segítette, de az etnikai feszültségeket sem csökkentette – vont mérleget az államfő. A döntés egy soknemzetiségű országból több soknemzetiségű országot kreált, ezzel pedig újabb viszálykodás magvait hintette el.

Áder János ugyanakkor rámutatott arra is: a világháború befejezése és a trianoni döntés közötti időben Magyarország helyzetét az ország politikai vezetőinek katasztrofális ténykedése csak tovább súlyosbította, amikor „a konzervatív tehetetlenség, a liberális tehetségtelenség és a bolsevik utópia adott randevút egymásnak".

Az államfő súlyos felelőtlenségnek ítélte például a határok megvédésének, a diplomáciai háttérmunkának az elmaradását, vagy a titkosszolgálati jelentésekét a háttértárgyalásairól és háttér-megállapodásairól.

Egy vesztes háború, két forradalom okozta káosz, Trianon súlyos társadalmi-gazdasági következményei után a csőd szélére jutott nemzet mégis élni akart, **Bethlen István** kormánya pedig sikerrel vezette ki a nemzetet a válságból.

Áder János szólt arról is, hogy Magyarországot a második világháború óta **újra és újra megvádolják a határok megváltoztatásának szándékával, holott amikor erre a történelem lehetőséget kínált, Magyarország sosem élt területi követelésekkel**: sem a Ceauşescu-rezsim bukása, sem Jugoszlávia szétesése, sem a Szovjetunióból kiváló Ukrajna megszületése, sem Csehszlovákia kettéválása idején.

„Mi tiszteletet adunk a szomszédainknak, de azt kérjük, ők is tiszteljenek minket és az országukban élő magyarokat" – mondta.

„Mi tiszteletet adunk a Magyarországon élő nemzetiségeknek, és azt szeretnénk, ha ők is tisztelettel fordulnának felénk."

„Amit a nagyhatalmak elrontottak, nekünk kell kijavítanunk. Ha így teszünk, a trianoni átok lekerül rólunk" – fogalmazott, de leszögezte azt is: **nem leszünk partnerek az elhallgatásban, a történelemhamisításban, az anyaországon kívül élő magyarok megtagadásában.**

Partnerek leszünk viszont az őszinte beszédben, a történelmi esélyek kihasználásában, a magyarok és magyarok, a magyarok és más nemzetiségűek közötti kötelékek erősítésében.

Június 4-e tíz éve a nemzeti összetartozás napja

– hívta fel a figyelmet – a cél az, hogy erősebb kötelék szövődjön magyar és magyar között. Ezt szolgálja az egyszerűsített honosítás vagy a határon túli közösségek, intézmények támogatása, a határon túli magyar vállalkozások versenyképességének segítése, az egyházi, közösségi élet színtereinek megújítása.

„Tíz éve azon dolgozunk, hogy szociális juttatásokkal, ösztöndíjakkal és a magyar iskolák megerősítésével adjunk távlatot ott, ahol a magyar fiatalok megtartásához elsősorban oktatás és munkahely szükséges" – sorolta a megtett intézkedéseket.

Kitért arra is, hogy az Országgyűlés tíz év alatt megtízszerezte a nemzeti összetartozás kiteljesítésére szánt forrásokat.

Az államfő beszéde végén felidézte *Széchenyi István Hitel* című könyvében írt szavait:

"SOKAN AZT GONDOLJÁK: MAGYARORSZÁG – VOLT;
ÉN AZT SZERETEM HINNI: LESZ!"

Sátoraljaújhely, 2020. június 6. Orbán Viktor miniszterelnök beszédet mond a Centenáriumi Turulszobor avatásán, a Trianoni békediktátum 100. évfordulója alkalmából tartott megemlékezésen (fotó: miniszterelnok.hu)

Magyarország ismét győzelemre áll

Részletek Orbán Viktor beszédéből

Ismerjük a stációkat. A sátoraljaújhelyi Magyar Kálvária fájdalmas stációit is ismerjük. Mégis újra járjuk a keresztutat. Gyógyírt, vigaszt, reményt és biztatást akarunk. Tudjuk, hogy ezt csak a keresztút végén kaphatjuk meg. Csak így és itt emelkedhetünk a fájdalmak fölé. Oda kell feljutnunk, ahol minden megvilágosodik, és minden értelmet nyer. Fel kell jutnunk oda, ahonnan meglátható a jövőt. Ezért vagyunk ma itt.

A magyaroknak ezredéves magasságban van a történelem horizontja. Innen szét lehet tekinteni, innen messzire lehet látni. Jobbra Kassa, arra Szatmárnémeti, mögöttünk Munkács. Ha nem a szemünkkel nézünk, hanem a szívünkkel, még messzebbre is elláthatunk. Vissza, egészen az idők kezdetéig. Látjuk, amint a nagy sztyeppe vándorló népeinek százai eltűnnek és odavesznek a történelem porfelhőiben. Látjuk, hogy mi, magyarok se el nem tűntünk, se oda nem vesztünk, hanem a latin, a germán és szláv népek gyűrűjében, különálló minőségünket megőrizve hazát alapítottunk. Megnyitottuk szívünket a kereszténység előtt, Isten igéjét meghallottuk, megfogadtuk, és államszervezésünk alapjává tettük. (...) Nekünk sikerült, ami a többi sztyeppei népnek nem. Kiharcoltuk, megszerveztük, magunkhoz igazítottuk és megtartottuk helyünket Európában. Négyszáz éven át, négy trianonnyi időn keresztül erős és független állam volt a magyar. ()

(...) A magyarok kálváriáján az asszonyoknak külön hely jár. Ez jól is van így, mert mindig az asszonyok pótolták a vérveszteségeket. Hol országvédő katonák, hol országépítő mesteremberek hadait adták a hazának. Mindig azt adták, amire éppen szükség volt. Asszonyainknak köszönhetjük, hogy a túlélés és az országépítés művészete a génjeinkben van. Nekik köszönhetjük, hogy mi vagyunk a túlélés európai bajnokai. Dicsőség a magyar asszonyoknak!

Tisztelt Emlékezők!

Nem lettünk német tartomány, se török vilajet, se szovjet tagköztársaság. A kitörölhetetlen bizonyítékok, templomok és katedrálisok, városok és főterek ma is ott állnak mindenütt. Hirdetik, hogy mi, magyarok egy nagy kultúraépítő és államszervező nemzet vagyunk. (...)

Tisztelt Emlékezők! (...) A II. világháború után szívfájdalom nélkül dobtak oda bennünket a kommunistáknak. A lengyelek, a csehek, a szlovákok azt kapták jutalmul, amit mi büntetésül. Legyen ez örök tanulság a közép-európai népek számára! (...)

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ezeréves történelem áll mögöttünk, ezért mi felülemelkedünk az itt és most korlátain. Mi látjuk Pozsonyban Bratislavát és Kolozsvárban Clujt. Látjuk, mert magyarul nézünk a világra. Látjuk a hazát a magasban, de látjuk a fűszálak alatt is. Ha magyarul nézel, elfogadod, hogy a szlovák szlovák marad, a román pedig román. Látjuk szomszédjainkban azt, ami elválaszt, de azt is, ami összeköt. Aki magyarul néz a világra, Szent István szemével lát. Szent István szemével látni a XXI. századot azt jelenti, hogy mi a velünk élő népekkel akarjuk naggyá tenni a Kárpát-medencét. Mára ismét mi lettünk a Kárpát-medence legnépesebb országa. Száz éve nem voltunk ilyen erősek. Hidakat építünk és vasutat – le, Belgrádig, és autópályát – föl, Kassáig. Politikai, szellemi, gazdasági és kulturális gravitációs erőnk napról napra nő. Megindult a magyarok visszavándorlása. Nyugat-Európához képest a béke és a biztonság szigete vagyunk. (...) A Trianon utáni száz év karantén, a száz év magány korszaka véget ért. Felemelő, hogy ismét vannak szövetségeseink, vannak jószomszédjaink, és együtt készülhetünk a jövőre.

Tisztelt Emlékezők!

Nincs a világnak egyetlen nemzete sem, amely kibírt volna ilyen száz évet. Ám a mi fajtánk konok, szívós és leleményes, ezért nemcsak kibírtuk, de ma ismét győzelemre állunk. Ezért szívből jövő hálánkat és legmagasabb elismerésünket fejezzük ki az elszakított nemzeti közösségeink évszázados helytállásáért, hűségükért a magyar nemzethez és a szülőföldjükhöz. Nagy nemzetté válni csak az tud, aki megjárja a maga kálváriáját. Aki kiismeri a megpróbáltatások útját. Aki kiállja a próbatételeket. Aki megérti, hogy az igazság erő nélkül keveset ér. A történelem nem könyörületes. Nem bocsájtja meg a gyengeségeket. (...) A magyarok soha többé nem engedhetik meg maguknak a gyöngeség luxusát. Mindig csak az lehet a miénk, amit meg tudunk védeni. Ez a törvény és ez a mi sorsunk. Ezért számunkra minden mérkőzés addig tart, amíg meg nem nyerjük. Ezért nem ért véget a magyarok történelme sem Mohácsnál, sem Világosnál, sem Trianonnál, és ezért fog Szent István koronájának valamennyi köve ismét ragyogni.

Tisztelt Emlékezők!

A következő évtized nem fogyatkozásról és nem veszteségekről, hanem gyarapodásról és országépítésről szól majd. A világ mozgásban van. A változások tektonikusok. Az Egyesült Államok nem egyedül ül már a világ trónján, Eurázsia gőzerővel épül újra, az Európai Uni-

ónk eresztékei recsegnek, és most egy szaltó mortáléval reméli megmenteni önmagát. Keleti szomszédunk lába alatt remeg a föld. A Balkán is tele van válaszra váró kérdésekkel. Új rend van születőben. A mi világunkban, a mi életünkben is nagy változások dörömbölnek a kapunkon. Országvesztéseinket kivédhetetlen sorscsapásoknak láttuk évszázadokon át. Az utolsó száz évben is. Saját erő híján vártuk, hogy a legendák ködéből érkezik egy csodálatos felmentő sereg, amely fordít egyet a magyarok sorsán. Tekintsünk végig a száz év történelmén. Értsük meg az elmúlt tíz év változásának mélységeit. Ne ijedjünk meg attól, amit látunk: mi vagyunk azok, akikre vártunk. Igen, mi vagyunk azok, akik megfordítják Magyarország sorsát. Remélhetjük, hogy a mi nemzedékünk, a negyedik trianoni nemzedék még beteljesíti küldetését, és egészen a győzelem kapujáig fogja vinni Magyarországot. De a döntő ütközetet az utánunk következő, az ötödik trianoni nemzedéknek kell megvívnia. A végső lépéseket nekik kell megtenniük. Ahogy meg van írva: „Vegyetek erőt magatokon. És legelőször is. A legegyszerűbb dologhoz lássatok – Adódjatok össze, Hogy roppant módon felnövekedvén, Az Istent is, aki végtelenség, Valahogyan megközelítsétek." Nem lesz se könnyű, se egyszerű, de megéri majd. Nagy idők várnak rátok. Készüljetek, minden nap készüljetek. Magyarország mindenek előtt, a Jóisten mindannyiunk fölött.

Hajrá, Magyarország, hajrá, magyarok!

Sátoraljaújhely, 2020. június 6. A Nemzeti Színház művészei Wass Albert- Üzenet Haza című versét adják elő a Centenáriumi Turulszobor avatásán Sátoraljaújhelyen, a Trianoni békediktátum 100. évfordulója alkalmából tartott megemlékezésen 2020. június 6-án. Mellettük Orbán Viktor miniszterelnök (b2) és Matl Péter szobrászművész, a szobor alkotója (b). MTI/Czeglédi Zsolt

MAGYARORSZÁG

BUDAPEST, 1920 MÁJUS 26. SZERDA XXVII. ÉVFOLYAM 125. SZÁM

A versaillesi béke

Junius negyedikén a versaillesi Nagy-Trianon-palotában fogják aláírni azt a magyar békét, amelynél szomorubb okmánya nem volt és nem lesz a magyar történelemnek. Évezreden keresztül kulturáért és kereszténységért harcolt a magyarság — nemes homlokán még ott a rettentő sebhely, amit janicsárok görbe kardja vágott — ez a nemzet, magasra tartva márjás lobogóit, virtussal, uri gőggel mindig elől lovagolt a halálba Európa harcaiban. A Duna völgye a háboruk völgye lett az évezred folyamán, mi magyarok sohasem hiztunk fel a mások kiömlő vérén, mi mindig a vérezők között voltunk, mi mindig hordtuk a rézgarast és szénaporciót a hadak oltárára, akár török, akár német hadiszekerek düböröglek át a magyar országutakon. Mi mindig velük voltunk, vagy ellenük, de mindig harcban, uj korszakok kapuja körül portyázva, — lett légyen a jelszó kereszténység avagy reformáció, népszabadság avagy bolsevizmus, minden ami Nyugatra megtisztulva és megnyugodva eljutott, a mi sebeinken keresztül szüröddött át és rajtunk tört meg, magyar katonák testéből emelt gátakon, minden Nyugat felé harsogó árveszedelem. Egy évezreden keresztül zsold nélkül zsoldosai voltunk a Nyugatnak és ezeréves szolgálat után kapjuk most azt a szomoru obsitot, amelyet majd junius negyedikén a trianoni palotában fognak átnyujtani Magyarországnak.

Mostanáig teljes erőnkkel lázadoztunk a békeszerződés ellen. Most már tudjuk, hogy a békeszerződést alá fogjuk irni. Az aláirás nem jelenti azoknak a fogadalmaknak, törekvéseknek, céloknak, küzdelmeknek feladását és megtagadását, melyek a magyarság közel jövőjét jelentik. Feletünk mindig háboruk viharzottak, feletünk sohasem pihentek meg az évszázadok, hogy ebben a nyugalomban világot kormányzó kulturát teremthettünk volna, a magyar kultura mégis izmos és erős és a nemzet, mely ezt a kulturát tudta teremteni önmagának, szeinrebbenés nélkül fogadja a szövetséges hatalmak legfőbb tanácsának reája mért halálos ítéletét, mert tudja, hogy ez a halálos ítélet csak papiros, csak diplomáciai akta.

A békedelegáció mikor a békeszerződés aláirása elől lemondott, kétségtelenül az egész ország közhangulatát nyilvánitotta és ez a tény magában véve szinte annyi, — mint az aláirás megtagadása. Rettenetesen sulyos helyzetünkben elégedjünk meg ennek a demonstrációnak erkölcsi értékével s egyelőre vonjuk el a kritika köréből a kormánynak azt az elhatározását, amely mégis szükségesnek tartja a szerződés aláirását. A kormány ismeri a nemzetközi vonatkozásokat, ismeri a saját felelősségének sulyát és bizonyára legelsősorban tisztában van vele, hogy mit jelent — és főképpen mit nem jelent — a szerződés aláirása.

A történelem itélőszéke előtt miénk az igazság és még ezekben a sulyos óráinkban sincs okunk elvesziteni hitünket és bizalmunkat. A mi erőnk a mi igazságunk és minden nemzetnek annyira van igazsága, amennyi erőt érez önmagában megépiteni a saját jövendőjét.

Teleki Pál gróf holnap nyilatkozik a békeszerződésről

Határkiigazitó-bizottság jön Budapestre — Junius 4-ikén délután négy órakor a Trianon-kastélyban — A pártvezérek nem nyilatkoznak — Délután ötkor minisztertanács

Budapest, május 25.

(A Magyarország tudósitójától.) *Teleki* Pál gróf külügyminiszter a *nemzetgyülés holnapi ülésén* fogja ismertetni azokat a keserves inditó okokat, amelyek a magyar kormányt rábirták arra, hogy vállalja a kard és a tank e kegyetlen békéjének aláirását. *Apponyi*, akit régebbi fogadalma elkötelezett, a maga személyében lemondott a delegáció elnöki tisztjéről, de ez a lemondás nem jelenti azt, hogy ő ezzel akadályt akarna görditeni a kormány elé. *Az Est*-ben közzétett egy nyilatkozata szerint Apponyi maga is azt mondja, hogy *a kormány nem járhatott el másképpen.* Ez volt — Apponyi szerint is — az egyetlen ut, amelyen haladhattunk, nehogy egész állami létünket vabankjátékkal kockára tegyük.

Nyilatkozatában Apponyi megemliti azt a *kedvező fordulatot, amely az antant vezető köreinek hangulatában* ujabban mutatkozik és *amelyből a jövőt illetően biztató igéreteket tud kiolvasni.* Ennek az előlegezett bizalomnak felel meg az a *párisi* értesülésünk, hogy közvetlenül a béke aláirása után, ami valószinüen junius 4-én délután négy órakor lesz a Trianon-kastélyban, *két antant-bizottság érkezik Budapestre.* Az egyik a *jóvátételi bizottság, a másik a határkiigazitó bizottság,* amelynek müködése fog először *módot nyujthatni sérelmeink orvoslására.*

*

A magyar békedelegáció elnökének és a magyar kormánynak az ötös tanácshoz intézett jegyzéke az egyedüli esemény, amely nemcsak a politikai közvéleményt, hanem az egész ország érdeklődését a maga számára foglalja le. Politikai köröket a jegyzék nem érte váratlanul, mert annak tartalma már napokkal ezelőtt ismeretes volt. A nemzetgyülés, illetve a pártkörök véleménye a képviselők távollété folytán nem alakult ki, igy arról számot adni nem lehet.

A kormány tagjai, ugyszintén vezető politikusai, akikhez felvilágositás ügyében fordultunk, *ma még nem tartják időszerünek, hogy ebben a kérdésben nyilatkozzanak.* Egyértelmüleg azt hangoztatják, hogy

a nemzetgyülés holnapi ülésén várható külügyminiszteri felszólalás

előtt érdemileg nincs mit mondaniok. Arról értesülünk, hogy a jegyzék elküldése olyan inditékokra és momentumokra vezethető visz-

A külügyminiszter nyilatkozatát előreláthatólag a nemzetgyülés napirendjének tárgyalása előtt mondja el. Az ülés napirendjén a fővárosi választások elrendeléséről szóló törvényjavaslaton kivül, még három javaslat van, még pedig a bánya, a kiviteli illetékek felemeléséről és végül a közszolgálati alkalmazottakról szóló törvényjavaslat. Interpellációs nap lévén, azoknak az elmondására is sor kerül.

Junius-ban Budapestre érkezik a határrendező bizottság

Páris, május 25.

Az *United Press* itteni tudósitója jelenti, hogy

a magyar békeszerződést junius 4-én délután négy órakor fogják Versaillesben aláirni.

Nyomban utána a legfelsőbb tanács összeül, hogy

két bizottság kiküldését

határozza el. A két bizottság megalakul és junius folyamán utazik Budapestre. Az egyik bizottságot a jóvátétel feladatával bizzák meg és egyuttal feladatává teszik bizonyos függő ügyek elintézését az utódállamokkal. A második bizottság *a határrendezés ügyeivel fog foglalkozni.* E bizottságok tevékenysége állandó jellegü lesz. *Székhelyük Budapest lesz.* Azt az inditványt, hogy a Budapestre kiküldendő bizottságokat az antant bécsi bizottságaiból válogassák össze, elutasitották.

Teleki Pál a kényszerbékéről

Teleki Pál gróf külügyminiszter a Wieni Tel. Comp. szerkesztője előtt a következő kijelentéseket tette a békeszerződés aláirásáról:

— Magyarország a békeszerződés aláirása tekintetében, sajnos, ugyanabban a helyzetben van,

Egyes szám ára 1 korona

XXXIII. évfolyam. 134. szám. Ára 80 fillér. 1920. Szombat, június 5.

80 fillér KIS UJSÁG. 80 fillér

Képes politikai napilap.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:
Budapest, IV. kerület, Sarkantyus-utca 3. szám alatt.

Előfizetési árak:
Egész évre 220 K — fill. | Negyed évre 55 K — fill.
Fél évre 110 K — fill. | Egy hónapra 20 K — fill.

Feltámadunk!

Az ezeréves Magyarországot a mai napon sziklasirba helyezték a versaillesi Trianon-palotában, akárcsak egykor Jeruzsálemben Jézus Krisztust. Csodálatos találkozása a világtörténelmi eseményeknek, hogy az Üdvözitő is pénteki napon halt meg, ép ugy, mint most Magyarország, de a sirból, melynél római zsoldosok álltak őrt, az emberiség Megváltója harmadnapra föltámadott.

A versaillesi halálos itélet, amelynek kihirdetésénél kényszerüségből ott volt a magyar kormány képviselője, mélyen lesujtó hatása ellenére is a föltámadás szimbolumát idézi emlékezetünkbe.

Halálos ellenségeink, a judások és farizeusok, keresztre feszithették a magyar nemzetet, megcsufolhatták történelmi hivatását, darabokra téphették legszervesebben összefüggő részeit, de örökös halálra nem kényszerithették.

A magyar nemzet a mai gyásznapon egy szivvel, egy lélekkel tiltakozott a vérlázitó béke ellen és méltóságteljesen utasitotta vissza a békeszerződésnek csufolt halálos itéletet.

A nemzetgyülés, a politikai világ, az egész magyar társadalom, az elszakitott országrészek magyarsága megható egyetértésben foglalt állást a gyilkos békeszerződés ellen és csodálatos erővel manifesztálta, hogy az ezeréves Magyarország élni és uralkodni akar azon a földön, amelyet őseink annyi vér árán szereztek meg és tartottak fenn mind mostanáig.

Nagy veszedelmek idején mindig együtt volt a magyar. A versaillesi béke ujból egyesitette a magyarságot, mely ma oly impozáns tüntetést rendezett az ország szivében.

A tüntető magyarság lelkét nem a lemondás és csüggedés érzése uralta. A harangzugásból, a magyar himnusz ég felé törő hangjaiból a Kárpátoktól az Adriáig egy férfias, büszke szó nyilallott a hazán keresztül:

A halálbéke aláirása.

Pénteken délután 4 óra 30 perckor aláirták a békét.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Párisból junius 4-én:

A magyar békeszerződést ma délután 4 óra 30 perckor aláirták. (Havas-ügynökség.)

* * *

Ma történt meg a magyar nemzet egyik legszomorubb és legkeserübb eseménye: a békeszerződés aláirása. *Benárd Ágoston dr.* miniszter a kormány fölkérésére férfias áldozatkészséggel vállalta ezt a szomoru feladatot, amelyért őt természetesen semmi egyéni felelősség nem terheli. A béke aláirói épp ugy tudják és érzik, mint az egész nemzet, hogy ez a béke lehetetlen és jogtalan s önmagától kell összeomlania.

Ilyen szomoru napja csak kettő volt ezelőtt az országnak. Az első a mohipusztai szörnyü vereség a tatárokkal szemben, akik egész Trau váráig kergették Béla királyt, aztán teljesen földulták és kifosztották hazánkat, a másik pedig a mohácsi vész, amely sirba döntötte az ország függetlenségét. De amint ez a két gyászos nap is a mult sürü ködén csillámlik keresztül, ugy fog ez a mai nap is a mult ködébe veszni.

Kopenhágai jelentés szerint, ha Magyarország meg is szünik nagyhatalom lenni, az ántántállamok gondoskodni fognak arról, hogy jelentéktelen törpeállam helyzetébe, ha jövőben a józanság politikájának utján fog haladni. *Franciaország, Anglia és Olaszország versenyezni fognak Magyarország talpraállitásában.* Erre nézve már a legközelebb jelentős megnyilatkozások lesznek.

Benes cseh külügyminiszter Párisba utazott, hogy résztvegyen a magyar békeszerződés aláirásában.

A megszállott Magyarország asszonyaihoz és leányaihoz vigasztaló hangu felhivással fordul *A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége*, a melyben többek között igy szól: «Testvéreink! Nem bucsuzni, hanem esküt tenni jövünk ma hozzátok. A ránk erőszakolt béke aláirásakor esküszünk, hogy *róluk és a földről, amelyen éltek, lemondani nem fogunk.* A férfiak kezéből kicsavarhatta a fegyvert a haza árulók bünei, győztesek erőszakos parancsa, — *az asszonyok láthatatlan, szent fegyvere érintetlenül a mienk.*«

Országos tiltakozás a béke ellen.

Felvonultak a menekültek. — Könyörgő istentiszteletek. — Megállt a munka. — Magyarország sorsa népének erényében van.

A magyar nép ma történelmének egyik legszomorubb napjára virradt. Ma irták alá azt a békét, amely Magyarországot megesonkitja és bénává teszi az életre. A sok viszontagság és szenvedés nem tudta fásulttá tenni a magyar nép lelkét: hatalmas méretü tüntetésben tiltakozott a béke igazságtalansága ellen. Abban a pár percben, amelyben a Trianon-palotában a magyar megbizottak aláirták a szerződést, minden magyar ember szive hangosabban dobbant és milliónyi ember ajka dörögte: *Nem, nem, soha!*

A menekültek felvonulása.

A mai nap szomoruságát, a béke zatos sulyát azok érzik legjobban, akik hazájukból, szülőföldjükről kiüldözve, földönfutókként bolyongnak szerte az országban és eszik a hontalanok keserü kenyerét. Már a kora reggeli órákban nagy tömegekben gyülekeztek a fővárosban élő menekültek az Árpád-szobornál, hogy hangtalan tüntetőfölvonulást rendezzenek, ezzel is tiltakozásukat fejezve ki a békeszerződés ellen. 9 órára mintegy *huszezer főnyi tömeg gyült össze a Milleniáris-emlékoszlopnál* és lassan, komoran megindult a vége láthatatlan tömeg az Andrássy-ut felé. Elől az Unió és Erdély lobogója alatt Keletmagyarországról kiüldözött népe vonult. A menetben résztvet-

Budapest, 1920. XLII. évfolyam 136. (14,249.) szám. Kedd, junius 8.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre .... 280 K — f
Félévre .... 140 „ — „
Negyedévre .... 70 „ — „
Egy hóra .... 25 „ — „
Egyes szám ára helyben, vidéken és pályaudvaron 1 korona.
Hirdetés és apróhirdetés dijszabás szerint.

PESTI HIRLAP

Kiadótulajdonosok: LÉGRÁDY TESTVÉREK.
SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: Budapest, V., Vilmos császár-út 78.
FIÓKKIADÓHIVATAL: Budapest, VII., Erzsébet-körút 1.

Apponyi beszéde.

Gróf Apponyi Albertet a nemzet osztatlan tisztelete az összes pártok fölé, históriai piedesztálra helyezte. Erről a magaslatról beszélt vasárnap Jászberényben. Békebeszéd volt ez is, pendantja annak, amit ellenségeinkhez intézett Párisban. Ott igazi és becsületes békét kért ellenségeinktől, itt pedig arra kérte a magyarokat, hogy egymással kössenek békét s hogy állitsák vissza a magyar becsületet, melyet meggyaláz a jogrend fölforgatása. Hatása volt odakünn az egész ellenséges világra, mely Apponyi szereplése óta rokonszenvesebben beszél rólunk. S lehetetlen, hogy ne legyen hatása az egész magyar társadalomra s gyülölködő politikai világunkra is. Igazságokat mondott a tárgyilagos, meghiggadt, bölcs birónak nyugodt hangján. Már ez a hang is mintaképül szolgálhatna azok számára, akik az agresszivitásban keresik a maguk érvényesülését. Vissza kell vezetni parlamenti életünket és politikai sajtónkat is arra a szinvonalra, amelyen Apponyi ma is megmutatta, miként kell és lehet politikában a saját meggyőződést s az ország érdekét is egymással összhangban szolgálni. Vissza kell állitani az Apponyi-féle idealizmusnak, a hazafias érzésnek, az igazi keresztény erkölcsnek és politikai modornak uralmát.

A tehetség és tekintély hosszu időn át üldöztetésnek volt kitéve Magyarországon; talán ez is oka, hogy kevés érintetlen nagyságunk van s az értékes emberek nem szivesen szerepelnek a közéletben. Annál inkább meg kell becsülnünk Apponyit, akit *a nemzeti politika patriarchájának* kell tekinteni s akihez csak tanulni járhatnak a mai kor konjunkturanagyságai. Harminckilenc esztendeje képviseli Jászberény mandátumával a nemzeti érdekeket; szavát mindig megszivlelték ellenfelei is. Ma azonban, midőn tudása, műveltsége, parlamenti multja s európai tekintélye révén minden politikai párt fölé emelkedett, minden figyelmeztetését, intését és tanácsát parancsnak kell tekinteni. Abban a különös helyzetben volt Apponyi, hogy mint a békedelegáció vezére, külföldről is látta Magyarország viszonyait s meggyőződött róla, hogy ellenségeink milyennek látnak minket. X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X Amidőn tehát Apponyi itt a legelső feladatnak X X X X X X X X X X a jogrendet, a felekezetek közötti békét s a hazafias szocialistákkal és munkásokkal való megegyezést hirdeti, akkor ezt tekintse mindenki ugy, hogy ettől függ a civilizált államokba való belekapcsolódásunk s gazdasági ujjászületésünk. Az első ember volt Apponyi, aki kötelességének tartotta és megvolt hozzá a bátorsága, hogy ezt nyiltan hirdesse és követelje a keresztény kurzusnak megmentése érdekében is X X X X X X X X X X Beszédének ez a része cselekedet volt, melynek eredményét azonnal látni akarjuk. X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X

Apponyi sokkal magasabban áll mindnyájunk fölött, semhogy őt bármiféle „zászlóbontás“, „uj pártalakitás“ vagy „kormányvállalás“ tervével illetni lehetne. X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X X De örömmel és megnyugvással olvasta mindenki, hogy a nagy államférfi erre az áldozatra is kész lesz, ha mások nem képesek a jogrendet visszaállitani.

Apponyi szózata.

Rendet, élet- és vagyonbiztonságot, társadalmi békét sürget. — A szociáldemokrác át nemzeti munkára hivja fel. — Elitéli a zsidóüldözést és az egyéni terrort. — Az osztálypolitika ellen. — Arányos választói jogot akar. — A királyságról. — A második kamaráról. — Ma stagnálás nincs, csak emelkedés vagy sülyedés.

(A Pesti Hirlap kiküldött tudósitójától.)

A párduckacagányos őseire büszke jászságnak fényes ünnepe volt vasárnap. Képviselőjét, gróf Apponyi Albertet fogadta, mint egy fejedelmet, azt a férfiut, akinek egész politikai multja összenőtt velük, akivel együtt voltak, aki mellett kitartottak negyven éves parlamenti pályáján jóban, rosszban, aki verőfényes langyos nyári estén érkezett hozzájuk, hogy körükből hallassa a nemzet megujhodásán munkálkodó puritán bölcs, másfél emberöltőn át leszürt s a világháboru és a forradalmak lombikjában kijegecesedett s az adott helyzetnek megfelelő igazságait, nemcsak a pártoknak, nemcsak az egész országnak, hanem a külföldnek is.

Gróf Apponyi Albert családjával: feleségével, nagyobbik leányával és György fiával, szombaton délután utazott le Jászberénybe nagy kisérettel. Utja valóságos diadalut volt, mely szólt ugy a jászság képviselőjének, mint a békedelegáció elnökének. Az emberek, ezek a jó magyarok, áhitattal csüngtek az ajkán és lesték a megváltó igét, mely reményt nyujt a szétmarcangolt haza ujjászületésére, épségének visszaállitására. Imádságos hangulat volt ez, mely a szivekbe markolt és onnan zsolozsmákat röpitett a magyarok istenéhez, kérges tenyerü, egyszerü földmives emberek zsolozsmáit és vak bizakodását, hogy minden jobbrafordul.

A hatvani állomásra nagyobb jászberényi küldöttség jött Apponyi elé Szombathy főgimnáziumi igazgató vezetésével. Innét kezdve minden állomásra kivonult az ünneplőbe öltözött jászság és virággal, meg szeretettel halmozta el. Jászfényszarun Hebrony Kálmán üdvözölte a deputáció élén, Pusztamonostoron Balázsovics Oszkár, Jászberényben Frievaldszky Ferenc polgármester. A föllobogozótt és zöldgalyakkal, diadalkapuval földiszitett városba a bevonulás impozáns volt, bandériummal az élén, több mint negyven diszhintón. Apponyi Bathó József közjegyzőnél szállt meg, a nép hallani akarta, de elnézést kért, hogy másnapra tartogathassa hangját. Este a Pannoniában a vendégek tiszteletére szükebb körü bankett volt, amelyen beszédeket mondtak: Kelemen Béla, Zlinszky István, Achátz Sándor ezredes, a Move jászberényi elnöke, Tóth János, Tóth László, Karafiáth Jenő, Czettler Jenő, aki körültekintő figyelemmel gondoskodott a vendégek elszállásolásáról is.

Apponyit volt párthivei és politikai barátai közül elkisérték utjára: Tóth János volt miniszter, Palugyay Móric volt főispán és államtitkár, Kelemen Béla kormánybiztos főispánt, Veszprémy Zoltán v. főispánt, aki a hajduságból jött el meghallgatni, Zlinszky István, Kállay Ubul volt orszgy. képviselők, Neményi Imre, Krammer Fülöp kereskedelmi tanácsos, Zöldi Márton, Bernáth Béla, dr Czettler Jenő, Kenéz Béla, Gyömörey György, Csanah János, Mikovényi Jenő, Magyar Kázmér, Karafiáth Jenő, őrgróf Pallavicini György nemzetgyülési képviselők, gróf Károlyi József v. főispán és képviselő, Egan Imre szolnoki kormánybiztos, Vancsó Gyula és Sajó Sándor igazgatók, Hyatt amerikai hirlapiró és a budapesti sajtó képviselői.

A népgyülés vasárnap délelőtt volt a piactéren, amelyet az egész kerületből összesereglett jászok és kunok ezrei népesitettek be, a háttérben a vidékről érkezett gazdák kocsitáboraival, köztük a szolnokiak és nagykátaiak nagy küldöttségeivel. Ez utóbbit Dessewffy Emil vezette. Apponyi gyülés előtt misét hallgatott, melyet Erdős István plébános celebrált. Ezt megelőzőleg volt a csendőrség eskütétele. A gyülést *Egán Imre* szolnoki kormánybiztos nyitotta meg és üdvözölte Apponyit. Majd *Fazekas* pártelnök beszélt röviden, aztán elénekelték a Himnuszt.

Apponyi nagy figyelemmel hallgatott, több mint egy órás beszédét az alábbiakban adjuk:

Engem is hivtak!

— Megterhelve a multért való felelősségnek egy még meg nem állapitott és nehezen megállapitható részével, világosan látva, hogy a kül- és belpolitikában egész uj utakon kell haladnunk, részben az előbbiekkel ellentéteseken, ugy hittem, hogy ebben az uj világban uj erőknek kell érvényesülniök, engem pedig szerep alig illet meg. Azonban az ujraépités munkájához engem is hivtak.

— Ma hazafiui lelkiismeretem arra késztetett, hogy iszonyu kényszerhelyzetünkben a kormánynak a reánk erőszakolt béke aláirását javasoljam, amiből a tisztesség szabályai szerint az következett, hogy ezért az ellenszenves elhatározásért a kormányra nehezedő erkölcsi felelősségben osztozzam. De *ez nem jelent lemondást egyébről, mint erőszakos eszközök alkalmazásáról.* A békemű ezzel még nincs befejezve, hanem inkább csak most kezdődik; az aláirás pedig eszköz nagyobb akcióképesség megszerzésére. Külügyeink vezetése jó kezekben van és meggyőződésem szerint helyes irányban indult; teljes bizalommal nézek további működése elé.

— Tőlem távol áll minden ambiciózus gondolat, kivánom és szükségesnek tartom a ma létező pártok együttműködését, szeretnék abba bevonni olyan erőket is, amelyek pártokhoz nem tartoznak, de a nemzeti ujjáépités nagy munkájában nem nélkülözhetők; *szóval: nem bontani, hanem egyesiteni kivánok,* mert valóban túlkomolyak az idők arra, semhogy pártpolitikai enyelgésekkel mulathassunk.

A keresztény és nemzeti irány.

— Talán mondanom sem kell, hogy azzal az iránynyal, amelyet kitüztek: a keresztény és nemzeti iránynyal teljes mértékben rokonszenvezek. Én azt magaménak vallom, mióta a közpályán működöm, *kiegészitve azzal a szociális irányzattal,* amelynek folytatására már évtizedek előtt elsőnek mutattam reá és amely a háboru és a forradalmak folytán ma sokkal gyorsabb és gyökeresebb ujjáalakitásokat kiván, mint azelőtt, — bár más oldalról ép e felfordulások következményei és a gazdasági rekonstrukció nehézségei a gyors haladás lehetőségeit csökkentik.

— A kisgazdapárt megerősödése előtérbe vitte a földbirtokreform problémáját, vagy talán megforditva: a földbirtokreform égető volta okozta a kisgazdapárt megerősödését. Ez a reform valóban a gyakorlati élet talajából nőtt ki. *Bár nagyobb mezőgazdasági üzemeknek létezése ugy a gazdasági haladás, mint a városi közönség ellátása és a kivitel biztositása miatt szükséges,* a nagybirtoknak és különösen a kötött nagybirtoknak az a tultengése, amely hazánk némely vidékén létezik és amely a leghivatottabbakat a földszerzésből kizárja, határozottan káros és szociális szempontból gyökeres orvoslást igényel.

Szociális haladás.

— A kommunizmus hóboriljai és erőszakosságaival szemben támadt lelki reakció hangulata ne vezesse félre azokat, akik az állam ügyeinek vezetésére, a nemzeti jövő biztositására hivatvák. Ez muló jelenség; *a szociális haladás követelése az állandóan uralkodó fejlődési irány.* „Gouverner c'est prévoir“. Kormányozni annyit jelent, mint előrelátni. Ez a mondat ma inkább áll, mint valaha. Nem bölcseség a szükséges reformokkal addig várni, mig a tömegmozgalmak fenyegető alakot öltenek és azokat kierőszakolják. Emeljük az ujjáépités és a visszaszerzés esélyei, *ha élén járunk a társadalmi békét biztositó bátor és bölcs szociálpolitikának, amely az egész világon hódit és amelynek az egész világ be fog hódolni.*

— Ma kétségtelenül a középosztály, különösen a tisztviselők nehéz anyagi helyzete a legégetőbb szociális probléma, melynek sulyos voltát egyedül az enyhiti, hogy átmeneti természetü, de az átmeneti időn át, ha áldozatokkal is, okvetlen segiteni kell rajta *célszerü szervezkedés és államsegély utján. Itt el kell menni a tényleges szükséglet határáig; ez ép oly kategorikus imperativus, amilyen volt a háboru alatt a hadi kiadások előteremtése.*

— Ámde az állandó jellegü szociális kérdés mégis a vagyontalan munkásosztály kérdése. A kommunista kisérlet után beállott lelki reakció folytán ma szociális fegyverszünetet élvezünk, melyet egy előrelátó politika a béke, vagy legalább a békés fejlődés előkészitésére használhat föl. Ebből a szempontból bármennyire üdvözöljem is a keresztény szocializmus térfoglalását a munkásság körében, mégis rendkivül *sajnálatosnak tartom a szociáldemokrata párt kimaradását a nemzetgyülésből, és rokonszenvesen kivánom fogadtatni minden közeledést a nemzeti alaphoz,* amelyet eszközölhet anélkül, hogy a nemzetközi munkásszolidaritási

Ára 4 korona

Budapest, junius 13 (21.) 2733. szám Ötvenharmadik évfolyam, 1920

BORSSZEM JANKÓ

SZERKESZTIK: MOLNÁR JENŐ és BÉR DEZSŐ

Előfizetési ár: Egész évre 200 korona. Félévre 100 korona. Negyed évre 50 korona. Egyes szám ára 4 korona

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal 138—05
Megjelenik minden vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal József-tér 13

Emésztési zavarok

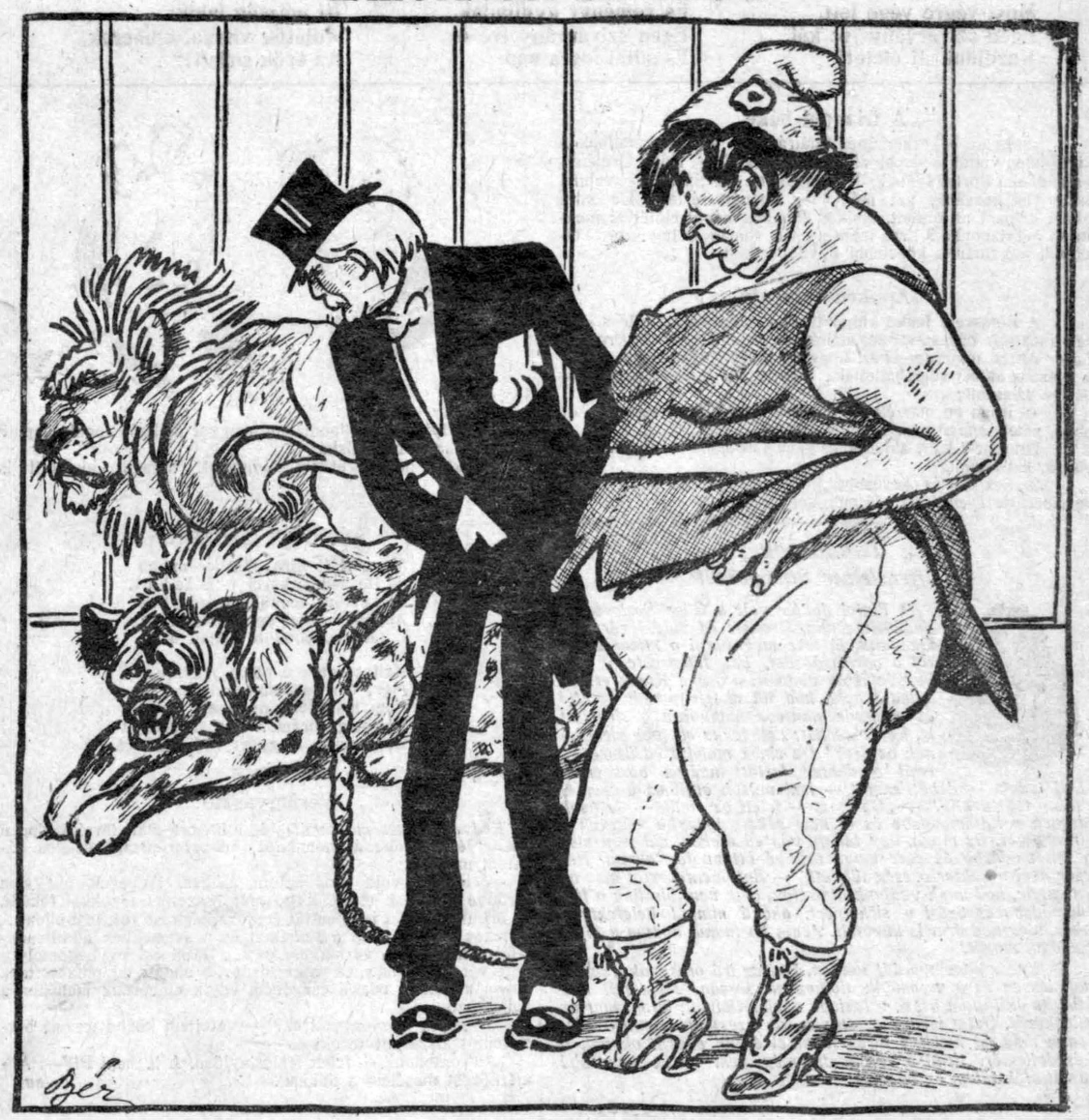

La France *(a vadállatidomító)*: Én nem tudom, mi lelte ezt a cseh oroszlánt meg a román hiénánkat. Egész nap nyavalyognak, nem tudnak lábraállni.

Lloyd George *(a cirkuszigazgató)*: Azt hiszem, túlsokat adtunk nekik. Telezabálták magukat.

Budapest, 1920. XL. évfolyam, 140. szám Szerda, junius 16.

BUDAPESTI HIRLAP

Megjelenik hétfő kivételével mindennap.
Előfizetési árak: Egész évre 280 korona, félévre 140 kor., negyedévre 70 kor., egy hónapra 25 kor. Egyes szám ára helyben, vidéken és pályaudvaron 1 korona.
Hirdetések milliméter számítással, díjszabás szerint.

Főszerkesztő:
Rákosi Jenő
Helyettes főszerkesztő:
Csajthay Ferenc

Szerkesztőség: VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 4. sz.
Igazgatóság és kiadóhivatal: VIII. ker., József-körut 5. szám.
Telefonszámok: József 43, József 53, József 63, József 23—84.

Leszállt a Béke.

Irta **Hegedüs Loránt.**

Budapest, jun. 15.

Betegágyamhoz barátok jöttek, mondták: leszállt a Béke Párisból Pestbudára. Mióta felépülék Őt keresem mindenütt. Minden kuckóba benézek. Sehol nem látom, sehol nem találom. Béke — merre vagy? Talán előlem rejtőzik, mint a megrebbentett madár, Leszállt-e hát?

Nem látok külsőleg semmi változást. Pedig két magyar aláírta a békét: két miligram tinta az Emberi Bolondság Oceánjában; semmi más. A budai korzó vastag lombjai alatt most is karonfogva járnak a megvakult katonák; ők biztatni tudják egymást. Az Andrássy-ut köröndjén Pest egyetlen szép fája rázza ágait s köröskörül mosatlan ablakokat mutogat. Végig Pesten a poros ablakok mögött (a középületeké már szinte feketéllik) magyarok lépázó lélekedése csatázik. Semmi sem változott.

Kirakatokban, égbe rohanó árak között, uj térképeket látok; különös kis zöld folt: Csonkamagyarország. Mintha álmodnék s nem volnék imitten. Ezt az országot én nem ismerem. Asztalomon levelet találok, — legtöbbjük lopva jött — rajtuk magyar városok: Cluj, Bratislava, Kosyce, Nove Zamky: a nevök fátyol, mely eltakarja a magyarságot. Megszédülök. Eremnek tulhajtott vére játszik-e velem?

Itt van a büvös könyv előttem. Uj biblia. *Magyar Béke: texte francais.* Aláiratott junius 1-ikén a versaillesi Trianonban, hol pásztorlánykáknak öltözve kis csöngettyüs báránykákkal játszottak hajporos királyi dámák oly vigyázatlanul, hogy egyszerre kilobbant alattuk a forradalom s felperzselte a báránykákat és királynőket. Vajjon az uj Trianon megint ezt próbálja-e? Különös játék.

A szöveg bevezetése szerint Csonkamagyarország (melyet Clemenceau-Magyarországnak fognak a lexikonok hivni) tizenhét állammal kötött most békét, köztük a megmaradt öt nagyhatalom (mert hármat széjjeltéptek), Csehország, Románia, Nikaragua és Panama. (Emlékszem, hogy Neuillyben hogy megijedtünk, mikor Panama és Nikaragua békülni jöttek, mert nem tudtuk, hogy háboruban voltunk velük.) Azután a szöveg százhetvennyolc oldalon. Figyelem. A szent Béke beszél. Hallgassátok meg a 152. artikulust. A 152. szakasz arra kötelezi a *magyar* kormányt (világosan: gouvernement hongrois), hogy meg fogja büntetni azokat az *osztrák* hivatalnokokat vagy magánosokat (les fonctionnaires ou particuliers *autrichiens),* kik az antant hadifogoly-bizottságának nem engedelmeskednek. Csak nem talán? De igen. A megpecsételt Béke szerint az *osztrák* hivatalnokok fölött a *magyar* kormány intézkedik. A rejtély nyitja az, hogy a gyors szerkesztés közben, miatt az osztrák békének Magyarországra rá nem illő kegyetlenségeit reánk húzták, az osztrák szöveget másolták le — nekünk. Osztrák, magyar, tót, cseh: ugyan ki tudott ilyen csekélységeket elválasztani ott a nagy Párisban? Most már megpecsételték ezt a Békét s mindjárt az első betekintésre elénk ugrik egy világtörténeti baklövés. Valamit meg kell sugnom. Ezt a tragikomikus felületességet én már Neuillyben megláttam. De mint óvatos székely, gondosan hallgattam: megvártam mig a hatalmasságok belelépnek a Békébe. Most benne vannak. Ezen nem segithetnek. A magyar kormánynak tehát első kötelessége, hogy kezdje meg a Béke végrehajtását a 152. §-nál s az osztrák hivatalnokokat, határőröket, egy rendelettel helyezze a magyar imperium alá.

Itt nem lehet semmit habozni. Európa ezt igy akarta. A Békét *igy akarjuk* végrehajtani. Tehát a kormány sürgősen intézkedjék. Ehhez még bátorság sem kell — csak egy kis humor. E nélkül kormányunk még nem szükölködik.

A többi szakaszból — háromszázhatvannégy van belőle keserves „Annexe"-ekkel — egy földült csontváz mered elénk: Európa tönkrement egyensulya.

Csontvázak vagyunk a Béke szerint legyőzöttek és győztesek egyaránt. A legyőzöttek azért is, mert mindegyikünkre — Magyarországra a 103. §-ban — ráparancsolták a védőerő-kötelezettség eltörlését s a toborzott hadsereg rendszerét. A toborzott hadsereg költsége mindig oly óriás volt, hogy az államok meg nem birták őket s összeroppantak sulyuk alatt. Toborzott hadsereg és állandó valutagyilkos ellenségek. Ezért nem fogjuk mi megbirni a Békét.

De csontvázak lesznek szomszédaink is mind. Mert őket belső állapotuk s az, hogy természetellenes határaik vannak, állandó fegyverkezésbe hajtja bele. Minden költségvetésük és egész pénzrendszerük ettől halódik. Ez ellen nincs orvosság semilyen patikában. Ha ez igy marad, ebbe nekik is bele kell pusztulniok s állami épületüket aláássa — a Béke. Kibirhatatlan ez — minden politikus, finánc, közgazdász, kiszámithatja az ujján az összeroppanás elkövetkezését. Az európai csontváz feldült belé.

Ez lenne a Béke? Ebből nőjjön ki ujra a fü a vérrel itatott rögből, ebből zsendüljön Népek uj tavasza? Versailles, Saint-Germain, Neuilly s a kecses Trianon békéinek szörnyü, tragikus végzete az, hogy *oly európai rendszert teremtettek, melyben minden ország csak ugy haladhat, ha a szomszédja tönkremegy bele.* Ezért sem államok, sem emberi lelkek nem tudják megtalálni egyensulyukat. Ezért kiáltom — s ma már nemcsak a német, de a hollandi sajtó is szives volt fölszólalásaimat átvenni — *vagy a Béke él meg, vagy Európa* s ha meghalni nem akarunk, akkor *e békétlen békekötések után Európa összes népeinek uj békekonferenciára kell összegyülniök. A hágai békepalota vár mindnyájunkat, mert mind vesztesek vagyunk.*

Trianon Békéjéből békét ne várjatok. Ereje nincsen, harmatja nincsen: méhében kinok fetrengenek, lecsapódása bimbót megfosztó fagy s termést pusztító jégverés.

Leszállt a Béke?

Leszállt a Béke, mint a zuzmara.

XX. évf. 20. szám. Ára 5 korona. TOLNAI Budapest, 1920. július 1.

VILÁGLAPJA

Megjelenik minden hónap 1-én. Előfizetési ár: negyedévre 15 korona, félévre 30 korona, szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Dohány-utca 12—14. Telefon: kiadóhivatal: József 123—30, szerkesztőség: József 123—35.
A Tolnai Világlapjában megjelent cikkek és képek utánnyomása tilos.

Apponyi Jászberényben. Gróf Apponyi Albert nagyszabású beszámolóbeszédet mondott jászberényi választóinak a helyzetről. A remek beszédben a maga nagy politikai bölcsességével világította meg Magyarország külpolitikai és belpolitikai helyzetét, rámutatva jövendőbeli boldogulásunk feltételeire. A tribün előtt több ezer főnyi hallgatóság gyült össze Apponyi beszédének meghallgatására. (Jelfy felvétele.)

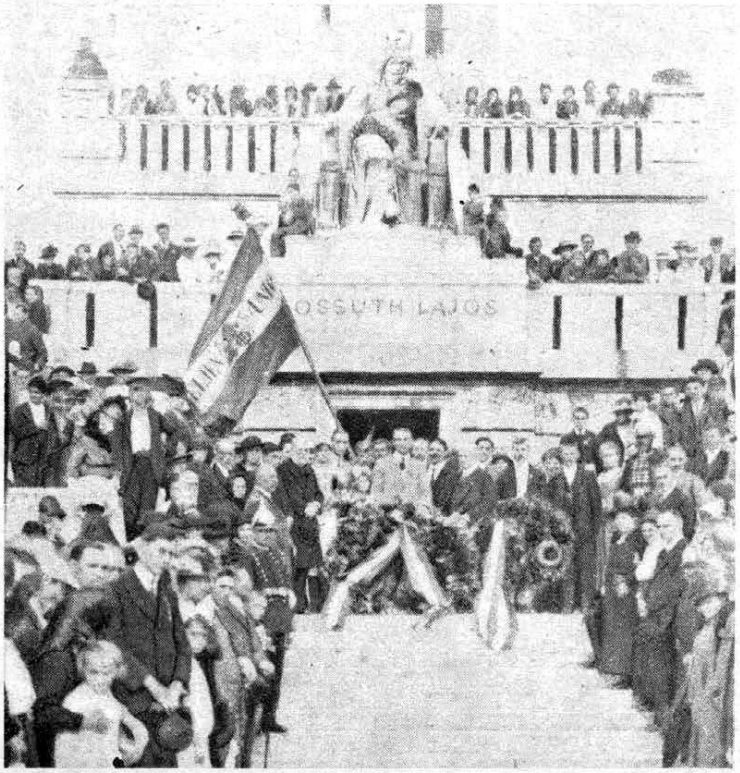

A Területvédő Liga Kossuth Lajos sírjánál. A békeszerződés aláírásának napján az ország gyászának kifejezéseül hazafias ünnepséget rendezett a Területvédő Liga a Kerepesi-uti temetőben, a Kossuth-mauzoleumnál. Tiltakozás volt ez a szép ünnepség az ország megcsonkítása ellen. Végül megkoszoruzták Kossuth Lajos sírját. (Eiser felv.)

Drasche-Lázár Alfréd követ, meghatalmazott miniszter.

Benárd Ágoston, munkaügyi miniszter.

A versaillesi Trianon-kastélyban írták alá a békeszerződést, melybe azonban sohasem fogunk belenyugodni. Reánk kényszerített szerződés ez, mely ellen tiltakozni fog az egész nemzet mindaddig, amíg vissza nem kapjuk a tőlünk elrabolt területeket.

Trianon 100 – a Felvidéken

A következő oldalakon a békediktátum centenáriumának felvidéki megemlékezéseire tekintünk vissza. Tesszük ezt most a teljesség igénye nélkül, amennyire ezt a 100 oldalasra tervezett kiadványunk lehetővé teszi. Elmondhatjuk, még további 100 oldalt megtölthettünk volna.

A képek forrása: Felvidék.ma és az MKP fb-oldala.

Filmbemutató Szepsiben, előtte Potápi Árpád János mondott beszédet

Szerző: **Balassa Zoltán**, Felvidék.ma

Potápi Árpád átveszi Bartók Csabától a dobozkát a filmmel (Fotó: Balassa Zoltán/Felvidék.ma)

Június 6-án a Via Nova ICS szepsi (Kassa-vidéki járás)alapszervezete 16 órára hirdette meg a római katolikus templom előtti téren azt a megemlékezést, melyet a nemzeti összetartozás napja alkalmából tartottak.(...)

Mindannyian Bartók Csaba filmes, a Szepsi Városi TV volt vezetője meghívására érkeztek. Ugyanis az ünnepség után – a koronavírus-járványra való tekintettel – száz meghívott vendég számára levetítette a Külhonba szakadt vármegyeházak című filmsorozat I. részét, mely nagyjából másfél óra alatt mutatott be 13 felvidéki városházát, és a Regfilm készítette. Többek között a komáromi és a tornai nem készült el. (...)

Potápi Árpád János ünnepi beszédében egy 1945-ös tréfás szólást idézett: „Élvezd a háborút, mert a béke sokkal rosszabb lesz…" Ez érvényes 1918-ra és 1945-re is.

Számunkra a háború 1918-ban kezdődött. A „békekötés" után vette kezdetét Magyarország megszállása a csehek, románok és szerbek részéről, az összeomlásra vártak az új államok.

Törvényszerű volt? Száz év távlatából nézve, nem! Sohasem szabad másban keresni a hibát, magunkban kell! 1918-19-ben csak 4-5 ezer magyar fogott fegyvert. Amíg egy nép nem tudja magát megvédeni, nem számíthat semmi jóra. Napjainkra ért véget ez a háború. Számunkra ez volt a háború évszázada, mely telve volt tragédiákkal.

A Kárpát-medence legnagyobb népe vagyunk. A 21. század sikert hozhat számunkra, ha közösen valósítjuk meg céljainkat. De ez nem elég. A közép-európai népekkel közösen kell összefognunk. Egyes nemzetek a 20. században azt kapták jutalmul, amit mi büntetésül.

Mindenkinek tudatosítania kell, hogy ha nem fogunk össze, akkor nem tudjuk céljainkat megvalósítani! A történelmi megbékélés jó példája Szerbia. Ez az ország ma Magyarország legbarátibb szomszédja. A szlovák kormányfő kijelentése is példaértékű. Kimondta, a múltat nem mi írtuk, a jövő viszont a kezünkben van! Örüljünk ennek a fejleménynek. Orbán Viktor sátoraljaújhelyi beszéde válasz a kinyújtott kézre.

A magyar kormány csak akkor tud segíteni, ha önök is segítenek önmagukon. Az évszázad a miénk, ha megvalósítjuk az összefogást. Egyik székely barátja üzente neki, hogy ebből a jó világból száz év is elég volt.

Hisszük és valljuk – ugyancsak Máraival – néha úgy tűnik, csaknem frivolitás, könnyelműség, tiszteletlenség, kegyeletsértés, elvetemültség és túlbuzgóság hinni Istenben és az evangéliumi értékrendben. Igen, de Isten sokkal több és másabb annál, semhogy léte hitünktől vagy tagadásunktól függne. (Idézet Gábor Bertalan cikkéből, fotó: Kuzmányi István)

Somorja: Keresztre feszített Nagy-Magyarország-szobor, szívhez szóló Popély-beszéd

Méry János, Felvidék.ma

A Felvidék nyugati végvárában, Somorján (Dunaszerdahelyi járás) a megemlékezés-sorozatot a Csemadok Somorjai Alapszervezete, a Somorjai Katolikus Egyházközség, a Somorjai Ágostai Hitvallású Evangélikus Gyülekezet, a Csemadok Tejfalui Alapszervezete és a Via Nova Ifjúsági Csoport Somorja szervezte, mely rendhagyó módon egy élő bejelentkezéssel kezdődött a somorjai Nagyboldogasszony-plébániatemplom tornyából, így aki nézte a felvételt, úgy érezhette, ő is a toronyban áll, s ott hallgatja a három harangot, melyek méltóságteljesen, büszkén emlékeztek az elszakításunk 100. évfordulójára. (...)

Popély Gyula előadása közben (Fotó: Csemadok Somorjai Alapszervezete, facebook)

Ezt követően 16:32-től istentisztelet következett, György András református lelkész osztotta meg gondolatait arról, hogy szerinte Isten megelégelte a sóhajtozásunkat, s a mennyországban az imádság- és szózuhatagok elé ki van téve egy tábla: elég. Elég a vád, elég a panasz, mivel pont ezek miatt nem hallgattatik meg a sóhajtozók imája, s ez így lesz egészen addig, amíg nem változtatunk a hozzáállásunkon. (...)

17 órától a tejfalusi temetőben emlékeztek a 100 évvel ezelőtt történtekre. A szónok, Nagy József önkormányzati képviselő beszédében elmondta: a 20. század vesszőfutás volt a magyarság számára. „Trianon után jött a második világégés, majd a kitelepítés és a jogfosztottság évei, a kommunista diktatúra négy évtizede és az 1956-os forradalom utáni terror időszaka. Mindig újra és újra felálltunk, nekibuzdulva újrakezdtünk, mert fennmaradásunk, magyarságunk a tét" – fogalmazott. Egy órával később a Nagyboldogasszony-plébániatemplomban szentmisét tartottak a 100 éve elszakított nemzetrészek összetartozásáért. Myjavec Pál plébános szentbeszédében kiemelte, hogy a magyar nemzet azzal, hogy elfogadta Krisztus tanítását, egységében is megerősödött.

A szentmise végeztével a hívek a Mária megkoronázása-szoborcsoporthoz vonultak, ahol a 18:40-től kezdődő megemlékezésen Brunczlík Viktor, a Via Nova Ifjúsági Csoport tagja

Padányi Viktor Trianon című művéből olvasott fel egy részletet, majd a Székely himnusz és Horváth László tanár szavalata után Popély Gyula professzor tartott nagy hatású beszédet.

„Dicsérni jöttem nemzetemet, nem temetni" – mondta. „Mert az a nép, amely mindezt kibírta, amely emelt fővel bír száz év múltán emlékezni és büszkén vallja azt, hogy nem fogtak rajta a történelem ármányai, büszke lehet a múltjára és büszke lehet a jelenére. Úgy gondolom, hogy nyugodt lelkiismerettel és eltökélt szándékkal, cselekvőképessége teljes birtokában várhatja a jövő kihívásait" – emelte ki.

A megemlékezés később a honismereti ház udvarán folytatódott, ahol a Via Nova – Új Út Somorja Ifjúsági Csoport tagjai beszélgettek Popély Gyulával, majd felavatták Ürge József szobrász alkotását, a Trianon-emlékkeresztet.

Az online-szoboravatás után tűzgyújtással emlékeztek a történelmi Magyarország szétszakítására a Corvin Mátyás Alapiskola udvarán, ahol Mészáros Péter iskolaigazgató köszöntötte az egybegyűlteket. „Határtalan optimizmustól vezérelve azt ajánlom, hogy Trianonra tekintsük úgy, mint egy védőoltásra, amely ellenállóvá teszi a szervezetet. Mert mi kell a hatékony védőoltás előállításához? Megfelelő mennyiségű tudás és tapasztalat a kórról. Száz év talán elégnek bizonyul" – mondta. (...)

(Fotó: Csemadok Somorjai Alapszervezete, facebook)

Dunaszerdahelyi járás: Csallóköznádasd, Nagymegyer, Nyárasd

Őry Péter, a Magyar Közösség Pártja Országos Tanácsának elnöke a csallóköznádasdi Turul-szobor előtt mondta el emlékező bestédét. (fotó: Bodó Károly, MKP)

Nagymegyer: A kő marad! (fotó: mkp.sk)

Nyárad (fotó: mkp.sk)

Dunaszerdahelyi járás: Felbár, Vajka, Királyfiakarcsa, Nagymagyar

Felbár

Vajka

Királyfiakarcsa

Nagymagyar

A pozsonyi magyarok méltó emlékezése a trianoni diktátumra

Június 4-én 16 óra 30 perckor a Csemadok pozsonyi székháza nagytermében megkondultak a harangok. A Himnusz és a Székely himnusz eléneklése után Molnár László előadásában Juhász Gyula Trianon című versét hallgathatta meg az emlékező és gyászoló közönség. Utána a nemzeti büszkeséget, bátorságot kifejező dallamok csendültek fel videókivetítéssel kísérve.

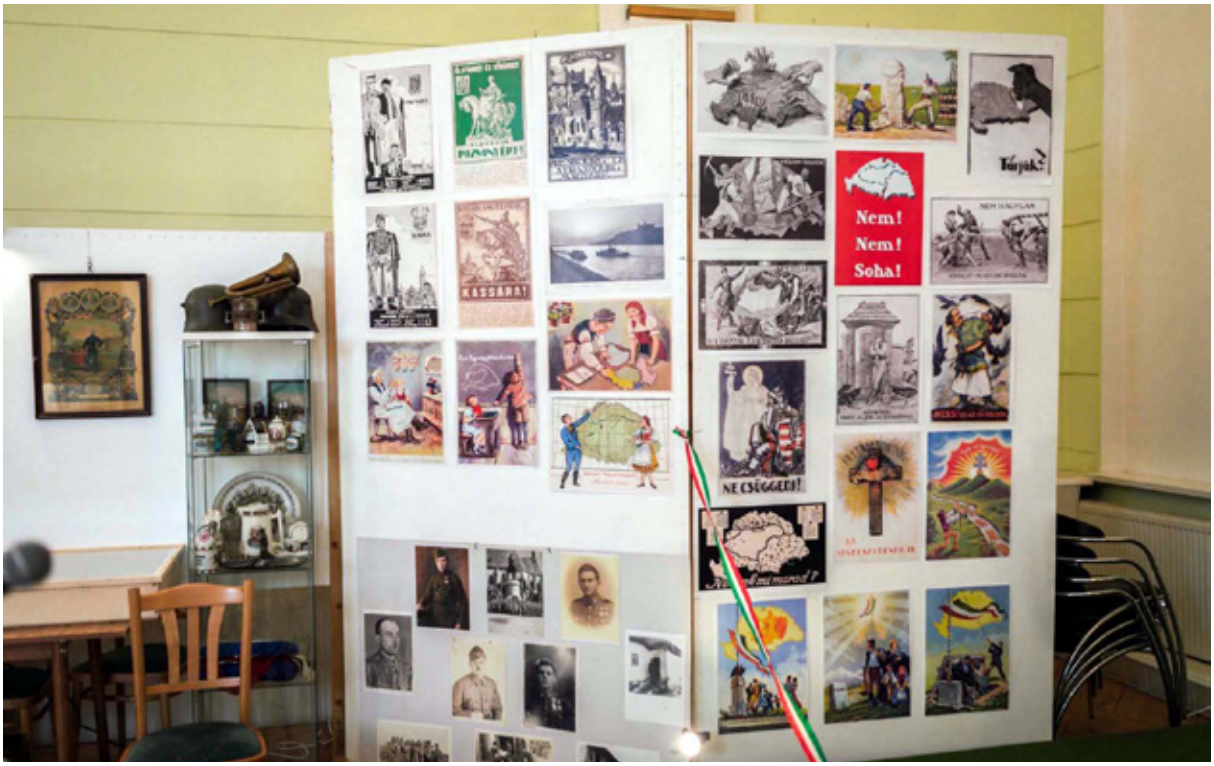

Fotó: Čepec László

Turján Melinda, a Csemadok Pozsony-Óvárosi Alapszervezetének elnöke mondta el üdvözlő-megemlékező beszédét. Majd Mihajlovics József, a kiállítás szervezője és tulajdonosa ecsetelte egy rövid történelmi áttekintéssel, a bemutatott tárgyakon keresztül a kiállítás lényegét. Utolsó programpontként a Koltay Gábor által rendezett Velünk élő Trianon című film egyik részletét vetítették le. Ezt követően megnyitották a Trianon-emlékkiállítást. A több száz tárgy kronológiai felsorakoztatása, bemutatása egy megható, sokszor szívbe markoló időutazásra viszi a közönséget. A boldog békeidők az 1867-es kiegyezés utáni időszakkal kezdődnek. Bemutatja azt a csodálatos fejlődést, amit ekkor élt meg Magyarország. 1914-ben kitört az első világháború, majd jött Trianon, 1920. június 4. Ezt és az utána következő Horthy-korszakot nagyon gazdag kiállítási anyaggal, tárgyakkal szemlélteti, bemutatva a kor hangulatát. A második világháború kitörésével és végével, kitelepítésekkel végződik a kiállítás.

A tárlat megtekinthető kedden, szerdán és csütörtökön 16 órától 18 óráig a Csemadok székházában, a Május 1. tér 10-12. szám alatt (nagyterem). (Falath Zsuzsanna muzeológus)

Bart: Soha nem mondhatunk le őseink földjéről

A nemzeti összetartozás napján, a trianoni békediktátum 100. évfordulóján, 2020. június 4-én a felvidéki Barton (Érsekújvári járás) is megemlékezést tartottak, mely 16:30-kor a harangok megszólaltatásával vette kezdetét. A harangszó után a hangosbemondón keresztül Bacsó Péter idézte fel az egykori szomorú eseményeket.

(Fotó: Csókás Friderika)

A civil szervezetek kezdeményezésére este nyolckor fellobbant az összetartozás tüze a templom előtt található I. és II. világháborús emlékműnél. Az esti tűzgyújtásnál Hutura Attila köszöntötte a szép számban megjelent közönséget. Rövid köszöntőjében kitért a nemzeti hovatartozás fontosságára, megmaradásunk zálogára. Soha nem mondhatunk le őseink földjéről, zárta rövid mondandóját az esti megemlékezés egyik szervezője. Nemzeti imánk, a Himnusz eléneklésével és gyertyagyújtással zárult a megemlékezés. (Bréda Tivadar)

Felsőszeli: Jelet hagytak az utókor számára

Felsőszeli (Galántai járás): Délután fél ötkor felzúgtak a harangok a katolikus és az evangélikus templom tornyában, melyekhez csatlakozott a Széchenyi István Alapiskola emlékharangja is. Közben a lakosság a könyvtár melletti parkban gyülekezett, ahol a Csemadok helyi szervezete kezdeményezésére emlékfa ültetésével és emléktábla avatásával hagytak jelet az utókor számára. A megemlékezés a Felvidéki himnusz éneklésével kezdődött, melyet a Rozmaring éneklőcsoporttal közösen énekeltek a résztvevők. Majd Juhász Gyula Trianon című verséből mondott részletet Horváth Ferenc.

A Csemadok vezetősége nevében Mészáros Magdolna köszöntötte a megjelenteket és elmondta gondolatait a szomorú évforduló kapcsán. Az emléktábla leleplezése után Sajó Sán-

(Fotó: Nagy Flórián)

dor Magyarnak lenni… című versét idézte Renczés Ágoston. Az ünnepi megemlékezés nemzeti himnuszunk eléneklésével ért véget. A 100 éve elszakított magyar testvéreket a határ ugyan elválasztja, de az anyanyelv, a történelem és a kultúra lélekben összeköti. A nemzeti összetartozás napján Felsőszeliben ismét jó volt magyarnak lenni. (Mészáros Magdolna)

Történelmi külsőségek mellett emlékeztek Szímőn

Szímőn (Érsekújvári járás) a Csemadok és az MKP helyi szervezete, a Jedlik Ányos Társaság, a helyi alapiskola, a Hagyományőrzők Köre, az egyházközösség és a Huszáregylet közös együttműködésével megemlékezést szerveztek a község főterén és az Összetartozás emlékoszlopa előtt Trianon 100. évfordulója alkalmából. A műsorban idézetek hangzottak el nagy magyar íróink írásaiból. Bekapcsolódva az „Egy Miatyánk a magyarokért" elnevezésű

imaláncba, sor került a Gájer László atya által írt ima közös elmondására, majd Pintér Zoltán atya Száz évvel Trianon után című felvidéki himnuszának közös eléneklésére a megjelentekkel együtt. Templomunk harangjának megkondulását követően községünk polgármestere meggyújtotta a kopjafa előtt a mécseseket, majd megemlékező szentmisére vonultunk be a Szent Márton-templomba. (Kantár Éva)

Nána: A Trianon okozta fájdalmak máig hatnak

Nánán (Érsekújvári járás) a Csemadok-alapszervezet, a Szülőföldért Polgári Társulás, az MKP és a Limes-Anavum Társulás szervezésében tartották meg a trianoni megemlékezést annál az emlékkőnél, melyet a 90. évfordulóra állítottak az emlékparkban. A Csemadok elnöke elmondta, hogy annak az emlékműnek a tövében zajlik a megemlékezés, ahol egykor az országzászló alatt tartották a szabadtéri szentmiséket. Ezen emlékművön őrzik az emléktáblák a trianoni tragédiák egy-egy fájdalmát. Tíz helyi fiatal cseh légiósok általi, 1919-ben történt meggyilkolását, a világháborúk és kitelepítések áldozatait. Mindezt őrzi az emlékműre 2016-ban felkerült turulmadár. Popély Gyula történész idézte a kegyetlen nap és óra történéseit, s annak a mai napig is ható fájdalmait, következményeit. Keményen szólt az itt élő magyarokról, akiket a pénz, a hatalom érdekében az asszimiláció beolvaszt az uralkodó nemzetbe. Elítélően szólt azokról is, akik hazájukat elhagyva, magyarságukat is feladják, akik gyermekeiket idegen nyelvű iskolába íratják. A beolvadó gyenge emberekről már Beneš is jövőt remélt magukra nézve. (DE)

(Fotó: Nagy Csilla)

Komárom: 100 év – 100 ágyúlövés az elcsatolt területekért és az ott élő emberekért

Az idei évben rendhagyó megemlékezéseket tartottak Komáromban is június 4-én. Észak- és Dél-Komárom civil szervezetei több helyszínen szerveztek eseményeket, melyeken minden korosztály képviseltette magát. Mivel az anyaországban engedélyezve voltak a rendezvények nagyobb csoportok részére, ezért az események nagy részére ott került sor. Dél-Komáromban, a Monostori Erőd bejáratánál az 1848/49-es Forradalom és Szabadságharc Hagyományőrző Egyesület állította fel három ágyúját, hogy ezzel emlékezzenek e gyásznapra. Arlett Tamás, az ENDRESZ CSOPORT Egyesület elnöke üdvözölte a jelenlévőket, többek között Molnár Attilát, Dél-Komárom polgármesterét és Czita János alpolgármestert. A köszöntés után Nagy Péter, a hagyományőrzők elnöke kiadta a parancsot és 100 ágyúlövéssel emlékeztek a gyásznapra. Először az elcsatolt területekért szólt az ágyúlövés, majd Komárom vármegye elcsatolt településeiért. A végén egyszerre lőtt mind a három ágyú.

A Tolma Baranta Egyesület Dél-Komáromból, valamint a Kárpátia Sport Polgári Társulás Észak-Komáromból 17 órai kezdettel szervezett versfelolvasást, melyen a jelenlévők 100 trianoni költeményt olvastak fel.

A kárpátaljai cserkészek felhívásának eleget téve a Kárpátia Sport Polgári Társulás csatlakozott az Összetartozásunk Tüze megemlékezéshez, és több más érdeklődővel együtt június 4-én este 20:20 órakor az Észak-Komáromi Duna parton, a Monostori Erőd Duna-Bástyájával

szemben, fáklya és mécses gyújtásával emlékezett Trianon 100. évfordulójára. Az esemény elején Dráfi Mátyás Jászai Mari-díjas színművész Ábrányi Emil Él a magyar című versét szavalta, majd zenei segítséggel dalokat énekeltünk. Az eseményt megtisztelte jelenlétével Hidvégi Vince, a KDNP Pest megyei elnökségének tagja, valamint Lieszkovszki Fanni a Dunaipoly Sportegyesület versenyzője a magyarországi Nőtincsről. A Duna túlsó partján a Tolma Baranta Hagyományőrző Egyesület szintén bekapcsolódott a felhívásba. (Pallag György)

Az egyetlen magyar nyelven működő állami felsőoktatási intézmény, a Selye János Egyetem Református Teológiai Karán Juhász György, az egyetem rektora és a kar dékánja Lévai Attila tiszteletes jelenlétében Trianon 100. évfordulója alkalmából ökumenikus istentiszteletet tartottak a nemzeti összetartozás napja alkalmából. a komáromi Európa-udvarban, Hunyadi János szobránál mécsest gyújtott a Magyar Alkotó Művészek Szlovákiai Egyesülete (MAMSzE) képviseletében Kopócs Tibor elnök, valamint Litomericzky Nándor és Csémi Olivér építész. A szobrot nyolc nemzeti színű szalag díszítette, jelképezve az anyaországot és a hét elcsatolt területet. (Szalai Erika)

Maroknyi magyar makacs ragaszkodása a szülőföldjéhez az Ipoly mentén

Terbeléd – Száz évvel ezelőtt 95% magyar, 2020-ban 16% magyar tartja a frontot Terbeléden és a hozzá tartozó Kismúlyadban. A Szatmáry család által biztosított területen gyújtott tüzet Terbeléd község maroknyi megmaradt magyarsága, akik életben tartják a dolgos hétköznapokban is a tüzet, mert a Csemadok helyi szervezetében évente több olyan programot szerveznek, amelyeken nem csak a helyiek, de a kistérség magyarsága is örömmel részt vesz.

Rapp – Száz évvel ezelőtt 85% magyar, 2020-ban 29% magyar nemzetiségű lakosa van a falunak. Az önkormányzat magyar tagjai és a helyi Csemadok képviselői, tagjai és a helybéli magyarok állták körül este 8 órakor a méretes máglyát, amely fényében elmélkedtek a településükről, az Ipoly mente magyar jövőjéről.

Panyidaróc – Száz évvel ezelőtt 98% magyar, 2020-ban 35% magyar él a településen. A felújított világháborús emlékmű előtt gyülekeztek a panyidaróciak, ahol megható műsorral készült az önkormányzat és a Palóc Polgári Társulás.

Kalonda és Ipolytarnóc – Faramuci helyzet állt elő a két testvértelepülés között, hiszen közös ünnepre készültek még a tél végén, de június 4-én még betontömbök és katonai terepjárók akadályozták meg a legrövidebb átjutást egymáshoz. A közös megemlékezés egy rövid kerülővel megtörtént, és a tarnóci határmenti olajfa mellett felállított emlékhelyen szép számmal gyűltek össze az emlékezni akaró magyarok. Kalondán száz évvel ezelőtt 92% magyar, 2020-ban 54% a magyarok aránya. (Papp Sándor)

Kürtön is nagy volt az összefogás

Kürtön (Érsekújvári járás) Szentmisével vette kezdetét az emlékezés a Faluházban, melyet a béke és megbocsátás kegyelméért mutatott be Maga Péter plébános. Ezt követően Farkas Iván megyei képviselő mondott ünnepi köszöntőt. Visszaidézte a 100 évvel ezelőtt történt eseményeket, annak keserves következményeit, napjainkig. A mai helyzetre vonatkozóan kiemelte: „Azt kívánom, hogy érjük el végre egyenjogúságunkat, egyenrangúsításunkat, a szülőföldünkön, Szlovákiában, a jobb sorsra érdemes Felvidéken. Vegyenek végre emberszámba, legyen a magyarság államalkotó nemzet, vívjuk ki közösségi jogainkat. Ne legyenek többé Malina Hedvigek, megalázott, megvert szurkolók, ne legyünk másodrendűek, végre otthon érezhessük magunkat a szülőföldünkön, végre hazánknak tekinthessük közös országunkat." – hangsúlyozta a szónok. (Berényi Kornélia)

Érsekújvárban már az évforduló előestéjén lengett a nemzeti és a fekete zászló…

Érsekújvárban a Csemadok-ház falán fekete lobogó és a nemzeti zászló lengett már június 3-án. A Csemadok helyi alapszervezete, az MKP, a Kassák Lajos Ifjúsági Klub, a Szécsényi György Baráti Kör szervezésében az esti órákban kezdődött a szabadtéri megemlékezés a ház előtti Czuczor szobornál. Énekkari számok, szavalat, szólóének, és tárogató-muzsika hangzott fel. Az ünnepi megemlékezést Popély Gyula történész tartotta, aki rövid, de tartalmas összefoglalót mondott a szomorú évforduló kapcsán.

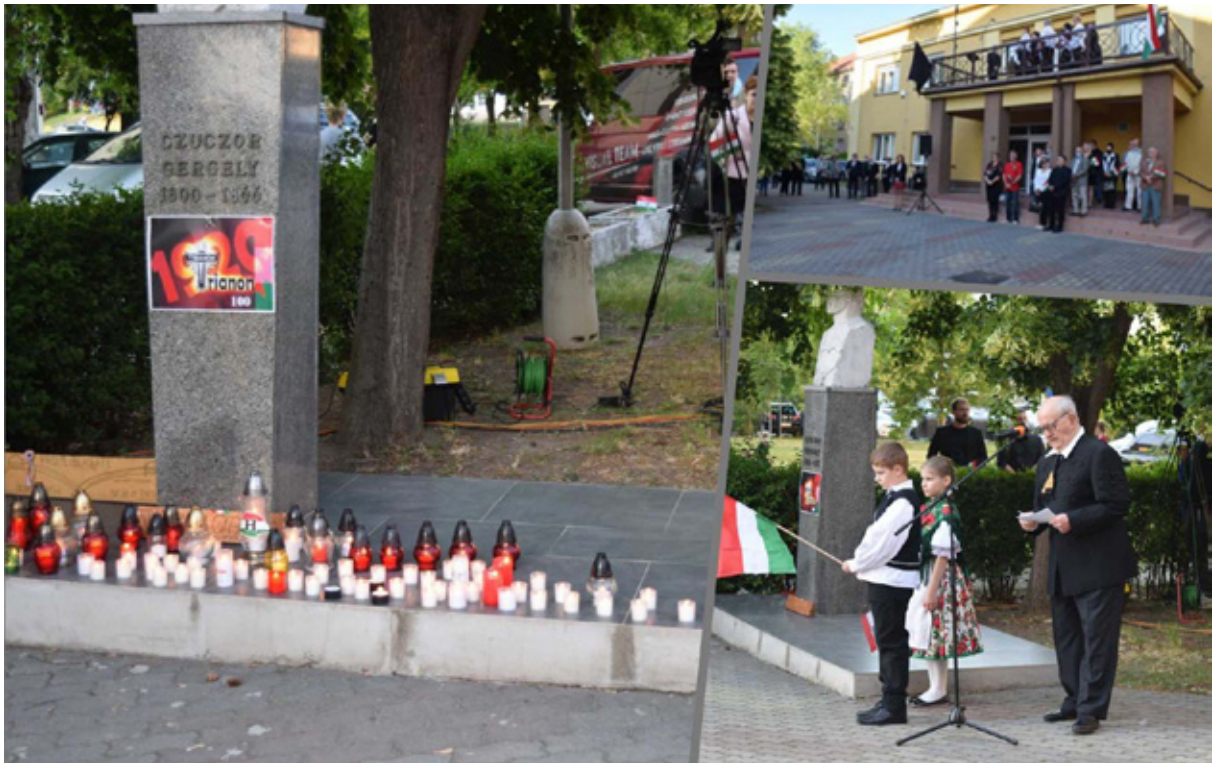

Érsekújvárban ritka szép számú magyarság gyűlt össze: mintegy százötven ember ajkáról hangzott fel az ének és a szent imánk. Az est folyamán gyertyagyújtással kapcsolódtak be az országos felhívásba. (DE)

Rimaszombat: A Hősök keresztjének újraállítása

Trianon századik évfordulója alkalmából újrafaragtatták a már elkorhadt és kidőlt I. világháborús sírkeresztet. Annak másolatát Nagyferenc Katalin rimaszombati képzőművész ké-

Hősök keresztje (Fotó: Turcsányi Gábor/facebook)

szítette, annyi különbséggel, hogy az eredeti mérete 19x18cm volt, azaz 1918, az új mérete 20×20, azaz 2020 lett. A rimaszombati köztemetőben a műsor 16.32-kor harangszóval kezdődött, majd felvonulással behelyezték a régi helyére a keresztet. Elénekelték a székely himnuszt, Foglár Gábor előadóművész Tóth Zoltán: Don kanyari rém(v)ület c. versét adta elő. Kerényi Éva történész ismertette az I. világháborúban elesett katonák emlékére állított kereszt történetét. (Pósa Homoly Erzsó)

Tornalja

Tornalján (Nagyrőcei járás) a trianoni békediktátum 100. évfordulóján a Rákóczi Magyar Ház udvarán gyűltek össze. Emlékbeszédet Tamás Ákos tanár mondott. (HE)

„A várfalépítés a mi feladatunk is. Ez jelenti a megmaradást és a jövőt" – megemlékezés Kassán

Kassán június 4-én 16.00 órakor vette kezdetét a történelmi egyházak képviselőinek jelenlétében a nemzeti összetartozás napja alkalmából szervezett megemlékezések második része. Pásztor Zoltán római katolikus püspöki helynök és Bohács Béla görög katolikus parókus imádkozott Orémus Zoltán református esperessel együtt.

A nagycétényiek a hősök emlékművénél gyújtottak mécsest

Zoboralján is megszólaltak a harangok…

A Nyitrai járás több községében megszólaltak a harangok a trianoni békediktátum aláírásának századik évfordulója alkalmából június 4-én.

Prográny községben is fél ötkor kondultak meg a katolikus templom harangjai. Este a volt magyar iskola udvarán – szimbolikus helyszínen, hiszen az idei tanévtől sajnos nem működik a magyar tanítási nyelvű alapiskola a községben, elfogytak ugyanis a tanulók – a Csemadok-tagok szerveztek megemlékezést. **Nagycétény**ben a Manócska óvoda előtti területen faültetéssel vette kezdetét a megemlékezés. A nemrégiben elkészült, szeptemberben megnyíló magyar óvoda hiánypótló intézmény a Zobor-vidéken. **Berencs**en is szóltak a harangok délután fél ötkor, Nyitracsehin megemlékezést tartottak, Nyitrán a kálvárián gyújtottak tüzet. **Gímes**en a Csemadok alapszervezet és a Nyitrai Területi Választmány közös szervezésében emlékeztek meg a Trianoni békediktátum aláírásának századik évfordulójáról a temetőben, az első világháborús hősök emlékművén. Negyven hősi halott neve szerepel a márványtáblán, ennyien áldozták fel életüket hazájukért, amit az emberáldozatok ellenére nem sikerült megmenteni. **Nyitragerencsér**en is emlékeztek. Kálazközség rendhagyó módon emlékezett meg a békediktátum évfordulóján, június 4-én. Online kapcsolódott össze az anyaországi Alsóörs és a székely Málnás település Kalász községgel, hogy együtt emlékezzenek meg a szétszakítottságunk századik évfordulóján. Az alsóörsi református templomban ökumenikus Istentiszteletet tartottak, ebbe kapcsolódtak be az elszakított országrészek települései. (Neszméri Tünde)

(Fotó: Fóthy Zsolt)

Két egykori vármegye települései együtt emlékeztek

Párkányban a Sobieski parkban, Esterházy János emlékkövénél gyülekeztek a volt Esztergom vármegye, a Duna bal partján lévő 33 település polgármesterei, civil szervezetei, népviseletben, falutáblákkal, templomi zászlókkal. A megemlékezés a Szózat elhangzásával kezdődött, majd a szőgyéni Méri Mátyás mondta el Wass Albert Bujdosó imája című versét. Az Esterházy János-emlékkő mellé került az évfordulóra készült Trianon-emlékkő egy Wass Albert idézettel. Az emlékkő az esztergomi Juhász István adománya.

Az emlékkő mellé ültették azt a Hargitáról küldött kis fenyőt, mely az összetartozás szimbóluma. Retkes János főszervező felolvasta a levelet is, melynek kíséretében az ajándék még ez év januárjában megérkezett a székely testvérektől.

A megemlékezés ökumenikus egyházi szertartás kíséretében zajlott. A református egyház részéről Pólya Csaba lelkész, katolikus részről pedig Fóthy Zoltán esperes mondott imát és áldást a magyarságra.

A megemlékezés ünnepi szónoka Farkas Iván, az MKP országos alelnöke, Muzsla község polgármestere volt, aki összefoglalta a felvidéki magyarság százéves kálváriáját, a bennünket ért jogtalan sérelmeket, de szólt az itt élő magyarság gyengeségeiről, asszimilációjáról, beolvasztásáról is. (Dániel Erzsébet)

Köbölkúti emlékezők a centenárium jegyében (Fotó: Bolya Szabolcs)

A köbölkútiak is emlékeztek száz esztendő távlatából

Bolya Szabolcs, Köbölkút (Érsekújvári járás) község alpolgármestere, megyei képviselő portálunknak elmondta: A párkányi regionális emlékezéssel kezdtünk, majd részt vettünk a történelmi Esztergom vármegye emlékezésén, átvonulva Esztergomba a Mária Valéria hídon, a térség falvainak küldötteivel közösen. Hazatérve Köbölkútra, szinte spontán módon szerveződött a megemlékezés a falu főterén, az I. világháborús emlékműnél, melyre csupán néhány éve került fel a turulmadár.

Szőgyén: „El akartak temetni minket, de nem tudták, hogy magok vagyunk”

Szőgyénben ezzel az idézettel kezdték a cserkészek a nemzeti megemlékezést a Testvériség keresztjénél a Nagyboldogasszony-templom előtti emlékparkban. (Berényi Kornélia)

Összetartozás tüze a szőgyéni tájház udvarán (Fotó: Urbán György)

A Trianon-kopjafánál emlékeztek Dunaszerdahelyen

Dunaszerdahelyen több száz emlékező gyűlt össze a Trianon-kopjafánál (erről fotó kiadványunk címoldalán láthatmak), hogy a száz évvel ezelőtt történt igazságtalanságra emlékezzen. A rövid kultúrműsort követően Hájos Zoltán polgármester, valamint A. Szabó László és Karaffa Attila alpolgármesterek szóltak az egybegyűltekhez. A kopjafa tövében mécseseket helyeztek el, és elénekelték a magyar Himnuszt, a Székely himnuszt és a Nélküledet is. (Oriskó Norbert)

Pereden a Kárpát-medence családjaiért imádkoztak

Pereden (Vágsellyi járás) a Mátyusföldi Nagycsaládos Egyesület (MÁNCSE) kezdeményezésére 16 óra 30 perckor mintegy 100 másodpercig harangoztak, majd szentmisén vettek részt és 200 személy jelenlétében közösen fohászkodtak a magyar nemzet megmaradásáért. (HA)

A peredi Eszterházy János-emlékmű (Fotó: MÁNCSE)

Nagykapos: Emlékezés a Turul-emlékműnél

A Csemadok Nagykaposi Alapszervezete és a Magyar Közösségi Ház közösen szervezte meg 2020. június 4-én a nemzeti összetartozás napját a városháza előtti téren Nagykaposon. A trianoni békediktátum 100. évfordulójára rendezett megemlékezésen és koszorúzáson beszédet mondott Petneházy Attila, a magyar kormány magyar–magyar kulturális kapcsolatokért felelős miniszteri biztosa. A rendezvényen közreműködött a Cantabile Kamarakórus. (Nagykaposi Csemadok)

Korparancs az összefogás, az együtt, egymásért való cselekvés

A **királyhelmec**i Lorántffy Zsuzsanna a Bodrogköz Fejlesztéséért Társulás megemlékezést tartott Trianon 100. évfordulója és a nemzeti összetartozás napja alkalmából a királyhelmeci Bodrogközi Magyar Közösség Házában (BMKH). A megemlékezés a BMKH udvarán zárult az összetartozás mécseseinek meggyújtásával gróf Esterházy János szobránál, valamint egy közösen elmondott Miatyánkkal a magyar nemzet megmaradásáért, megerősödéséért, gyarapodásáért, a bodrogköziek és a felvidékiek összefogásáért. (Horváth Károly)

(Fotó: Fehér László)

Esőisten is Trianont siratta Füleken

Három hónapja nem esett Füleken és a környékén, de mire összejöttek a fülekiek, mégpedig ugyancsak szép számmal, hogy a 100 évvel ezelőtt aláírt trianoni békeszerződésre emlékezzenek, a viharfelhők is megérkeztek a füleki vár tövében álló magyar közösségi ház fölé. De ezt most senki sem bánta.

„Nagyon jó, hogy végre találkozunk, hiszen az idén még az 1848-as szabadságharcra való márciusi megemlékezés is elmaradt" – köszöntötte a zsúfolásig megtelt udvaron a résztvevőket (akik között ott volt a város képviseletében Agócs Attila polgármester is) Szvorák Zsuzsa, a Csemadok helyi elnöke, aki a megjelentekkel együtt örült annak is, hogy három hónap múltán végre szájmaszk nélkül válthatott szót rég nem látott ismerőseivel. „Nem kell beszélni róla sohasem,//De mindig, mindig gondoljunk reá" – Juhász Gyula versének Fekete Gábor általi tolmácsolásával indult a megemlékezés, majd Szvorák Zsuzsa ünnepi beszédében hangsúlyozta, hogy „a trianoni amputációt nem lehet begyógyítani, ezzel szembe kell nézni, viszont erőt kell mutatnunk ahhoz, hogy utódaink száz év múlva is itt ünnepelhessenek majd".

„Trianon nem Isten akaratából következett be, s olyan dolgokért büntettek bennünket, amelyek nem a mi hibánkból történtek" – emelte ki Miklós István, aki beszéde végén József Attila 1922-ben írott Bús magyar éneke című versét idézte: „Fáj neki a teste, lelke, szíve tája, szemegödre// S hazáján ha segíthetne, élne mégis mindörökre."

A füleki megemlékezés késő este ért véget, amikor a fiatalok a többi határon túli magyar településhez hasonlóan őrtüzet gyújtottak a várudvaron. (Gönczi Ivor)

Szenc (Fotó: szenc.sk)

Megemlékezések a Szenci járásban

Szencen annak ellenére, hogy néhány szlovák soviniszta meg akarta zavarni a szenci ünnepséget, az méltóságteljesen zajlott. A rendezvény napján közösségi hálón néhányan ellentüntetést szerveztek, nem tudva, hogy mire is készülnek az őslakos magyarok a városban. A megemlékezést nem sikerült megzavarniuk. Az emlékező beszédet Strešňák Gábor, a Szenci Városi Múzeum igazgatója mondta.

Apponyi Albert sírjánál emlékeztek – Éberhard az Apponyi család birtoka, a Tanácsköztársaság idején itt tartózkodott Apponyi Albert, aki 1920-ban védőbeszédben próbálta jobb belátásra bírni a békebírókat a Versailles-környéki békék megkötése előtt. Nem járt sikerrel, de beszéde a híres rétorok közé emelte őt. Apponyi Albert ősei földjén, Éberhardon nyugszik, ennek tiszteletére a Csemadok országos rendezvényei közül a nemzeti összetartozás napját éppen ebben a csallóközi faluban szokta megtartani, ám az idei évben a járvány miatt csak járási rendezvényt tartottak. Június 1-jén itt ülésezett a Csemadok országos elnöksége. Az elnökség tagjai jelképesen az Apponyi-kápolnában, Apponyi Albert síremlékénél fogadták el nyilatkozatukat majd koszorút helyezetek el és elénekelték nemzeti imánkat.

Dunasápújfalun gyertyát gyújtottak – A maroknyi dunasápújfalusi magyar a templom udvarán lévő, a hősi halottak emlékére állított emlékműnél gyújtott gyertyát a nemzeti összetartozásért. A megemlékezésen Neszméri Tünde, a Csemadok alapszervezetének elnöke felolvasta Karinthy Frigyes: Levél kisfiamnak – Trianon emléknapjára című művének részletét. (NT)

Nagyölved: „A szavak törpék, a tettek óriások”

– vallják Nagyölveden (Lévai járás), a magyar tanítási nyelvű tanintézménynyel az élen. Hajdan az Esztergom-vármegyéhez tartozó, ma a Lévai járás határán elterülő község is képviselte magát a Párkány- Esztergom régiós megemlékezésen, június 4-én. Az esti órákban az iskola udvarán tartott megemlékezésen Nagy Csomor István és Nagy Csomor András tartott ünnepi beszédet és történelmi visszatekintést. Imát mondott Sárai Attila plébános és Antala Éva lelkész. (Berényi Kornélia)

Ipolyságon fontosnak tartják a közösségi összetartozást és a megmaradást

Ipolysági magyar szervezetek a két évvel ezelőtt az 1938-as bécsi döntésnek emléket állító kopjafánál tartották meg a békediktátumra való megemlékezést. Megnyitóként Mészáros Attila (Via Nova) visszatekintett a nemzeti összetartozás napjának kihirdetésére. Mint mondta: három igen jelképezi a napot, igen a magyar nemzetiségünkre, a magyar iskolára, a szülőföldön való boldogulásra. Az emléknapon Pálinkás Tibor, a Honti Múzeum és Simonyi Lajos Galéria igazgatója történelmi kitekintőt tartott. Mint jelezte: Ipolyság és az Ipoly mente perifériára szorult 1920 után, melyből önmagában vergődve próbál napjainkban is felállni. Az ipolysági szervezők is csatlakoztak az összetartozás tüze kezdeményezéshez, így a kopjafa tövében száz mécsest gyújtottak meg a lenyugvó nap pislákoló fényében. (Pásztor Péter)

Gellér, Path, Dunamocs, Őrsújfalu… (Szalai Erika fotói)

Radvány, Perbete, Izsa (Szalai Erika felvételei)

Szülőföldünk fölé emelkedett a felvidéki zászló Gombaszögön

Elcsendesedett a lelke több száz magyarnak, akik június 4-én népviseletben, magyar zászlókkal, összeszorult torokkal vagy már a reményt is látó hittel gyűltek össze Gombaszögön. A pálos monostorrom tövében ereklyés zászlótartót avattak, régi alapokra helyezve, új felvidéki zászlóval. Az összejövetelt úgy időzítették, hogy pontban 16.32-kor megszólaltak a Szútorból ide mentett harangok, s közben felvonták a felvidéki zászlót.

A szónokok leszögezték, Trianon századik évfordulója egy széttöredezett magyar közösséget talált a Felvidéken. Orosz Örs főszervező, a Sine Metu társulás elnöke úgy véli, az újrakezdéshez közös kiindulópontokra van szükség, ilyen jelkép lehet ez a szobortalapzat-állítás is. (Pósa Homoly Erzsó)

Nem leszünk albérlők a saját szülőföldünkön – emlékműállítás Ekecsen

Példás közösségi összefogás eredményeként állítottak emlékművet Ekecs-Apácaszakállas községben a nemzeti összetartozás napja alkalmából. Az emlékezés fájdalma és az összetartozás ereje kovácsolta egységbe a községet, ahol 56 vállalkozó és 13 magánszemély munkásságát és nevét őrzi egy emlékkapszulában a trianoni turulemlékmű.

A közösségi ünnepen Somogyi Alfréd esperes köszöntötte a község lakóit. „Jó oldalon állni a felvidéki magyarnak szinte lehetetlen, mert száz éve a bűn fogalmát azonosítják a népünkkel". Ahogy az esperes fogalmazott: a büntetés súlya alatt a nemzet szétsodródott, de itt az

ideje kimondani, hogy nem bűnös nemzet, hanem dolgos és becsületes, mint a többi nép. „Nem vagyunk senki lábtörlője" – mondta Somogyi Alfréd. Masaryk és Beneš átverték a naiv nyugatot és a hazugság élteti máig a lopott országot. " – hangsúlyozta az esperes.

„Akinek a gyökerei erősek, az erőt tud belőle meríteni – fogalmazott Berényi József, Nagyszombat megye alelnöke az emlékünnepségen. Trianon szerinte nem gyásznap, mert csak azt gyászolják, aki meghal. A Magyar Királyságot felszámolták, de nem halt meg, benne van a szívünkben és a lelkünkben. Rajtunk múlik, hogy teszünk-e érte. Berényi kiemelte, el kell mondani, miként akarunk építkezni annak érdekében, hogy magyar közösségünk megmaradjon és az emberek büszkén vallják: magyarok vagyunk.Trianon kapcsán érteni kell a múltat és törekedni kell arra, hogy megértessük magunkat a többségi nemzettel. „Párbeszéd formájában meg kell értetni a szlovákokkal, hogy nekünk, magyaroknak mi a fontos. Ezt nekünk kell szorgalmazni, mert ez az egyedüli lehetőség. Rajtunk múlik a jövőképünk, erőt és irányt kell adnunk a magyar nemzet fennmaradásához" – hangsúlyozta.

Polák László, Ekecs-Apácaszakállas község polgármestere hálás szívvel köszönte meg a vállalkozóknak és a lakosságnak, hogy példaértékű közösségi összefogással, Németh Frigyes helyi vállalkozói és családja ötletei alapján megalkották a múltjuk egy darabját.

Cseh Gábor nemesócsai szobrász munkája közadakozásból készült. (Bölcskei Tímea)

A nemzeti színű szalag átlövése Ipolyhídvégről Drégelypalánkra

Ipoly, az összekötő kapocs

Az egykoron településeket és a magyar közösséget összekötő Ipoly-hidak hídfőihez tervezett megemlékezést a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. A trianoni békediktátum aláírásának századik évfordulóján a nagykürtösi járásbeli öt magyar településen a szomorú évfordulóra emlékezve nemzeti színű szalagot lőttek át az anyaországi folyópartra. Mindez jelezte: ha a határok el is választanak minket, az Ipoly összekötő kapocs maradt a magyar közösségek számára.

A megemlékezéssorozat a Csemadok Területi Választmánya **ipolynyék**i székházának udvarán kezdődött el. A rendezvény nyitányaként felvidéki és anyaországbeli íjászok tartottak bemutatót Ónodi Krisztiánnak, a balassagyarmati Kérdőjel Hobbi Egyesület tagjának vezetésével.

A székház udvarán a Csemadok járási vezetősége egy emlékfát ültetett el. Hrubík Béla, a Csemadok volt országos elnöke, Ipolynyék korábbi polgármestere felolvasta a Szlovákiai Magyar Társadalmi és Közművelődési Szövetség elnökségének a nyilatkozatát.

A nap további állomásai olyan felvidéki magyar települések voltak, amelyeket egykor híd kötött össze az Ipoly túloldalán lévő községgel, vagy településrésszel. Ezen Ipoly-hidak jelentős része Trianont, illetve a második világégést követően semmisült meg. Az egész napon

A békediktátum 10. évfordulója alkalmából elültetett emlékfa a Csemadok ipolynyéki székházának udvarán

át tartó megemlékezés **Ipolyhídvég**en folytatódott. A községet egykoron **Drégelypalánk**kal összekötő Ipoly-híd hídfőinél visszatekintettek az elmúlt száz esztendő közösségünket érintő jelentős mozzanataira. Mint Lestyánszki Viktor, Ipolyhídvég polgármestere elmondta: történelmi helyen és történelmi pillanatban vagyunk. „A százéves sebet e szalaggal szépen össze tudjuk varrni" – szólt az Ipoly bal partjáról Rigó Dávid, Drégelypalánk első embere.

Trianont követően különös helyzetbe került **Kóvár**. A település Ipoly bal partján lévő részét 1920 után elcsatolták Kóvártól. **Újkóvár** néven önálló település lett az anyaországban, melyet a húszas években Balassagyarmathoz csatoltak. Ennek történetét Pobori Renáta polgármester elevenítette fel. Itt már a hídfő sem emlékeztet az egykori összekötő kapocsra.

Ipolyvarbót **Őrhalom**mal jelenleg szintén csupán fából készült gyaloghíd köti össze. Ennek tövében folytatódott a megemlékezés.

Bussán és **Nógrádszakál**nál a kaszárnyánál lévő régi hídfőnél emlékeztek, majd a Szécsénykovácsi és Hugyag közötti egykori Ipoly-híd hídfőjénél tartottak rövid kultúrműsort.

Szécsénykovácsin tartották a központi megemlékezést a 100 másodperces harangzúgással. Este a Csemadok ipolynyéki székházának udvarán 33 fáklyát gyújtanak meg, annak jelképeként, hogy Trianont követően ennyi, többségében magyar települést csatoltak el az anyaországtól. (Pásztor Péter)

És mégis itt vagyunk! – köszönet azoknak, akik erősítették Kassa és környéke magyarságát

Trianon századik évfordulóján egy maroknyi kassai gyűlt össze a domonkosok templomának bejáratánál a Csemadok kassai szervezete meghívására, hogy emlékezzen a száz évvel ezelőtt Magyarországot ért egyoldalú döntésre, mely Közép-Európa népeit tönkretette.

Hanesz Angelika pedagógus üdvözölte a jelenlevőket. „Száz éve nagyot fordult itt a világ kereke. És mi mégis itt vagyunk! Köszönet mindenkinek, aki ez idő alatt erősítette Kassa és környéke magyarságát. Mi itt itthon vagyunk, magyarul szólunk, gondolkodunk, énekelünk és imádkozunk. Száz év után is érezzük, hogy összetartozunk és egy nemzet része vagyunk." (Balassa Zoltán)

Lélekemelő megemlékezések Gömörben

Rimaszombat mellett a legtöbb gömöri településen igyekeztek megszólaltatni a templomok harangjait 16.32-kor a trianoni békediktátum aláírásának 100. évfordulójára. Tudomásunk szerint 100 másodperces haranghúzással emlékeztek a Nagyrőcei járásban **Felsőrás, Szkáros, Felsőfalu, Alsófalu, Beje, Kisvisnyó, Otrokocs, Zsór, Oldalfalva, Lévárt** településeken, a Rimaszombati járásban **Ajnácskő, Balogfala, Feled, Jeszte, Gömörpéterfala, Vecseklő, Hubó, Uzapanyit, Balogújfalu, Nemesradnót, Hanva, Naprágy, Újbást, Rakottyás, Kálosa** falvakban.

Hanva (Fotó: Nagy Réka Eszter/facebook)

Cered és **Tajti** között határmenti találkozóra gyűltek össze. Az átmenetileg lezárt határnál elénekelték többek közt a Himnuszt, a Magyarok világhimnuszát, a Székely himnuszt és több egyház éneket. Itt voltak a vecseklői és környékbeli magyarok is.

Almágyon a hősök emlékművénél koszorúztak. A megemlékezőkhöz Agócs Ildikó, a Csemadok helyi elnöke szólt. Gyertyákból rakták ki a 100 számjegyet.

Ajnácskőn a Szent István szobor előtt kezdődött a megemlékezés, Miko Alexandra, a Csemadok helyi elnöke köszöntötte a résztvevőket, akik ezután a templomba vonultak az Egy Miatyánk a magyarokért misére. A Méhész-tetőn gyújtottak tüzet.

Nagybalogon a temetőben, a templomkert melletti hősök emlékművét koszorúzták meg. Itt a Csemadok helyi szervezete várta a megemlékezőket. Molnár Jolán vezetőségi tag elmondta Papp Vári Elemérné sz. Sziklay Szeréna: HITVALLÁS c. versét. Mint kifejtette, ez a vers közvetlen a trianoni döntés után született. Egy irodalmi pályázatra írta Szeréna, aki Jánokon született 1880-ban és Budapesten halt meg 1923-ban.

Gömörpéterfalán az őrtűz meggyújtása előtt bemutatták azt a hatméteres faragott kettős keresztet, amely a község felett őrzi majd a magmaradásunk hitét. Ezen a gúnyhatár menti településen, amelyről Tőzsér Árpád is megírta, hogy a világ közepe, épül a Felföldi Dali Iskola központja és működik a Palóc Kocsma. A szervezőkkel a szombati trianoni tragédiáról szóló filmvetítésen is találkozhattunk.

Péterfala, a világ közepe (Fotó: Kopecsni Gábor/facebook)

A Medvesalja Ifjúsági Csoport az online térben szervezett egy beszélgetést arról, hogy milyen hatással volt a békediktátum Medvesalja lakosságára és viszonyaira. A trianoni határon átívelő kapcsolatok Medvesalján című tanulmány szerzőjével, Bozó Andreával, a Nógrádi Múzeum munkatársával Vincze Gábor, a Medvesaljai Majális főszervezője beszélgetett. A református egyház berkein belül emlékeztek többek közt Hanván, Tompa Mihály sírjánál, a templom előtt. Sajószentkirályon a Hit és haza kopjafájánál. (Pósa Homoly Erzsó)

Mátyusföldi megemlékezések - Galántai járás

Taksony

Pozsonyvezekény

Alsószeli

Galánta

Mátyusföldi megemlékezések - Vágsellyei járás

Deáki

Farkasd

Zsigárd

Megemlékezések a „végeken”

Kaposkelecsény (Nagymihályi járás)

Nagytárkány (Tőketerebesi járás)

Dunaszerdahely

Összetartozásunk tüze mintegy 71 országban lobbant lángra

A trianoni békediktátum aláírásának századik évfordulóján a magyar közösséghez tartozásunk sajátos szimbólumaként lobbantak fel csütörtök este 20 óra 20 perckor összetartozásunk tüzei. A Kárpátaljai Magyar Cserkészszövetség kezdeményezéséhez világszerte mintegy 2300 település csatlakozott, s több mint 5000 helyszínen emlékeznek meg szétszakítottságunk centenáriumáról. A Felvidék számos települése is kapcsolódott a kezdeményezéshez, s a megadott időpontban lángra lobbantak az összetartozásunk tüzei.

A képgalériában megtekinthetik, hogy miként lobbant fel a láng az egyes településeinken.

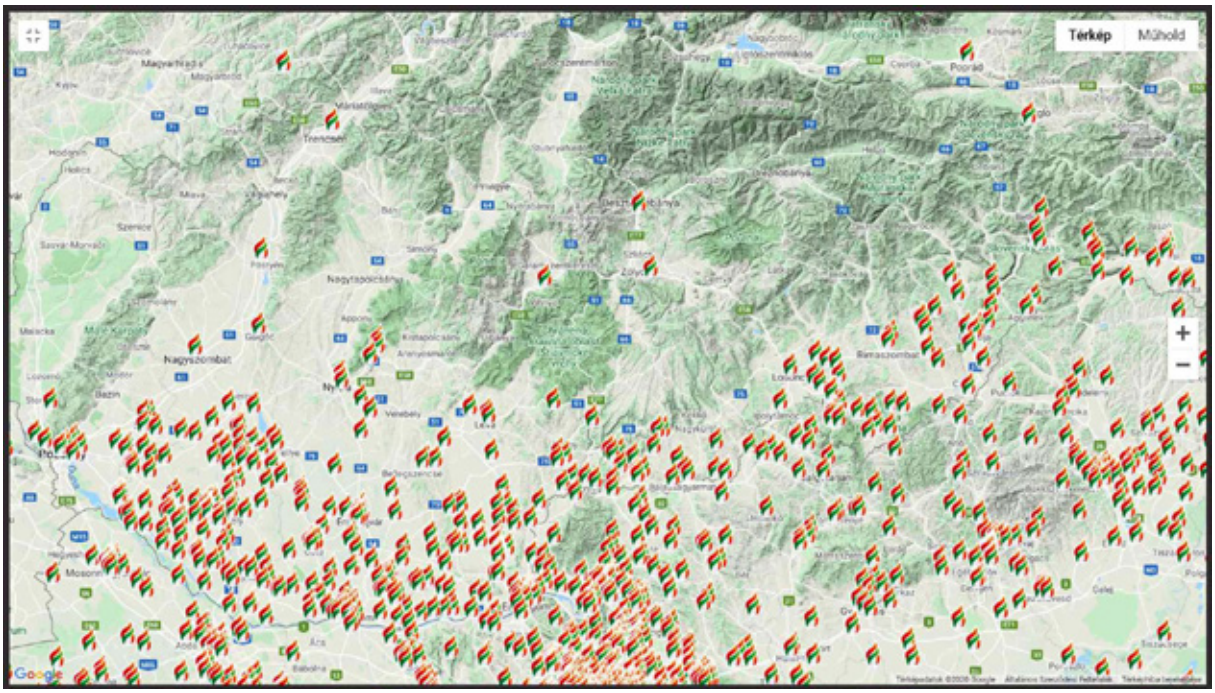

Csallóköztárnok (Dunaszerdahelyi járás)

Baka (Dunaszerdahelyi járás)

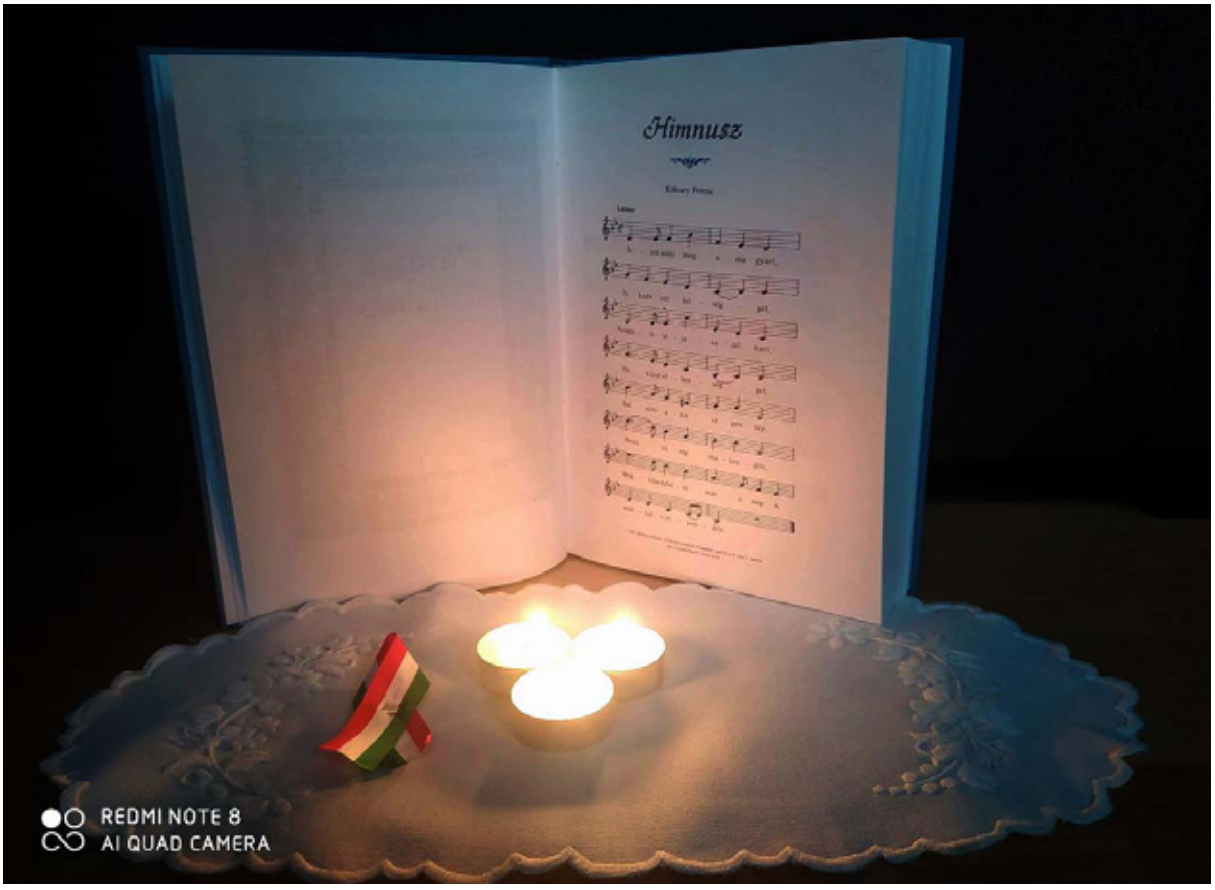

Galánta

Deáki (Vágsellyei járás)

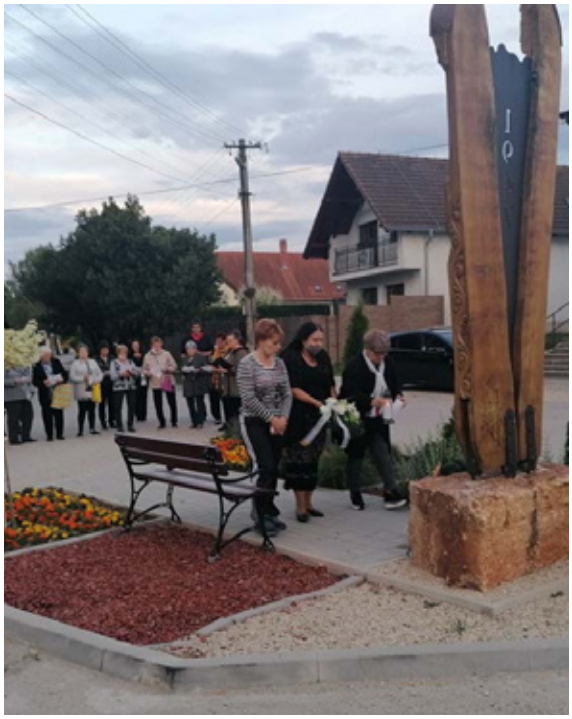

Feketenyék (Galántai járás)

Nagycétéby (Nyitrai járás)

Lakszakállas (Komáromi járás)

Gellér (Komáromi járás)

Izsa (Komáromi járás)

Ógyalla (Komáromi járás)

Szímő (Érsekújvári járás)

Dunasápújfalu (Szenci járás)

Ipolyság (Lévai járás)

Léva – Reviczky Társulás

Felsőpél (Lévai járás)

Zselíz (Lévai járás)

Kóvár (Nagykürtösi járás)

Ipolynyék (Nagykürtösi járás)

Losonc

Füleksávoly (Losonci járás)

Bátka (Rimaszombati járás)

Rimaszombat – Alsópokorágy

Lévárt (Nagyrőcei járás)

Rozsnyó

Gellér (Kassa-vidéki járás)

Kaposkelecsény (Nagymihályi járás)

Királyhelmec (Tőketerebesi járás)

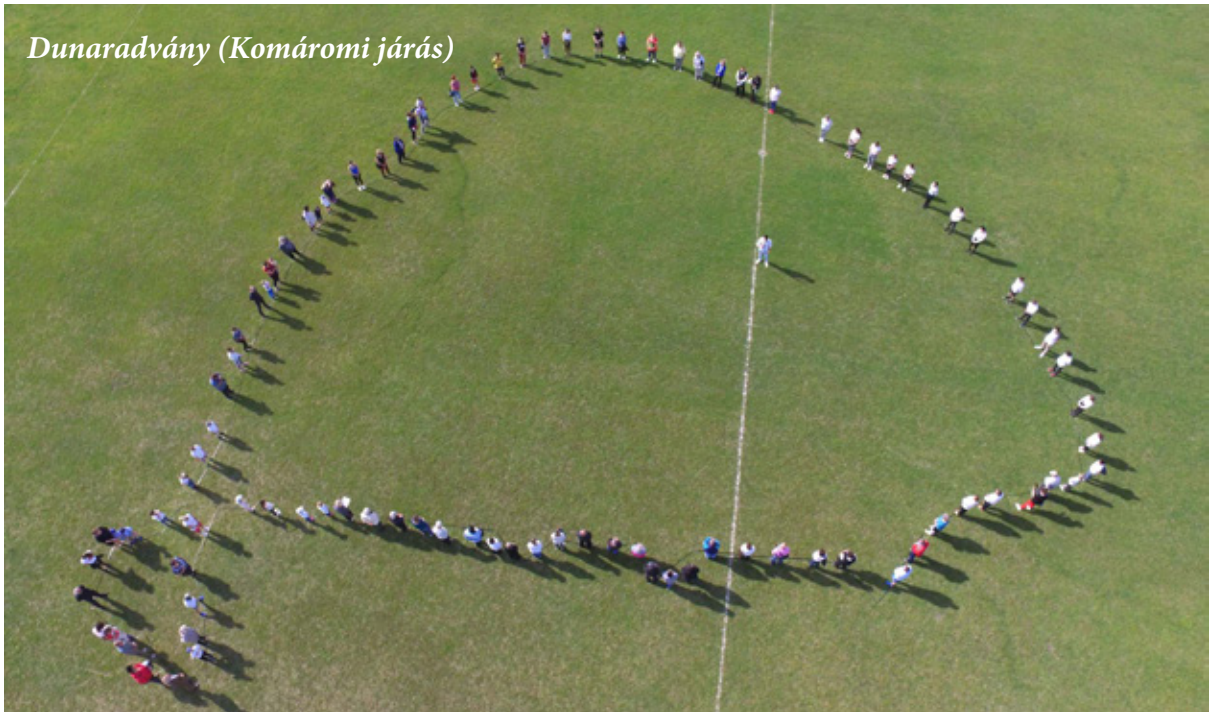

FELVIDÉKI MAGYAROK – elektronikus folyóirat, kiadta a SZÖVETSÉG A KÖZÖS CÉLOKÉRT (SZAKC)
Kapcsolat: 815 57 Pozsony, Május 1 tér 10-12. / 815 57 Bratislava, nám. 1. mája 10-12.,
e-mail: szovetseg@szakc.sk. A Felvidék.ma hírportál cikkei nyomán szerkesztette: Oriskó Norbert

2020/2. **FOLYÓIRAT MEGJELENÉSÉT A NEMZETI KULTURÁLIS ALAP TÁMOGATTA**